PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK. pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 18 (13.551)

Trst, nedelja, 21. januarja 1990

Sovjetska vojska poskuša s silo vzpostaviti red in mir v zakavkaškem oboroženem spopadu

Tragično krvoprelitje v Bakuju

Protislovni podatki o številu mrtvih - Nov dramtičen poziv Mihaila Gorbačova k narodni spravi Teheran že govori o sovjetsko-zahodni zaroti - Nahičevanska ASSR se je odcepila od Sovjetske zveze

Tudi v gruzijskem Tbilisiju so bile množične manifestacije Armencev (AP)

MOSKVA — Sovjetska vojska je sodu izbila dno. Po izteku sinočnjega ultimata je s silo vdrla v Baku, da bi preprečila »strmoglavljenje sovjetske oblasti«, ni pa ji še uspelo vzpostaviti reda, saj se oboroženi spopadi nadaljujejo. Pri rušenju uličnih barikad je vojska v noči na soboto odgovorila na streljanje azerbajdžanskih aktivistov. Po uradnih podatkih je bilo ubitih 57 oseb, med temi je šest vojakov, ranjenih pa je več kot 300 oseb. Ti podatki so v kričečem nasprotju s pričevanji zdravstvenega osebja v bakujskih bolnišnicah, ki trdijo, da je bilo v vdoru sovjetske vojske več sto mrtvih. Predstavniki Azerbajdžanske narodne fronte v Moskvi že govorijo o 3.500 mrtvih.

Sovjetski partijski in državni voditelj Mihail Gorbačov je v dramatičnem televizijskem pozivu »vsem narodom in narodnostim« Sovjetske zveze ponovno pozval k razumu in narodni spravi, da bi lahko s skupnimi močmi uresničili »svetlo bodočnost za sovjetske narode«. V svojem pozivu je Gorbačov pojasnil, kako se je zvezna oblast dve leti trudila, da bi po mirni poti rešila zakavkaški zaplet, a zaman. Ko je bilo jasno, da so se nacionalistične sile pripravljale, da zrušijo sovjetsko oblast v Azerbajdžanu, je padla težka, a neodložljiva odločitev.

Medtem ko je Gorbačov govoril, je Baku objokoval svoje mrtve, kljub izrednemu stanju pa so se v azerbajdžanskem glavnem mestu nadaljevale množične manifestacije, ki so se ponovno izrodile v oborožene spopade.

Pred vojaškim posegom je sovjetski zunanji minister Ševardnadze poslal sporočilo svojemu iranskemu kolegu Velajatiju. Vsebina poročila ni znana, nedvomno pa skuša Moskva prepričati Iran, naj ne razplamteva verskih in nacionalističnih strasti Azerbajdžancev. Po vsem sodeč je poziv naletel na gluha ušesa. V Teheranu se na vse kriplje trudijo, da bi sedanji zaplet prikazali kot napad na islam, ki naj bi ga podpiral ves Zahod, ker so Armenci kristjani. Ameriška administracija je namreč posredno že opravičila kot »neizbežno« sovjetsko vojaško intervencijo. Na Zahodu so vsi zaskrbljeni, saj je celo Vatikan poudaril, da zapleta ni kriv Gorbačov in njegova perestrojka temveč nerešeni problemi iz preteklosti.

Bolj kot mrtvi pa Moskvo skrbi nadaljnji razvoj dogodkov. Prezidij vrhovnega sovjeta Nahičevanske ASSR je včeraj na podlagi 81. člena sovjetske ustave proglasil samostojnost in odcepitev od Sovjetske zveze in opozoril Moskvo na sporazum med Atatürkom in Leninom o usodi te azerbajdžanske enklave na armenskem ozemlju. Nahičevanske oblasti so že zaprosile za pomoč Turčijo, ki naj bi zajamčila njihovo samostojnost in preprečila pokole ob morebitnem vdoru sovjetske vojske. V Ankari pa so skrajno previdni. Vlada je že napovedala, da je pripravljena nuditi humanitarno pomoč tako Armencem kot Azerbajdžancem, kar pa je že sprožilo ostre reakcije turških nacionalističnih krogov.

Vzroki mednacionalnega sovraštva v Zakavkazju

NA 11. STRANI

V znamenju merjenja sil začetek 14. izrednega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije

Prvi dan prinesel pomembno zadoščenje zagovornikom odločnih sprememb v družbi

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Prvi dan štirinajstega izrednega kongresa ZKJ se je pričel s prvo reformistično zmago demokratičnih sil. Do zapleta je prišlo takoj po otvoritvi. Delegat iz Tuzle (BiH) je predlagal kongresu, da se spremeni vrstni red razprave: na prvem mestu naj bo zaključna deklaracija, ki odpira povsem nove perspektive jugoslovanski družbi in zato naj o deklaraciji razpravljajo že popoldne na plenarni seji.

Za tem predlogom so se nato kar usuli izrazi podpore iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine in zelo odločni celo iz Makedonije. Za Slovence je Peter Bekeš dejal, da je to edini na kongresu predloženi dokument, ki odpira stvarno perspektivo, samo tako bomo lahko prisotni v družbi kot demokratična sila. Bekeš je tudi zavrnil posebno resolucijo o Kosovu in zahteval, naj bi bilo kosovsko vprašanje vključeno v demokratično reševanje problemov, v reševanje stvari ob spoštovanju človeških pravic.

Seveda niso manjkala drugačna mnenja, ki so prihajala predvsem iz srbskih vrst. Mestoma so bili patetični pozivi k jugoslovanstvu, sklicevanje na delavski razred, predvsem pa citiranje pravilnikov, prejšnjih sklepov, poslovnikov, skratka proceduralnih zadev. Nihče se ni uprl deklaraciji in z njo ni neposredno polemiziral.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

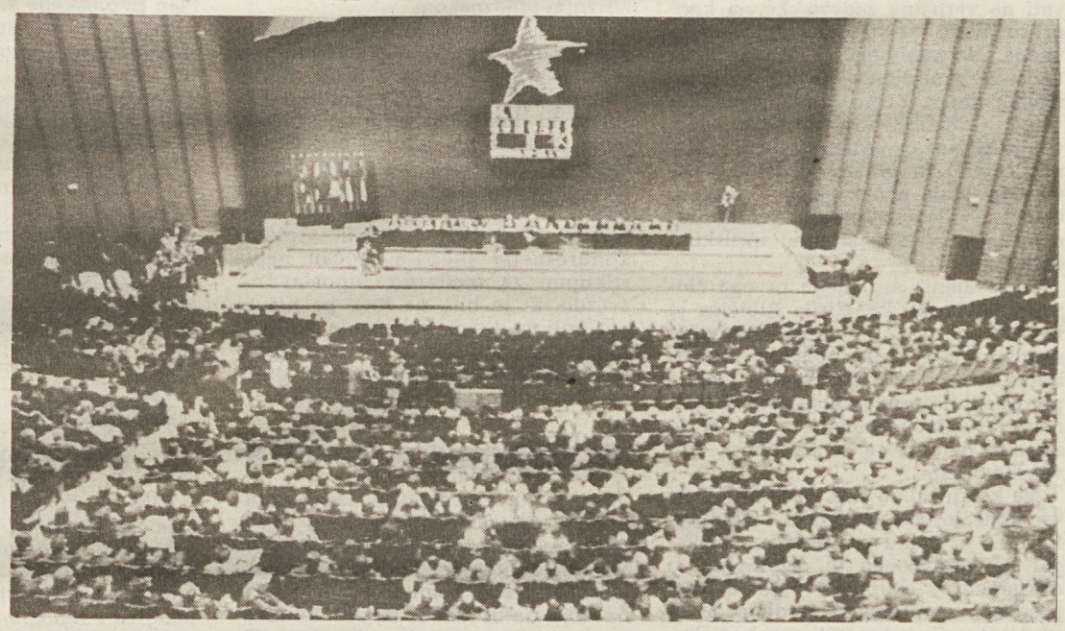

Veleslalom za svetovni pokal

Zmaga Svetove

□ □ □

Danes v nogometni A ligi

Milan v Vidmu

□ □ □

Ženska namiznoteniška A liga

Krasovke uspešne

□ □ □

Ženska odbojkarska C-1 liga

Borovke zmagale

NA 14. IN 15. STRANI

Zakonska zaščita narodnostnih manjšin v ospredju zanimanja Evropskega sveta

MARKO WALTRITSCH

BENETKE — Komisija za razvoj demokracije s pomočjo prava, ki bo v kratkem konkretno pričela svoje delo v Benetkah, kot ena izmed komisij Evropskega sveta, se bo soočila tudi z vprašanjem narodnostnih manjšin. To na izrecno zahtevo madžarske delegacije, ki je na dvodnevnem simpoziju v Benetkah sodelovala kot opazovalec. Čisto jasno je, da so Madžari sprožili to vprašanje upoštevajoč položaj njihove narodnostne manjšine v Romuniji. Romunski delegati, ki so v sejni dvorani sedeli poleg madžarskih, niso niti mignili z očesom, ko so čuli to madžarsko zahtevo, prav tako so molčali bolgarski, ni jasno kako bodo v komisiji pristopili do tega vprašanja. S tem se bodo ubadali strokovnjaki in juristi. O tem sta včeraj govorila generalna tajnica Evropskega sveta Chaterine La Lumiere in italijanski poslanec Antonio La Pergola, ki je bil izvoljen za predsednika gori omenjene komisije. Čisto jasno je, da tako na Vzhodu kot na Zahodu nimajo čistih pojmov in niti čiste vesti o tem vprašanju. Nimajo ga seveda niti v Italiji, kjer je še vedno nerazčiščeno vprašanje zakonske zaščite slovenske manjšine. Tudi italijanski zunanji minister De Michelis, ki je o vprašanju spoštovanja in zaščite manjšin govoril že v petek, je dejal, da bi za zgled lahko vzeli tretma, ki ga ima nemška manjšina na Južnem Tirolskem v Italiji, ni pa sploh omenil drugih narodnostnih manjšin ter drugih jezikovnih skupnosti v Italiji.

Čisto jasno je, da vsakdo drugi jim ponuja to kar je na svojem ozemlju uresničil, molči pa o neuresničenih stvareh. Bolgari so na primer o tem vprašanju molčali, prav tako Grki in Turki. Molčali so tudi Francozi, ki sploh ne priznavajo Baskov, Kataloncev ali Bretoncev. Čisto vest pa najbrž imajo Vzhodni Nemci, ki so pozitivno rešili vprašanje Lužiških Srbov, in Čehoslovaki, ki so pozitivno rešili vprašanje Madžarov, ki živijo na njihovem ozemlju. Madžari so seveda sprožili vprašanje njihovih sonarodnjakov v Romuniji, nič pa niso povedali o narodnostnih manjšinah, ki žive v njihovi republiki. Na včerajšnji seji so delegati držav sodelujočih v Evropskem svetu odobrili resolucijo ter osnovne cilje nove komisije. Vanjo je pristopilo 16 držav: Avstrija, Belgija, Ciper, Danska, Finska, Francija, Zvezna republika Nemčija, Grčija, Italija, Luksem-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jadranovci sinoči osvojili izredno pomembni točki

TRST — Jadranovi košarkarji so sinoči doma povsem zasluženo premagali (104:97) ekipo Cesene in so tako osvojili zlata vredni točki v boju za obstanek v ligi.

Tekma je bila v prvem polčasu izenačena vse do 10. minute izenačena, ko je bil izid še 28:28. Nato so se jadranovci z delnim izidom 6:0 nekoliko oddaljili, nakar pa so gostje z delnim izidom kar 10:2 povedli na 38:36 in v 15. minuti je Jadranov kapetan Valter Sosič imel že tri osebne napake.

Jadran je odtlej do konca prvega polčasa predvajal dokaj dobro skupinsko igro, tako da je bilo vodstvo treh točk po prvem polčasu povsem zasluženo.

Za naše se drugi polčas ni začel najbolje. Jadranovci so namreč zgrešili preveč protinapadov in pomanjkljivi so bili tudi pri izvajanju metov za tri točke. Tako so gostje izenačili pri 60:60. Odtlej je Jadran TKB začel odločno bolje igrati in predvsem so naši točneje metali na koš, tako da je bil izid v 30. min. 86:72, kar je bilo tudi najvišje vodstvo jadranovcev.

V poslednjih desetih minutah so se gostje nekajkrat približali našim na pet točk, več pa niso zmogli in zmaga jadranovcev je bila povsem zaslužena.

Za zlata vredni točki seveda gre pohvaliti vse igralce, ki so se požrtvovalno borili. Vseeno pa bi za sinočnjo zmago še posebej pohvalili Maura Čuka, ki je bil z 29 točkami spet najboljši strelec srečanja, preciznega Sandija Rauberja ter Roberta Daneua, ki se je predvsem uveljavil pod košema.

Pri gostih sta bila najboljša Terenzi in Mancini.

Jadranovce čaka v soboto spet domača tekma. Igrali bodo proti vodilne-

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Domačini in sorodniki napadli karabinjerje, češ da so morilci

V San Luci pogreb zlikovcev ki so pripravljali ugrabitev

Priletna krajanka med včerajšnjim pogrebom v San Luci
(Telefoto AP)

SAN LUCA (REGGIO CALABRIA) — V malem zaselku San Luca so včeraj pokopali tri domačine, ki so umrli v spopadu s karabinjerji v Germignagi. Starši in sorodniki trojice so od jutra čakali na prihod kombija, ki je pripeljal trupla umrlih zlikovcev iz Vareseja, vendar so ga pričakali šele ob pol sedmih zvečer.

Iz varnostnih razlogov so prepovedali pogrebni obred v cerkvi, zato so se prebivalci San Luce zbrali kar na pokopališču. Mestece je ostalo prazno. Trgovci so spustili navojnice, šola pa je ostala zaprta, ker so smetarji pometali ceste in niso našli osebe, ki bi lahko počistila vhod v šolsko poslopje, kjer nekdo že štiri dni zaporedoma pušča iztrebke kar na vratih. Domačini so z ostrimi besedami napadli karabinjerje in policijo, češ da so morilci. Histerično pa so reagirale tudi nekatere ženske, ki so sledile pogrebnemu obredu, ki sta ga maševala v kapelici na pokopališču duhovnika Giuseppe Strangio in Giosafatto Trimboli. Na pogrebu je bil tudi župan, ki je bratranec enega umrlih zlikovcev.

Medtem ko so se v San Luci pripravljali na pogreb, so posebne enote karabinjerjev odkrile skrivališče 'ndranghete v neposredni bližine San Luce. Majhna zgradba je bila skorajda neopazna, karabinjerji pa so v skrivališču našli pravi arzenal. Poleg drugega orožja so našli tudi puškomitraljez in nekaj neprobojnih varnostnih jopičev.

Ponekod so se jim pridružili tudi docenti

Protest univerzitetnih študentov se še širi

RIM — Protest univerzitetnih študentov se širi, skupščine se vrstijo, v teku je živahna razprava o avtonomiji univerze in številnih problemih, ki jo pretresajo. Takšnega vrenja dejansko nismo bili več vajeni od leta 68. Čeprav se osnovna kritika študentskega gibanja nanaša na Rubertijev zakonski osnutek o avtonomiji univerze, ki naj bi vnesel elemente privatizacije v univerzitetni sistem, postaja vsem vedno bolj jasno, da se odločna študentska kritika ne omejuje samo na univerzitetno stvarnost, temveč se širina družbenopolitično stvarnost. Reforma univerze je le izhodišče globljega boja za reformo družbe in italijanskega političnega sistema, s katerim mladi rodovi očitno niso zadovoljni, pa čeprav je še do pred kratkim kazalo, da označuje današnjo mladino precejšnja brezbrižnost za politično udejstvovanje.

Protestno gibanje je seveda zdramilo ne samo akademske kroge, temveč tudi politične in druge družbene sile. Zasedba univerz je naenkrat postala tema dneva in študentski protest je sprožil razpravo tudi med politiki, sindikalisti, podjetniki itd. Predvsem je treba pripomniti, da se študentom v njihovem boju začenjajo pridruževati tudi docenti, ki se z zakonskim osnutkom ne strinjajo. V dokumentu, ki ga je včeraj izdal ustanovni odbor konzulte profesorjev in raziskovalcev rimske univerze La Sapienza, je rečeno, da iz Rubertijevega načrta jasno izhajajo nekakšni restavratorski nameni. Zakon ni sprejemljiv, ker v bistvu vodi v še večjo centralizacijo programiranja, upravljanja in kontrole na italijanskih univerzah, ker predvideva nove nesprejemljive diskriminacije med raznimi akademskimi figurami in ker odpravlja že uveljavljene pravice do demokratične participacije.

Z naraščanjem napetosti na univerzah širom po Italiji se neizbežno množijo tudi polemike. Zmerne sile krivijo levico, da spodbuja študentsko kontestacijo. Med kritiki so takšni, ki se resno in zavzeto poglobijo v problematiko in izrekajo utemeljene pomisleke, pa tudi takšni, ki jih poglabljanja ne brigajo in jim polemika služi le kot orožje v (običajno nizkotnem) političnem boju. Med temi je kot vedno tajnik KD Forlani, ki je izkoristil tudi to priložnost, da je lahko ustrelil proti KPI. Na deželnem kongresu njegove stranke v Milanu je dejal, da je »zelo težko razlagati med resničnimi potrebami študentov in političnimi inštrumentalizacijami strank, ki imajo izključen interes, da ustvarjajo zmedo. Spričo pretresov v Vzhodni Evropi bi verjetno kdo rad dokazal, da si tudi v Italiji želijo pretresov, je še pripomnil Forlani. Podobne polemike prihajajo tudi iz vrst drugih strank. Pred nadaljnjim stopnjevanjem napetosti na univerzah je posvaril predsednik senata Spadolini, medtem ko je socialistični podtajnik Tognoli ostro napadel inštrumentalni maksimalizem komunistične partije, ki prihaja po njegovem vidno do izraza ob sedanji zmedi na univerzah.

Kljub polemikam pa je tudi v strankah večinske koalicije, ki je okvirno sprejela Rubertijev zakonski osnutek, veliko ljudi, ki se zavzema za temeljito spremembo tega osnutka. Marsikdo med njimi pa gleda tudi preko kontingentne problematike. Zanimiva je na primer izjava sicilskega republikanskega poslanca Salvatoreja Natolija, ki obravnava današnje študentsko protestno gibanje v luči generacijskega boja. Medtem ko je to stoletje označeval koncept razrednega boja, se po Natolijevem mnenju sedanja mladina pripravlja na tretje tisočletje ob konceptu generacijskega boja, kar naj bi bilo jamstvo za bodoči napredek. Zelo pomembno in zanimivo je tudi dejstvo, poudarja Natoli, da se je koncept generacijskega boja tokrat razvil na Jugu države (protestno gibanje se je začelo, kot vemo, v Palermu), kjer je trpljenje prebivalstva globlje in kjer je vladajoči politični razred doživel popoln polom. V trenutku, dodaja Natoli, ko realni komunizem propada, je treba prekrižati pot nastajajoči ideologiji kapitalizma, kajti le na ta način lahko upamo v začetek krize potrošniške logike in v oblikovanju novih vrednot. Novo študentsko gibanje pa si zadaja prav to vlogo.

DUŠAN KALC

V Kobaridu tradicionalno srečanje Slovencev iz videmske pokrajine in Gornjega Posočja

KOBARID — Včeraj pod večer so se v Kobaridu vnovič srečali Slovenci iz videmske pokrajine in tolminske občine. Prišli so župani večine obmejnih občin, predstavniki političnih in oblastnih, gospodarskih, verskih, kulturnih in drugih družbenih inštitucij z na obeh straneh skoraj sto kilometrov dolge državne meje med Nadiškimi dolinami, Tersko, Rezijsko in Kanalsko dolino ter Gornjim Posočjem. Srečanje, ki je že dvajseto po vrsti, je odprl predsednik občinske konference SZDL tolminske občine Franko Simčič. Dejal je, da četudi zgodovina ne pomni časa, da bi kdo ne hotel postaviti meje med Slovenci, gre morda prav hribovski zavzetosti Slovencev iz dveh držav pripisati, da so ohranili stike oziroma začeli tkati nove vezi. Novim časom primerna so tudi nova snovanja ob meji. Nadvse pomemben in obvezujoč korak naprej v naprezanjih za gospodarski razvoj s Slovenci obmejnih dolin Furlanije in Slovenije naj bi bil projekt vzporednega in skupnega gospodarskega razvoja. Franko Simčič se je zavzel za gradnjo skupnega kulturnega in šolskega središča v Špetru, ki naj bi ga pomagali graditi vsi Slovenci.

Častni gost kobariškega srečanja je bil podpredsednik republiške konference SZDL pesnik Ciril Zlobec. Pripovedoval je o Slovencih, ki so jih zgodovinska dogajanja prisilila, da so se pred sovražniki potuhnili v svoje tesne doline. Sedaj pa smo Slovenci prvič v svoji zgodovini prisiljeni, da stopimo na plano in se pokažemo, da smo sposobni živeti skupaj z drugimi narodi Evrope. Slovenci kot celota smo zadnji čas dosegli najbolj množično in najbolj nesporno nacionalno zavest. Toda v tem tiči tudi past. Lahko se zgodi, da ko stopimo v Evropo, doživimo razočaranje, ko se bomo v evropskem okolju znašli med nerazvitimi. Slabo bi bilo, ko bi se zavoljo tega počutili ponižane in manjvredne. Za mikrofon so v kobariškem hotelu Matajur ta večer stopali tudi drugi, najprej predsednik SKGZ videmske pokrajine Viljem Černo, ki je razmišljal o demokratični zrelosti in vsesplošni vitalnosti slovenske skupnosti v videmski pokrajini, ki nenehno dokazuje, da je sposobna sama preživeti. Potem so govorili še predsednik Gorske skupnosti Nadiških dolin Giuseppe Chiabudini, pa msgr. Valentin Birtič in Izidor Predan. Ob jubilejnem srečanju je predsednik Franko Simčič podelil priznanja ljudem, ki so orali ledino v to obliko sodelovanja ob meji. Prejeli so jih Viljem Černo, Izidor Predan, msgr. Valentin Birtič, msgr. Pasquale Guion, Mario Bergnach, Anton Birtič, Franc Kravanja, Vlado Uršič, Stane Jan, don Emil Cenčič, Ezio Lepeč in Simon Prešeren. Posebno priznanje je prejel župnik iz Kobarida Franc Rupnik.

KATJA ROŠ

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Kongres ZKJ

Po daljši razpravi je predsedujoči Korošec končno le pričel z glasovanjem. Izid je bil naslednji: za takojšnjo razpravo o deklaraciji kot najvažnejšem dokumentov je glasovalo 780 delegatov, proti pa 649.

Po dvorani je završalo že ob prvem glasovanju. Delegati so imeli v rokah dva večja kartona. Rdeče obarvani je pomenil »da«, zeleni pa »ne«. Takoj po Koroščevem pozivu se je dvignil gozd rdečih kartončkov, med njimi tudi Kučanov. Progresisti in demokrati so že navdušeno slavili zmago, vendar se je navdušenje nekoliko poleglo, saj se je ob pozivu, kdo je proti, prav tako dvignilo visoko število kartončkov zelene barve in med njimi visoko v zrak kartonček srbskega predsednika Slobodana Miloševića, ki je sedel tudi v predsedstvu (edini predsednik neke republike).

Izid glasovanja je bil presenetljiv. Na papirju imajo namreč konservativne, boljševiške sile na kongresu prepričljivo večino nekaj deset glasov, ker je na zadnji konferenci tako spregovorila tudi JLA. Predstavniki armade pa so vsi strnjeno kot en mož dvignili zelene kartončke.

Očitno pa niso bili tako strnjeni partijski delegati iz Srbije, Kosova, Vojvodine in Črne gore, ki bi vsi po direktivah morali glasovati, kot ukaže njihov partijski predsednik, glasovanje pa je bilo javno.

Predsednik slovenskih komunistov Ciril Ribičič nam je dejal, da se slovenski delegati niso mogli zgledovati po njem, saj on edini ni sedel od vseh predsednikov v predsedstvu. Lahko pa so se ozirali na njegovo tajnico Sonjo Lokar.

V zelo resnem tonu pa je podčrtal izreden pomen na kongresu uveljavljene demokratično progresivne večine. Jugoslovanski komunisti so se večkrat polarizirali in to vedno z negativnim predznakom, ker so bili proti nekomu, ali proti nečemu. Preganjali so buržoazno desnico, nacionalizem, kontrarevolucijo, birokratizem in še kaj. To pa je prvič, da se odločajo za pozitivni program. Deklaracija je znatno izpod nivoja, ki ga je začrtal program slovenskega partijskega kongresa, zato pa bodo v razpravi slovenski delegati predlagali bistvene izboljšave in konkretizacije. Tu gre za vprašanja demokracije v družbi in v partiji, za suverenost, zvezo zvez, za ukinitev zloglasnega člena 114, za človekove pravice, za večstrankarski sistem brez omejitve.

Slovenski komunisti bodo na svoji konferenci ocenili zaključke kongresa in minimalna raven, ki naj bi bila zanje še sprejemljiva, je sprejem izboljšane deklaracije, ki se ne sme omejevati na verbalne zadeve. Že na kongresu bodo predlagali spremembo imena. Na konferenci 2. februarja pa bodo že konkretno govorili o spremembi imena Zveze komunistov Slovenije. Odločitev o imenu še ni padla, več je pobud in usmerjajo se k reformističnemu in prenovitvenemu nazivu. Na vsak način pa bo odločalo članstvo z neposrednim referendumom in to verjetno še pred aprilskimi volitvami.

Ta izvajanja sedanjega prvega človeka slovenske ZK Cirila Ribičiča je izredno pozorno spremljala številna skupina italijanskih dopisnikov osrednjih glasil, ki jih kongres sedaj zanima predvsem iz zornega kota demokratičnega razvoja Jugoslavije in pri tem je izreden demokratičen prispevek slovenske družbe.

Na kongresu pa se z glasovanjem ni vse končalo tako preprosto. Najprej je Korošec v imenu predsedstva predlagal kompromis, da bi razpravljali o deklaraciji v skupinah, nato je imel poseben kompromisni predlog, da bi za deklaracijo ustanovili posebno skupino, na koncu pa so odkrili neko pravilo, da je potrebna absolutna večina vseh na kongresu vpisanih delegatov in da torej predlog formalno ni bil sprejet in so ga zato morali obravnavati v komisijah. Že popoldne se je po dve uri in pol trajajočem poročilu predsednika Pančevskega pričela debata v treh komisijah, ki se nanaša sedaj že skoro izključno na deklaracijo in na njene prenovitvene predloge.

V ozdaju tega pa je seveda predvsem razmerje sil. Zelo verjetno se bo zvišalo v korist demokratične večine. Ciril Ribičič pravi, ker se bodo ošibili ukazi vodstev, ker bo beseda argumentov tudi nekaj pomenila, predvsem pa, ker veje veter v jadra resnične presnove in demokracije.

Toda za predsedniško mizo sedi tudi Milošević, kot nekaka živa priča, da Srbov pa le ne smeš preveč ponižati. Armada je menda odločilno prispevala k določenim razpletom, ko je delno spremenila stališča in ko je odločno bila za sprejem slovenskih predstavnikov v delovno predsedstvo in v predsedstvo. JLA naj bi po teh vesteh pristala na slovenskega predsednika partije, ker je drugače povsem jasno, da grozi razkroj ne samo Zveze komunistov. Še važnejše pa je njeno stališče, da ne pristaja na večpartijski sistem (ne samo na politični pluralizem), posamezni vojaki, člani ZKJ, pa seveda lahko odločajo in glasujejo. Tudi to je najbrž kompromis toda tokrat s pozitivnim predznakom.

Za kongres obstaja v Beogradu le delno zanimanje. Vse se spreminja in tudi marketing partij z njim. Burno polemiko pa je sprožila Politika Ekspres, ki ima celo stran posvečeno temi: »Zvezda na desno - Jugoslavija ven«. Na celi strani na dolgo utemeljujejo, da so Slovenci in zvezni tajnik partije Štefan Korošec s pomočjo Delovega Marketing - studia vrgli iz kongresnega simbola močan napis »Skupno za moderno Jugoslavijo«, zvezdo, ki je bila na levi, pa naj bi potisnili na desno. Tako se je okrog te rdeče - rumene zvezde na modri podlagi razvila ostra razprava in bo predsedstvo izdalo ogorčeno sporočilo.

● Zakonska zaščita

Med številnimi dvostranskimi sestanki, ki so bili v teh dneh v Benetkah, je vreden omembe včerajšnji med generalno tajnico Evropskega sveta La Lumierovo in jugoslovanskim zunanjim ministrom Lončarjem. Ta je ponovil željo Jugoslavije, da postane član Evropskega sveta, pa čeprav niso pristojni jugoslovanski organi še sprejeli dokončne odločitve o tem pristopu.

Poleg uvodno omenjenega vprašanja zakonskega tratmaja narodnosti in manjšin bo včeraj ustanovljena komisija Evropskega sveta preučila, s pomočjo strokovnjakov, tudi demokratične odnose v Vzhodni in Zahodni Evropi. Tudi na Zahodu marsikatera stvar še ni razčiščena, še zlasti v tistih državah, ki so se šele pred kratkim otresle absolutističnih režimov. O tem je obširno govoril italijanski senator Giugni.

burg, Malta, Portugalska, San Marino, Španija, Švica in Turčija. Med odsotnimi je opazna Velika Britanija. Na tiskovni konferenci, ki jo je vodil italijanski minister Romita, je bila izražena želja, da bi tudi sedaj odsotni kmalu pristopili v omenjeno komisijo. Ta bo v najkrajšem času pričela svoje delo v Benetkah.

V mestu sredi lagune, so včeraj bili prisotni italijanski ambasadorji v vzhodnoevropskih državah z izjemo Albanije. Sestali so se z zunanjim ministrom De Michelisom. Ta je na srečanju z novinarji povedal, da si bo Italija, kot predsednik Evropske skupnosti v drugem letošnjem četrtletju, prizadevala, da pride do tesnejših stikov z državami Vzhodne Evrope. Ni treba prenagliti se, je dejal De Michelis, treba je počakati na izid spomladnskih volitev v teh državah. De Michelis je tudi povedal, da bo že čez nekaj dni šel v Prago, da bi se sestal s tamkajšnjimi državniki. Dejal je tudi, da bo treba konkretizirati pobudo o sodelovanju med Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo in Madžarsko, in izrazil mnenje, da bi se tem štirim morala pridružiti tudi Čehoslovaška. Po lanskem jesenskem sestanku v Budimpešti bo v Benetkah 1. avgusta letos sestanek štirih, morda pa že petih.

De Michelis je povedal tudi, da bo predsednik Cossiga v kratkem odpotoval na obisk v Jugoslavijo, Madžarsko in tudi Čehoslovaško.

Živahne razprave v vrstah KPI

RIM — *Po vsej državi so v teku sekcijski kongresi KPI. Partijska baza se izreka za ali proti Occhettovemu načrtu o ustanovitvi nove politične sile in se s tem pripravlja na izredni kongres v Bologni, ki se bliža z naglimi koraki. Vsepovsod poteka mrzlična razprava. Tudi sam tajnik Occhetto je povdržen te dni pravemu »tour de force«. Včeraj je bil v Firencah, danes bo imel pomembno izkušnjo v Milanu, jutri pa bo na vrsti Turin in prav tako pomemben stik z delavstvom Fiata.*

Včerajšnja skupščina v Firencah je bila tudi po svojem videzu in po reakcijah nekakšen pokazatelj razdvojenosti, v kateri se je znašla KPI. Polovica dvorane se je namreč dvignila s sedežev in burno zaploskala vsedržavnemu tajniku, druga polovica pa je mirno obsedela, kar je seveda izzvalo precejšnjo zadrego. Razprava pa je kljub temu potekala umirjeno in tvorno. Occhetto je ponovil svoje znane teze. Poudaril je, da propad komunističnih režimov na Vzhodu ne zadeva KPI neposredno, ker se je od njih vedno distancirala. Prav zato mora KPI tudi v prihodnje vpreči vse sile, da bo njen prelom z izkušnjami realnega socializma povsem jasen in neizpodbiten. Z včerajšnjim govorom je Occhetto proslavil tudi 69. obletnico ustanovitve KPI in ob tej priložnosti obšel njene glavne zgodovinske etape.

tržno obvestilo

KREM01/1

V ZDA jo je lansirala »multinacionalka za lepoto«

Tabletka proti gubam

MILAN — Novost prihaja iz Amerike, kjer so se po odkritjih o učinkovitosti retinola v boju proti gubam nekateri raziskovalci odločili, da bodo iste aktivne snovi uporabili v obliki tabletk.

Po raziskavah, ki sta jih o učinkovitosti retinolske kreme proti gubam na Xienta Institute v Bernvillu v Pennsylvaniji izvedla raziskovalca Harry Elden in Elizabeth Sweitzer, so bile, kot kaže, opravljene nove in sijajno zaključene raziskave o tem, kako bi retinolovo učinkovitost koncentrirali v tabletkah.

Ameriška raziskovalca Helden in Sweitzer sta poleg tega, da sta potrdila sposobnost retinolske kreme, da izredno omeji globino in število gub, tudi odkrila, da vključitev retinolske tabletke v vsakdanjo prehrano za vsaj dva meseca in v povezavi z uporabo retinolske kreme **pomnoži** njene učinke proti gubam.

Nove retinolske tabletke, ki jih proizvaja KORFF, vsebujejo različne količine retinola, in sicer od 1400 do 2000 mednarodnih enot.

Kozmetična krema proti gubam in retinolske tabletke, ki dopolnjujejo njeno učinkovitost, so pred kratkim prišle tudi v italijanske lekarne.

Priprave na prvo sejo novoizvoljenega glavnega odbora

Že pred programsko konferenco naj SKGZ da jasne znake prenove

GORICA — Slovenska kulturno-gospodarska zveza se mora prenavljati in naj že pred napovedano programsko konferenco da jasne znake prenove. Ta zahteva je prišla namreč jasno do izraza na nedavnem občnem zboru v Čedadu. To je bila skoraj soglasna ocena, ki jo je dal dosedanji izvršni odbor SKGZ, ki se je sestal pred nekaj dnevi v Gorici, da bi, kot predvidevajo pravila, sklical sejo novoizvoljenega glavnega odbora in izoblikoval predlog novega izvršnega telesa.

Razpravljalci so ocenili nedavni občni zbor kot izjemno živahen in ploden, saj so v razpravi prišli do izraza predvsem kritični glasovi, medtem ko je bilo - za razliko od prejšnjih let - bolj malo poročanja o delovanju posameznih članic. S tega vidika je občni zbor odražal zanimivo vrenje, ki obstaja v organizaciji in ki je usmerjeno v njeno krepitev in vzporedno korenito prenavljanje. Prvi odraz te želje je novoizvoljeni glavni odbor, ki je bil krepko prenovljen, saj je dobra tretjina članov novih.

Toda kako naj v bodoče izgleda SKGZ? O tem problemu se bo moral seveda najprej izreči glavni odbor in nato programska konferenca, ki naj bo po soglasnem mnenju sklicana čimprej, kolikor to dopušča nujnost poglobljenega pripravljalnega dela. V dosedanjem izvršnem odboru pa se v razpravi že oblikujejo zametki predlogov, ki težijo v bistvu v isto smer, to je krepitve funkcionalnejše in pluralistične SKGZ kot prostora, v katerem bo vse več možnosti za uresničevanje življenjskih interesov Slovencev v Italiji. Toda, opozarjajo nekateri, pluralizem ni in ne more biti samo enostranski proces, pač pa odraz obojesmerne želje po odpiranju in sodelovanju, soočanju in iskanju skupne sinteze.

V tem razmišljanju so prišla sicer do izraza tudi drugačna mnenja, ki so temeljila na oceni, da je občni zbor dal le delno sliko, ker so prišli v razpravi do izraza predvsem kritični glasovi, niso se pa oglasili tisti, ki ocenjujejo dosedanje delo organizacije bolj uravnovešeno. Po teh ocenah je treba tudi na prihodnost gledati zelo trezno in realistično prilagoditi ambicije dejanskim možnostim.

Če je bila ugotovitva o nujni prenovitvi soglasna, so bila pa bolj razčlenjena mnenja o tem, kakšni naj bodo dejanski znaki prenovitve in kakšno sestavo izvršnega odbora predlagati glavnemu odboru: ali dosedanjo shemo z nujnimi popravki, ali pa številčno močno skrčeno izvršno telo. Zagovorniki prve rešitve so menili, da bi bilo radikalno krčenje preuranjeno, če ne bi istočasno tudi koreniteje spremenili celotnega sistema, o čemer pa je potreben globok premislek in o čemer bo morala razpravljati programska konferenca, zagovorniki druge teze so pa ocenjevali, da bi bil tak predlog prvi močan znak volje po prenovi. Razprava se bo vsekakor še nadaljevala. O vprašanju pa se bo moral dokončno izreči novoizvoljeni glavni odbor.

Analiza občnega zbora in priprave na glavni odbor so bile osrednja tema seje. Poleg tega je sedanji izvršni odbor obravnaval vrsto tekočih vprašanj in izrazil zadovoljstvo ob razsodbi avstrijskega ustavnega sodišča, ki omogoča uvedbo dvojezičnega šolstva na Koroškem. Razsodba je oceni SKGZ zelo pomembna, saj potrjuje stališča, ki jih je zastopala slovenska narodnostna skupnost.

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič

Resolucije KPI v F-JK

Occhetto: 60% štev. 2: 27-30% neodločeni: 10%

VIDEM — Komunisti, ki se opirajo na predloge vsedržavnega tajnika stranke Occhetta, to je na dokument št. 1, so včeraj v Vidmu predstavili svoje teze. Na srečanju s predstavniki tiska so javnost tudi seznanili, kako je stranka reagirala in se opredelila glede treh resolucij, okrog katerih bo tekla razprava na 19. izrednem vsedržavnem kongresu stranke. V Furlaniji-Julijski krajini naj bi Occhettov predlog podprlo okrog 60 odstotkov stranke, dokument št. 2 Ingrao-Natta naj bi prejel 27-30 odstotkov, 10 odstotkov članov stranke pa je še neodločenih.

Za izvolitev skupščine

Zanfagnini (PSI): Potrebna je volilna reforma

VIDEM — Deželni tajnik socialistične stranke Zanfagnini je včeraj poudaril, da je ena od primarnih nalog deželne večine rešitev vprašanja volilne reforme, s katero naj bi zajezili veliko razdrobljenost političnih predstavništev, ki so prisotna v deželni skupščini. Stranke deželne večine bodo zato morale dati svoj predlog, s katerim se bodo nato soočale z ostalimi strankami v skupščini. Tajnik Zanfagnini je tudi dodal, da načelnik socialistične skupine v deželnem svetu Bulfone že dela v tej smeri s tem da koordinira delovno skupino v PSI.

Gospodarski dopis iz Slovenije

NEVARNI DIREKTORJI

Z zadnjih dveh, treh tednih so v srbskih podjetjih odstranili precej direktorjev. Posebno v zadnjih nekaj dneh se direktorski stolčki močno tresejo. Dobro obveščeni analitiki pravijo, da je brez službe ostalo že štirideset direktorjev, da pa se bo obglavljanje nadaljevalo. Med direktorji, ki so morali pospraviti svojo direktorsko mizo, je nekaj zelo znanih imen iz poslovnega sveta: tak je na primer direktor Genexa, direktor Beograjskih blagovnic, direktor Prve petoletke, direktor Krušika, direktor zaječarskega Kristala...

Vzrok za zamenjave niso slabi poslovni rezultati v teh podjetjih - nekaj podjetij je med njimi, ki so prav cvetoča - vzroki so povsem politične narave, kar je na primer javno povedal odstavljeni direktor Centrocoopa: »Zamenjala me je ista politika, ki me je pred tridesetimi leti postavila za direktorja. Tako, kot sem prišel, tako grem. Kaj bi se razburjal!«

Že iz tega je jasno razvidno, za kakšno politiko gre in za kakšne direktorje. Najpreprosteje rečeno: gre za politiko, ki hoče imeti v gospodarstvu popolno oblast, in gre za direktorje, ki so se taki politiki upirali. Politika, ki hoče imeti v gospodarstvu popolno oblast, je lahko samo (v naših razmerah) realsocialističnega tipa. Direktorji, ki so prišli na mušico puške za odstrelitev, pa so seveda taki, ki se niso povsem pokoravali tej politiki, ali pa mora politika koga drugega nagraditi za kakšno zaslugo, storjeno na drugem prodročju, in mu zato daje direktorsko mesto, ki ga je treba zato izprazniti. Zanimivo pa je, da se je ta boljševiški proces rezanja direktorskih glav že začel obračati sam proti sebi. Samozvane stavkovne oziroma mitingaške skupine so začele v podjetjih rovariti tudi proti nekaterim tistim direktorjem, ki imajo močno politično zaslombo. V takem navzkrižnem ognju se je na primer znašel direktor Crvene zastave, ki je v zvezni skupščini odločno zagovarjal srbsko politiko (in je zato »moral« nasprotovati Markovićevemu gospodarskemu programu). Kakšen je njegov greh? Podobno kot njegov finančni direktor trdi, da mora biti v firmi več reda in da je treba boljše delati. Mitingaške skupine se seveda takšnega »reda« bojijo kot hudič križa.

Proces čiščenja direktorskih vrst bo pokazal svoj vzvratni učinek šele čez čas. Direktorji morajo namreč s svojih položajev bodisi zato, ker niso dovolj obsodili slovenske politike in niso dovolj odločno izpeljali gospodarske blokade, bodisi zato, ker niso plačali poslanih mitingarskih računov, bodisi zato, ker niso dali denarja za srbsko gospodarsko posojilo, bodisi zato, ker so podprli Markovićev program, bodisi... »Grehov« pa so se morali začeti izpovedovati najbolj glasno, ko je krmilo srbske vlade prevzel v svoje roke dr. Radmilović, znani komunistični ideolog iz Vojvodine.

Zaradi odstranjenih direktorjev se bo srbsko gospodarstvo znašlo čez čas v še večjih težavah, v kakršnih je že zdaj, saj morajo oditi ljudje, ki imajo velikanske izkušnje, v katere je vloženega veliko kapitala in ki bi lahko s svojimi poslovnimi vezmi mnogo bolj koristili, kot pa bodo koristnega lahko naredili vsi novi politični direktorji skupaj.

Nejevolja v srbskem gospodarstvu - kot je slišati - zaradi tega narašča.

Direktorji, ki morajo že zaradi svojih stalnih vezi s tujino in tujimi gospodarstveniki biti dokaj liberalni, so postali za vladajočo srbsko politiko preveč nevarni. Zdaj za svoje prepričanje plačujejo račun. Toda plačati ga bo morala tudi politika. Ne bo mogla v nedogled vzdržati s svojo obrambo družbene lastnine, zaradi katere ima lahko oblast v republiki. Tudi v Srbiji se oblikujejo stranke, ki imajo glavni cilj - odpravo družbene lastnine, ker taka lastnina ne omogoča političnega pluralizma, brez političnega pluralizma pa stranke ne morejo obstajati. Pri družbeni lastnini ne bo možno ostati navsezadnje tudi zato, ker je to v nasprotju celo z dogajanji v državah nekdanjega vzhodnega socialističnega bloka. Vprašanje je samo, koliko časa še, in pa, kaj je možno pri takšnem vztrajanju še postaviti na kocko.

JOŽE PETROVČIČ

Razprava bo tekla o dveh referendumih

Lov na seji deželnega sveta

TRST — Deželni svet Furlanije-Julijske krajine se bo ponovno sestal v torek. Na dnevnem redu je razprava o dveh referendumih. Deželni svetovalci se bodo morali izreči, ali je oba referenduma, ki zadevata vprašanje lova, sploh mogoče razpisati in nato izpeljati. Ker se predsedstvo skupščine, dopolnjeno s tremi »laiki« (univerzitetni profesorji in sodniki) ni soglasno izreklo o obeh predlogih, se mora sedaj o njih izreči deželna skupščina. Deželni zakon, ki predvideva sklicanje referendumov, s katerimi je mogoče preklicati deželne zakone (odobren je bil leta 1988), predvideva, da se mora proti predlogu o sklicanju referenduma izreči absolutna večina svetovalcev, to je 32, v nasprotnem primeru gre postopek po svoji poti. V tem primeru imajo pobudniki pet mesecev časa, da zberejo 20.000 overovljenih podpisov.

Deželni svet bo nato razpravljal o petih deželnih osnutkih, od katerih je tri že pred časom sprejel, a jih je vlada zavrnila.

Tovarna celuloze Obir na Rebrci: obljuba koroške vlade dela dolg

CELOVEC, REBRCA — Po ukinitvi proizvodnje v tovarni celuloze Obir na Rebrci je zdaj končno uspelo, da sta se lastnik podjetja Slovenija papir in obratni svet zedinila za socialni načrt, ki znaša vsega pet milijonov šilingov. Skupno vsoto bodo razdelili med vse delavce in nastavljence po kriteriju socialne potrebe in po času zaposlitve v podjetju.

Obratni svet pa je po zborovanju Obirjevih zaposlenih zahteval tudi od koroške deželne vlade in od deželnega glavarja Haiderja, naj končno uresničijo obljubo iz junija 1989, po kateri se bo tudi dežela udeležila pri socialnem načrtu. Obratni svet zahteva, da mora dežela pomagati nekdanjim zaposlenim v tovarni Obir vsaj v enaki meri kot zaposlenim v prav tako zaprti tovarni celuloze v Beljaku, hkrati pa da bi morala deželna vlada upoštevati tudi splošno gospodarsko stanje v Dolini Bele, ki je mnogo bolj napeto kot v okolici Beljaka. Dejansko je namreč tako, da grozi celotni Podjuniše nadaljnji upad gospodarske strukture.

ANDREJ MOHAR

Partizanska bolnica »Franja« bo do junija povsem obnovljena

IDRIJA — Te dni se je v Idriji sestal občinski operativni odbor za obnovo bolnice Franje in začrtal nadaljnje etape sanacije in obnove do predvidenega ponovnega odprtja bolnice za javnost konec maja ali v začetku junija.

Trenutno se v soteski Pasice ne dogaja nič posebnega, saj nizke temperature ne dovoljujejo nobenega dela na prostem. Pač pa se pospešeno nadaljuje v Muzeju revolucije v Ljubljani restavriranje poškodovanih predmetov, ki so jih rešili iz porušenih objektov oziroma bolnišničnih barak. Nadaljnje faze dela, ki se bodo začele brž, ko bodo vremenske prilike dopuščale, pa bodo po sklepu operativnega odbora naslednje.

Najprej bo na vrsti obnova dostopne poti od sedanjega parkirišča, ki so ga tovornjaki pri odvažanju materiala precej poškodovali, pa vse do prodajnega kioska tik pred samo bolnico. Obnova dostopne poti vključuje tudi ponovno namestitev previsnih mostičkov čez slikovite slapove in brzice. Dokončni projekti za obnovo poti niso izdelani le še za kakih 50 m dolg odsek, kjer še ni povsem dokončno, če bodo pot speljali po stari smeri po levi strani, ali pa jo bodo prenesli pod previsno steno na desni strani, gledano v smeri proti bolnici. Ustrezni projekti bodo izdelani do 13. februarja.

V naslednji fazi po obnovitvi dostopa bodo dokončno očistili in zazelenili vso okolico, ki kaže zdaj rebra, tako, da bo zunanji izgled čim bolj podoben onemu pred katastrofo. Za to delo so se že obvezale mladinske brigade v sodelovanju z vojsko. Vzporedno pa je v teku tudi postopek za pridobitev uporabnega dovoljenja ali po domače dovoljenja za ponovno odprtje Franje za javnost. Gre za vrsto lokacijskih, gradbenih, varstvenih in drugih dokumentov, ki so obvezni po zakonskih normah.

V tretji fazi, ko bo temperatura dosegla normalno mejo okrog 18 stopinj Celzija, bo na vrsti varovalno in kamuflažno pleskanje na novo postavljenih ali močno poškodovanih barak. To bodo opravili strokovnjaki restavratorskega zavoda in pa Danilo Šuligoj, nekdanji bolničar v Franji, ki je sam prepleskal tudi originalne objekte med vojno. Ko bo pleskanje opravljeno, bodo v objekte spet pripeljali ves restavrirani inventar in ga razporedili natanko tako, kot je bil razporejen pred plazom.

Ravnatelj mestnega muzeja v Idriji in vodja operativnega štaba del, Samo Bevk, pa je bil zadolžen, da za zadnjo fazo pred ponovnim odprtjem bolnice Franje oskrbi vse potrebno za predstavitev obnovljene Franje s primernim propagandnim gradivom od plakatov do brošur, videokaset itd.

Če bo šlo vse po izdelanem načrtu, tako kot je praktično po načrtu potekala vsa dosedanja obnova, potem bo najkasneje v začetku junija slavna partizanska bolnica Franja, ta edinstveni spomenik velikega boja malega naroda za svobodo, spet nared za tisoče domačih in tujih obiskovalcev.

Medtem pa se tako po Sloveniji kot tudi pri nas v zamejstvu, nadaljuje nabiralna akcija za še manjkajoča denarna sredstva za obnovo.

JOŽE KOREN

Po zadnji anketi

KD: 1 na 4 za sodelovanje s komunisti

VIDEM — 25 odstotkov furlanskih demokristjanov bi glasovalo za koalicijo med KD in KPI. Ta je eden od rezultatov ankete med 1200 prebivalci iz pordenonske, videmske in goriške pokrajine, ki so jo izvedli profesorji Buratto, Delli Zotti, Strassoldo in Tellia z videmske univerze za katoliški tednik La vita cattolica. Na vprašanja raziskovalcev je 58 odstotkov furlanskih volilcev bilo mnenja, da je prisotnost KD v deželni vladi zelo pozitivna, medtem ko jih je bilo 11 odstotkov nasprotnega mnenja. Morebitno levičarsko vlado v F-JK je pozitivno ocenilo 42 odstotkov komunistov in 11 odstotkov socialističnih volilcev. Polovica demokristjanov je priznala, da se za politiko ne zanima, za četrtino je to interes kot katerikoli drugi, 18 odstotkov ji pozorno sledi, ampak ne sodeluje aktivno, 5 odstotkov demokristjanskih volilcev pa je aktivno angažiranih. Od anketiranih volilcev iz vrst KD jih je 90 odstotkov izjavilo, da so verni, v socialističnih vrstah jih je 18 odstotkov, v komunističnih pa 5 odstotkov.

KGGG01/3
KONFEKCIJE
K&G
OPČINE - Narodna ul. 71 - Tel. 214269
SEZONSKA RAZPRODAJA
PRI VSEH ARTIKLIH
POSEBNI POPUSTI PRI VOLNI
obv. občini 9/1/90

SACA01/5
S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4
Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

Podtajnik De Luca končal obisk v našem mestu

Zagotovila o modernizaciji in večji učinkovitosti carin

Rimski parlament je pred kratkim soglasno odobril zakon za korenito preureditev carinskega sektorja v državi, ki bi moral predvsem odpreti pot hitrejšim carinskim postopkom in istočasno seveda tudi hitrejšemu poslovanju carinarnic ter vseh ostalih carinskih služb. Načrtovana posodobitev carinskega kolesja, ki je še danes močno ujeto v škarje birokracije, bi bila še kako dobrodošla za Trst in njegovo pokrajino, ki je v vseh teh letih zaradi pomanjkljivega poslovanja carinskih služb utrpela precejšnjo gospodarsko škodo. O teh in o podobnih aktualnih vprašanjih je tekla beseda med dvodnevnim, precej konkretnim obiskom v Trstu podtajnika na ministrstvu za finance Stefana De Luce, ki je imel tudi včeraj, podobno kot v petek, vrsto srečanj s predstavniki tržaškega gospodarskega in političnega življenja.

De Luca, ki pripada liberalni stranki, se je včeraj dopoldne na sedežu Trgovinske zbornice srečal s široko tržaško delegacijo, v kateri so bili poleg predsednika Tombesija in drugih voditeljev tržaške zbornice tudi parlamentarca Agnelli in Coloni, evroposlanec Rossetti, deželni odbornik Rinaldi in predsednik krajevnega združenja industrijcev Toresella. Rimski gost je na sestanku pojasnil vsebino novega zakona o carinah in o olajšavah, ki bi jih moral ta normativ prinesti tržaški stvarnosti. Tovorno postajališče na mejnem prehodu pri Fernetičih kot znano že dosti let trpi zaradi kroničnih težav v poslovanju tamkajšnje carinarnice, ki ima premalo osebja in kjer se protestne stavke vrstijo skoraj po tekočem traku. Do hudih težav prihaja pogosto tudi v pristanišču, kjer se cariniki podobno kot kolegi na Fernetičih soočajo s problemom velikega pomanjkanja osebja.

Parlament je z novim zakonom prižgal zeleno luč za ustanovitev samostojnega carinskega oddelka v okviru finančnega ministrstva. Novoustanovljeni oddelek - je podčrtal De Luca - bo užival precej široko operativno avtonomijo in bo organiziran na deželni ravni, medtem ko je sedaj vsa carinska struktura močno centralistično usmerjena in večkrat premalo občutljiva za dogajanja na periferiji. Tržaški predstavniki so na sestanku na Trgovinski zbornici precej soglasno opozorili vladnega predstavnika, da Trst, če bo šlo tako naprej, tvega glede carin popolno paralizo, za katero bi nosil v prvi osebi odgovornost Rim. De Luca je zagotovil, da pripravlja vlada konkretne posege, besedam in obljubam pa bodo morala slediti dejanja.

Ob koncu dvodnevnega obiska v našem mestu se je podtajnik pri ministrstvu za finance srečal tudi z novinarji. Povedal jim je, da bo ministrstvo skušalo na najboljši način urediti celotno problematiko brezcarinskega bencina, napovedal pa je tudi večjo pozornost za brezcarinska območja v naši pokrajini, pri čemer pa ni mogel zavzeti jasnih in konkretnih obvez. Gre namreč za precej občutljivo problematiko, ki je odvisna od političnih volje rimske vlade, v marsičem pa tudi od pravnih norm Evropske skupnosti, ki so na tem področju zelo stroge in natančne. Pred kratkim so na primer evropska finančna telesa postavila na zatožno klop »paket za Trst in Gorico«. Prišlo je do precej hudih polemik z deželno vlado, Rim pa se do sedaj o tej zadevi še ni uradno izrekel.

Poslanca De Luco je na obisku v Trstu spremljal tudi generalni direktor pri finančnem ministrstu Giovambattista Cantiello, ki je tudi sam obljubil konkretne posege za splošno posodobitev in okrepitev carinske službe v tržaški pokrajini.

Na sliki (Fotoindustriale) **z desne proti levi: Cantiello, Tombesi, De Luca in Rinaldi.**

Prirejajo ga komunisti in socialisti

V petek javni posvet o liku Bruna Pincherla

Bruno Pincherle je bil gotovo ena najlepših figur v tržaškem povojnem političnem življenju. Že kot mlad zdravnik židovskega porekla, ki se je navduševal za »laično filozofijo« Piera Gobettija, se je vključil v antifašistično gibanje, leta 1956 pa je bil prvič izvoljen v tržaški občinski svet kot kandidat na skupni listi PSI in Ljudske enotnosti. Kasneje je zapustil PSI in stopil v novoustanovljeno socialistično stranko proletarske enotnosti PSIUP, na listi katere je bil tudi izvoljen v občinsko skupščino, kjer je sedel vse do prezgodnje smrti leta 1968. Pincherle ni bil politik v klasičnem pomenu besede, ampak napredni razumnik, ki je videl v politiki sredstvo za obrambo svojih idej. Bil je, kot je sam rad podčrtal, »večno v opoziciji« določeni viziji politike, ki je stremela zgolj po oblasti in po vodilnih mestih v javnih upravah in ustanovah.

Zaradi svojih pogumnih in doslednih stališč o antifašizmu, o obrambi demokratičnih inštitucij in tudi o sožitju med Italijani in Slovenci je bil Pincherle vseskozi trn v peti desnici in tržaškemu nacionalističnemu meščanstvu, vendar ga niti tradicionalna levica ni imela nikoli za svojega. Bil je torej »atipična« politična osebnost, vsekakor zgled za današnji vodilni kader tržaške politike, v času ko se politiki kot intelektualnemu in tudi kulturnemu razmišljanju pišejo pri nas in drugod v državi res slabi časi.

Trst je na Pincherla precej pozabil, zato je gotovo dobrodošla pobuda občinskih svetovalskih skupin PSI in KPI, ki se ga bosta v petek spomnili z javno prireditvijo v dvorani občinskega sveta. Posvet o Pincherlu bo uvedel njegov politični sopotnik, zgodovinar Elio Apih, ki je bil svojčas tudi pokrajinski sekretar PSI, v razpravi pa bodo sodelovali Arduino Agnelli, Roberto Costa, Elvio Guagnini in Livio Pesante. Posvet se bo začel ob 18. uri.

Zanimivo pobudo sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila pokrajinska tajnika KPI in PSI Nico Costa in Alessandro Perelli. Sekretarja sta med drugim podčrtala, da sta si stranki, posebno na Tržaškem, v tem trenutku politično zelo daleč, kar pa še ne pomeni, da dialog ni potreben, prav nasprotno. Tudi tržaška levica mora razbiti zid medsebojnega nezaupanja, zato bo lahko petkov posvet o Pincherlu spodbudni signal za prihodnost. Perelli je poudaril, da so organizatorji izbrali za sedež srečanja dvorano občinskega sveta, ker je to inštitucija, kateri je Pincherle posvetil večji del svojega političnega življenja. Costa pa je izrazil upanje, da se bodo skupne pobude komunistov in socialistov nadaljevale in da bi tudi pri nas levičarski sili odkrito spregovorili o političnih vprašanjih. Na tiskovni konferenci so tudi napovedali, da bo v kratkem izšla Pincherlova študija o Stendhalu. **(st)**

Bruno Pincherle (Foto Magajna)

Kritike reformistične struje PSI

Nasprotovanje kandidaturi za predsednika hranilnice

V zvezi z odločitvijo deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine, da podpre kandidaturo prof. Gabriellija za mesto predsednika upravnega sveta Tržaške hranilnice - CRT, je včeraj iz reformističnih krogov tržaške PSI prišlo tiskovno sporočilo s pojasnilom o stališču te struje, ki jo vodi član pokrajinskega vodstva stranke Arnaldo Pittoni. »Nasprotovanje tej kandidaturi, ki je bilo izraženo v strankinih organih,« beremo v tiskovni noti, »nima nikakršnega namena, da bi postavilo pod vprašaj moralne lastnosti in specifične sposobnosti tega znanega profesionalca, ampak se nanaša na način in utemeljitve, s katerimi je bila ta kandidatura izbrana.« (Naj dodamo, da so nekateri člani omenjene struje s Pittonijem na čelu iz protesta proti Gabriellijevi kandidaturi zapustili nedavni sestanek strankinega pokrajinskega vodstva, na katerem so razpravljali prav o tem vprašanju.)

Glede načina določanja kandidature je v komunikeju rečeno, da je do nje prišlo »po popolnoma nekorektni poti«, zanemarjajoč pristojnosti strankinih organov in torej tudi možnost odgovornega presojanja tako predlagane kot tudi tudi raznih drugih kandidatur, ki so se zvrstile v preteklih mesecih. Povrhu - je nadalje zapisano v komunikeju - ni bilo niti priložnosti, da bi poglobili razpravo o dejstvu, da vodilna skupina tržaške federacije PSI pogosto izbira (in to »zunaj stankinih teles«) za kandidate za razne pomembne funkcije osebe, ki so stranki popolnoma tuje. V tem konkretnem primeru - nadaljuje tiskovno sporočilo - pa sploh ne drži, da bi prof. Gabrielli izražal usmeritve in stališča, ki bi na kakršenkoli način upravičevala domnevo, da sodi (Gabrielli) v tako imenovano socialistično sfero.

Še hujše pa se zdijo utemeljitve za to, da je zamenjava odv. Terpina kar čez noč postala nujna, in to kljub temu, da je problem obstajal že dobro leto. Izgovor je bil ta - piše v noti - da nujnost izvira iz vztrajnih pritiskov Liste za Trst na vsedržavne organe PSI za to, da bi za predsedstvo CRT kandidirala svojega človeka, še posebno potem, ko so ji propadle možnosti lastnih kandidatur za mesto podpredsednika deželne finančne družbe Friulia in za predsedstvo tržaške Avtonomne pristaniške ustanove.

»Odnosi med PSI in Listo za Trst gotovo ne morejo sloneti na teh osnovah, zato se je potrebno upreti težnjam Liste, da preprosto preskakuje tržaško federacijo PSI in se pogovarja direktno z vsedržavnimi voditelji stranke,« opozarjajo reformisti PSI in dodajajo, da se konec koncev v sedanjih razmerah ne zdi upravičena niti pripravljenost socialistov za razširitev političnih zavezništev na Občini in Pokrajini Trst z vstopom Liste, saj ta politična formacija petstrankarskim zavezništvom »ne more ponuditi nobenega stvarnega prispevka ne na politični in niti na programski ravni«.

Tako utemeljeno nasprotovanje izbrani kandidaturi za predsednika Tržaške hranilnice CRT - zaključuje tiskovno sporočilo - je bilo medtem že posredovano deželnemu tajništvu socialistične stranke, v naslednjih dneh pa bodo z njim seznanjeni tudi osrednji jamstveni organi in vsedržavno vodstvo stranke.

V Dolini o treh resolucijah KPI

Molk je včasih bolj zgovoren od besed...

Zadrega je najbrž prišla bolj do izraza v molku kot pa v besedah. Ta ugotovitev Stojana Spetiča je morda najbolje ponazorila vzdušje v dvorani dolinskega društva Vodnik, kjer so se v petek zvečer zbrali člani krajevne sekcije KPI, da bi razpravljali o dilemah, ki pretresajo Komunistično partijo Italije. V Dolini so se odločili, da bodo poslušali istočasno »vse tri zvonove«, se pravi zastopnike vseh treh resolucij, o katerih se bo moral izreči izredni kongres. Trezno soočanje je nujno potrebno, nedvomno pa »zvonovi«, ki potrkujejo v različnih tonih še begajo člane, ki so bili kljub demokratizaciji partije vajeni enotnejšega razmišljanja in nastopanja.

Resolucijo sekretarja KPI Occhetta je zastopal Ravel Kodrič, ki je poudaril, da korenite spremembe v mednarodnem merilu narekujejo prenovo tudi v Italiji. Zato je potrebna nova politična formacija, ki naj združi vse, kar je živega in življenjskega v italijanski družbi. Ta formacija bo lahko alternativa sedanji demokrščanski strukturi oblasti. O tem predlogu se bo moral sedaj izreči izredni kongres, medtem ko vprašanje imena in simbolov še ne bo na dnevnem redu.

V imenu podpisnikov resolucije, ki sta jo podpisala Natta in Ingrao, je spregovoril Stojan Spetič, ki je ocenil potezo partijskega sekretarja kot prenagljeno. Spetič je dejal, da se KPI sicer mora prenoviti, po njegovem mnenju pa bi bilo zgrešeno, če bi se razne levičarske sile »stopile« v eno samo stranko. Italijanska levica mora biti pluralistična in iskati konfederalne oblike združevanja na osnovi konkretnih programov.

V imenu Cossuttove skupine pa je Fausto Monfalcon poudaril, da okoli imena in simbolov ne sme biti slepomišenja. Z novo politično formacijo se KPI ne bo odpovedala samo imenu in simbolom, pač pa tudi sami sebi. Nesprejemljivo je, je s precejšnjo čustveno prizadetostjo dejal Monfalcon, da KPI zdrkne na raven kakršnekoli druge politične sile.

Izvajanju poročevalcev je sledila dokaj skromna razprava, v kateri je bil molk bolj pomemben od besed. Vzdušje se je nekoliko razjasnilo ob zagotovilu, da se KPI ne glede na to, kakšen bo izid izrednega kongresa, ne bo »razletela« na več frakcij ali celo na več strank. Ostala pa je zaskrbljenost, kako bo široka in korektna, obenem pa tudi ostra razprava teh dni vplivala na izide majskih upravnih volitev. Prosto po Prešernu bi lahko rekli, da se v tako imenovani bazi marsikdo vprašuje: »Kaj nam je tega treba bilo?« **(vt)**

Danes proslava 69. obletnice ustanovitve KPI

Tudi tržaški komunisti praznujejo v teh dneh 69-letnico ustanovitve svoje stranke. Osrednja prireditev bo danes ob 10.30 v dvorani v Ul. Madonnina, kjer bo na sporedu javno srečanje na temo »Kaj pričakujemo od KPI v devetdesetih letih«, na katerem bodo govorili novinar Luciano Ceschia, znanstvenica Margherita Hack ter univerzitetna profesorja Giovanni Miccoli in Ivan Verč. Obletnico ustanovitve KPI bodo danes počastili tudi v Ljudskem domu pri Sv. Sergiju. Na manifestaciji, ki se bo začela ob 18. uri, bo govoril predsednik federalnega komiteja Antonino Cuffaro.

Danes ob 15. uri pa bo v Prosvetnem domu na Opčinah kongres krajevne sekcije KPI.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje bencinske črpalke:

AGIP
- Ul. Giulia 76
- Miramarski drevored 231
- Furlanska cesta 5
- Ul. Fabio Severo 2/4
- Nabrežje N. Sauro 2/1
- Ul. Forti (Naselje sv. Sergija)
- Istrska ul. (nasproti pokopališču)

TOTAL
- Žavlje (Milje)
- Largo Giardino 1/4
- Šentjakobski trg
- Ul. Locchi 3
- Trg Duca degli Abbruzzi 4/1

ESSO
- Trg Foraggi 7
- Nabrežje O. Augusta
- Zgonik (državna cesta 202)

IP
- Trg Valmaura
- Devin-Nabrežina (drž. cesta 14)
- Miramarski drevored 9

CHEVRON
- Ul. Fabio Severo 2/7

API
- Drevored Campi Elisi

SAMOSTOJNI:

AUTOMOBILE CLUB TS
- Ul. Punta del Forno 4

NOČNE ČRPALKE - SELF SERVICE:
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH
(odprte neprekinjeno 24 ur)
AGIP
- Devin (sever)
- Devin (jug)

ZTT801/8

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA ZA LETO 1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo
IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna ..... 192.000 lir
Mesečna ..... 20.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za **Primorski dnevnik** 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili **brezplačno male oglase** in **čestitke.**

□ Naročnino lahko poravnate:
— na **upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici**
— pri **raznašalcih časopisa**
— preko **pošte na t/rn ZTT št. 13512348**
— in pri vseh **slovenskih denarnih zavodih.**

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

CERV01/2

vam na razpolago

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drev. XX. septembra 16 — Telefon 767914

VELIKA IZBIRA: krzen, jop, našitkov
Izredna kakovost
Modni kroji po ugodnih cenah

Predstavnika romunske Fronte za narodno rešitev v Trstu

Romunija si želi gospodarskega in kulturnega sodelovanja s FJK

Ob skorajšnjem zaključku desetdnevnega obiska v Trstu sta člana Fronte za narodno rešitev, ki je na vladi v pokrajini Temiš Ioan Ometa in Viorel Bucuras imela včeraj v kavarni San Marco tiskovno konferenco, katere so se udeležili številni predstavniki strank in krajevnih uprav, Rdečega križa in zdravniki nekaterih oddelkov bolnišnic. Ometa in Bucuras sta prispela v Trst, da bi navezala tesnejše stike z našim mestom in z deželo, s katerima želijo v bodoče sodelovati, tako na gospodarskem kot na kulturnem področju, ter da bi koordinirala bodoče solidarnostne akcije. V teh dneh sta se sestala s predstavniki krajevnih uprav, a tudi z vodstvi bolnišnic, kot je Burlo Garofolo, in z zdravniki onkološkega oddelka, ki so se posebej izkazali pri pošiljanju dragocenih zdravil za otroke in hudo obolele.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je priredil Italijansko-romunski solidarnostni odbor, katerega gosta sta tudi bila, sta se Ometa in Bucuras želela torej zahvaliti Tržačanom, ki so se v teh hudih dneh dejansko izkazali s svojo solidarnostjo. Sprožila pa sta tudi vprašanje novega mednarodnega sodelovanja in izrazila željo, da bi njihovo deželo (in sicer Banat, ki združuje Temišvar, Arad in Resico) sprejeli v delovno skupnost Alpe-Jadran, češ da je Banat po svoji kulturni in zgodovinski dediščini dejansko bližji Srednji Evropi kot Bukarešti (poleg tega pa je večkulturen, saj v njem živijo Romuni, Madžari, Nemci in Srbi).

Bila pa je to tudi priložnost, da opozorijo še na nekatere hude probleme, ki bi jih s pomočjo tuje solidarnosti lahko rešili. Predsednica solidarnostnega odbora Maria Popa, ki je predsedovala tiskovni konferenci, je tako opozorila na sirotišči, v katerih živi v bednih razmerah več kot tisoč otrok. Bodoče solidarnostne akcije naj bi bile osredotočene prav na reševanje teh malih življenj (uprava kavarne San Marco bo 30. t. m. priredila dobrodelni praznik, na katerem bi tržaški otroci darovali za svoje male romunske vrstnike).

Veliko je bilo slišati tudi o vlogi, ki naj bi jo imel Trst v tem kontekstu. Član solidarnostnega odbora Antonini je izrazil željo, da se Trst ponovno polasti svoje povezovalne vloge, kateri se je odrekel zaradi političnih pregrad. Častni predsednik odbora senator Agnelli pa je povedal, da se bosta Trst in Temišvar verjetno že v kratkem pobratila, nova Romunija pa bo (brezplačno) razstavljala na tradicionalnem tržaškem vzorčnem sejmu.

V nadaljnjem pogovoru s časnikarji so prišli do izraza tudi nekateri od številnih problemov nove Romunije.

Na sliki (foto Magajna) **z leve: častni predsednik solidarnostnega odbora Agnelli, Ometa, predsednica odbora Maria Popa, Bucuras in član odbora Tamburlini.**

Potrebna je zlasti zdravniška pomoč

Veliko pripravljenost za pomoč sta romunska predstavnika, ki sta po poklicu zdravnika, našla zlasti na zdravstvenem področju. Deželnega odbornika za zdravstvo Brancatija, s katerim sta se sestala v petek, sta namreč prosila za celo vrsto storitev, ki naj bi jih nudile deželne zdravstvene strukture. Bolnišnice naj bi na primer sprejele najhujše ranjence, ki jim v Romuniji zaradi neustreznosti tamkajšnjih struktur ne morejo pomagati. Brancati je obljubil, da bo o teh predlogih spregovoril na srečanju med predstavniki Rdečega križa, raznih deželnih uprav in vlade. Prav tako je obljubil, da bo pozval farmacevtske industrije, naj pomagajo Romuniji.

Izidi sekcijskih kongresov

Nova večina utrjuje vpliv v tržaški KD

Tržaška Krščanska demokracija je sedaj tudi formalno v rokah nove večine, ki se sklicuje na stališča predsednika Dežele Biasuttija in na komponente, ki na vsedržavni ravni vodijo stranko. Novo tržaško večino bo na deželnem kongresu stranke, ki bo v začetku februarja v Tržiču, zastopalo 13 delegatov (53 odst. članstva), morotejce 7 predstavnikov (27 odst.), nova komponenta »rinnovamento della politica« je izvolila tri delegate (10 odst.), skupina base pa dva delegata v zastopstvu približno 9 odst. strankinega članstva. Pokrajinski kongres stranke bo verjetno sredi marca.

Sekcijski kongresi so tako potrdili že znana razmerja sil v stranki, kjer se je nova večina, ki jo vodita deželni svetovalec Calandruccio in tajnik Tripani, že lotila obračunavanja z morotejci, kot dokazuje imenovanje Fusarolija za novega predsednika tržaškega pristanišča. Ostrejši politični spopad pa je šele na obzorju, saj ne smemo pozabiti, da župan Richetti, deželni odbornik za finance Rinaldi in poslanec Coloni pripadajo levičarski struji, so pa na ključnih mestih v javnih ustanovah in v tržaškem političnem življenju.

Nova demokristjanska večina v Trstu se, kot rečeno, sklicuje predvsem na Biasuttija, v drugi istanci pa tudi na Andreottija, Forlanija in Gavo, ki v Rimu vodijo stranko. To pa je po svoje velik paradoks, saj je Biasutti, kolikor je znano, ostal med zvestimi pristaši bivšega ministrskega predsednika De Mite, ki vodi opozicijo do sedanjega demokristjanskega vodstva, in to kljub temu da je ohranil funkcijo predsednika vsedržavnega sveta Krščanske demokracije.

Jutri posvet o vlogi ženske v obrtništvu

Deželni odbor Vsedržavne konfederacije obrtništva in majhnih podjetij CNA prireja jutri v hotelu Excelsior razpravo o ženskem zaposlovanju v obrtniškem sektorju in o vlogi žensk pri vodenju podjetij. Pri razpravi z naslovom »Ideje, problemi, načrti za žensko prisotnost v obrtništvu in deželnem gospodarstvu« bodo sodelovali poslanki Roberta Breda in Giovanna Filippini (le-ta je članica komisije o proizvodnih dejavnostih v poslanski zbornici), deželna svetovalka Perla Lusa, deželni odbornik za obrtništvo Giancarlo Cruder, ravnatelj deželne agencije za delo Cesare Pironti, predstavnica deželnega vodstva CNA in predsednica ECIPA v FJK Franca Fabian ter ravnatelj ECIPA Giuseppe Marzo. Razpravo bo zaključil deželni tajnik CNA Roberto Cosolini. Namen srečanja je izdelati stvarne predloge za ovrednotenje ženskega dela v obrtniškem in podjetniškem sektorju.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage

Vittorie Verginelle

SVOJCI

Križ, 21. januarja 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Dore Starc

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Albinu Grmeku, g. Dušanu Jakominu za pogrebni obred in tolažilne besede, pevcem, godbi, nosilcem krste, darovalcem cvetja, prijateljem ter vsem, ki so nam na katerikoli način pomagali ter sočustvovali z nami.

SVOJCI

Kontovel, Gropada, 21. januarja 1990

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

Franca Mezgeca

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

SVOJCI

Trst, Koper, 21. januarja 1990

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Marije Peric vd. Frandoli

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti ter z nami sočustvovali.

SVOJCI

Opčine, Nabrežina, Slivno, Jamlje, 21. januarja 1990

(Občinsko pogrebno podjetje)

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Markuže vd. Škerk

se zahvaljujemo dr. Grudnu, g. župniku Švari, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

SVOJCI

Šempolaj, 21. januarja 1990

Ob izgubi drage mame izrekajo Marinu Kralju, družini in sorodnikom iskreno sožalje upravni svet, nadzorni odbor in člani Društvene gostilne na Opčinah.

Ob smrti mame Romane izreka občuteno sožalje tov. Marinu Kralju in svojcem

sekcija KPI Just Pegan iz zgoniške občine.

Člani in odbor JK Čupa izrekajo iskreno sožalje predsedniku TPK Sirena Ediju Filipčiču ob smrti dragega očeta.

O fašizmu, Donavi in Balkanu pred zadnjo vojno

V okviru posveta z naslovom »Trst v vojni - 1940-45«, ki ga prirejata Pokrajina Trst in Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Julijski krajini, bo v četrtek, 25. januarja, ob 15. uri v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ul. San Nicolò 5 mednarodna okrogla miza na temo »Fašizem, Podonavje in Balkanski polotok na koncu tridesetih let«. Sodelovali bodo priznani profesorji zgodovine z univerz na Dunaju, v Rimu, Bergamu, Padovi in Trstu, razpravo pa bo vodil predsednik Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja v FJK Silvano Benvenuti.

O spoštovanju človekovih pravic v vzhodni Evropi

Tržaški odsek Mednarodnega inštituta za človekove pravice bo od 9. do 11. februarja letos priredil v Trstu srečanje med predstavniki držav vzhodne Evrope in delegati Evropskega sveta ter Evropskega razsodišča za človekove pravice s sedežem v Strasbourgu. To bo prvič, ko se bodo predstavniki vzhodnoevropskih držav javno spopadli s perečim vprašanjem zaščite človekovih pravic, o katerem še do nedavnega niso hoteli razpravljati.

Razprava v zaporu

Komisija za vprašanja sodstva in za pravosodje pri tržaški federaciji KPI prireja jutri ob 17. uri v koronejskem zaporu razpravo o tem, kako se nov kazenski postopnik odraža v življenju v zaporu. V razpravo bosta uvedla odvetnik Nereo Battello in sodnik ter tajnik tržaškega Demokratičnega sodstva MD Luigi Dainotti.

Po oceni organov javne varnosti

Tržaški diskoklubi in javni lokali so z varnostnega vidika neoporečni

Nedavna tragedija v španskem mestu Saragozza, kjer je med požarom v diskoteki umrlo 43 oseb, je povzročila precej zaskrbljenosti tako med strastnimi plesalci kot med starši mladoletne mladine, ki pogosto obiskuje take lokale. Tako eni kot drugi pa nimajo razloga, da bi bili zaskrbljeni nad varnostjo tržaških javnih lokalov. Kot so nam povedali pristojni organi javne varnosti, so namreč vsi tržaški diskoklubi in plesišča pod stalnim nadzorom policije, karabinjerjev, gasilcev, izvedencev Krajevne zdravstvene enote in drugih organov javne varnosti. Poleg tega pa omenjeni organi nadzorujejo tudi vsa morebitna prenovitvena dela, tako da res ni razlogov za zaskrbljenost.

Na tržaškem ozemlju je okrog deset diskoklubov in plesišč, še več pa je seveda ostalih javnih lokalov, kot so kinodvorane, gledališča, dvorane za javne prireditve. Ob uvedbi varnostnih predpisov so lastniki oziroma upravitelji vseh javnih lokalov preuredili svoje prostore in jih prilagodili vsedržavnim normam (nekatere dvorane in lokale so morali celo zapreti, ker je ni bilo mogoče zadostiti varnostnim predpisom). Kot je znano tudi prosvetnim delavcem oziroma tistim, ki vodijo kakršnokoli javno kulturno dejavnost, je bilo treba poskrbeti za zasilne izhode, ki bi občinstvu omogočili, da v primeru požara ali drugih nesreč nemoteno zapusti dvorano. V gledališčih so morali postaviti železno zaveso, ki se ob najmanjšem znaku požara avtomatično spusti na oder. Prav tako so v vseh javnih lokalih morali prevleči stole, naslanjače in stene z nevnetljivimi materiali, ki ob požaru ne izpuščajo strupenih dimov, namestiti pa so morali tudi naprave za nadomestno razsvetljavo, ki začne delovati, ko električna napeljava odpove (le-to naj bi občinstvu omogočilo, da najde izhod iz lokala).

Zakon pa predvideva, da morajo biti organi javne varnosti obveščeni tudi o vsaki morebitni spremembi notranje ureditve prostorov in opreme. Ob vsaki spremembi je namreč treba predstaviti podroben načrt o vseh predvidenih posegih. Načrt preuči pokrajinska komisija za nadzorovanje javnih lokalov, v kateri sedijo predstavniki kvesture, gasilcev, deželne uprave, KZE, prefekture, občine, v kateri je lokal, sindikatov delavcev na področju javnih prireditev in lastnikov javnih lokalov, povrhu pa še elektrotehnični izvedenec. Šele ko komisija, ki je izredno natačna, odobri načrt, po katerem je nato mogoče preurediti lokal.

Kot rečeno, so vsi lastniki javnih lokalov v Trstu, in torej tudi diskotek, zadostili varnostnim predpisom in obvestili omenjeno komisijo vsakič, ko so načrtovali prenovitev lokala. Čeprav so mnogi od njih godrnjali nad odvečnimi stroški, pa so se le prilagodili zakonu, ki ščiti človeška življenja. Poleg tega pa je neupoštevanje zakona kaznivo, pa čeprav organi javne varnosti smatrajo, da so kazni prenizke. S tega vidika na Tržaškem doslej torej sploh ni bilo problemov, k sreči pa ni bilo niti nesreč, ki bi »preizkusile« učinkovitost varnostnih naprav oziroma ukrepov. Res je sicer, da je bil na primer diskoklub Princeps že večkrat tarča požigalcev, vendar je bil lokal v trenutku, ko je ogenj začel pustošiti po njem vedno prazen... **(bg)**

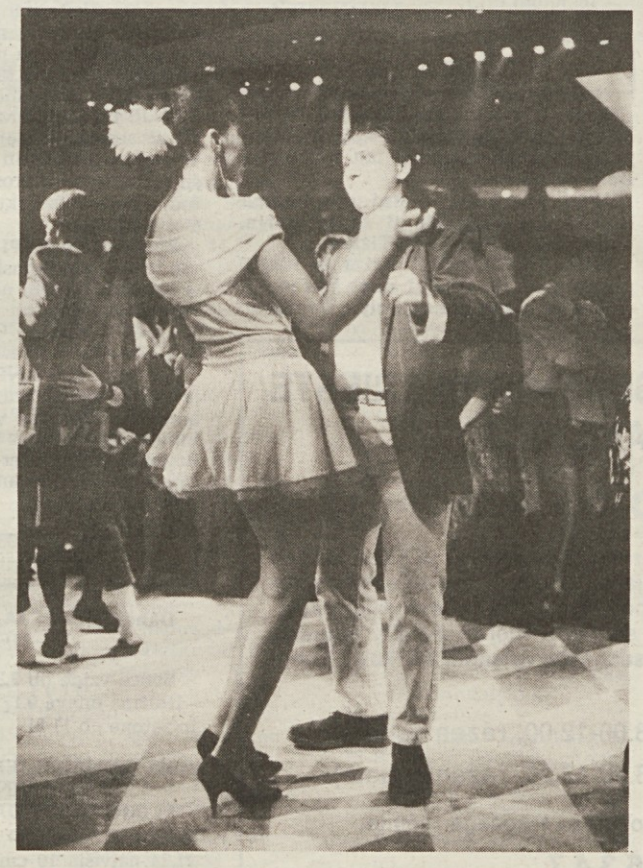

Na sliki (foto Križmančič) **tudi plesalci lambade se lahko pri nas brez skrbi prepustijo strastnemu ritmu južnoameriške glasbe.**

Jamarji morda že jutri iz Brezna

Slovenske in italijanske reševalne skupine bodo jutri prinesle iz Brezna velike razpoke smrtno ponesrečenega jamarja Massimiliana Puntarja, seveda, če bo šlo vse po sreči. Reševalna akcija je namreč izredno težka, dodatne probleme pa povzročajo ožine, skozi katere le s težavo nosijo nosila.

Reševalci so se včeraj dvignili na višino 650 metrov, to pomeni, da so preplezali 3 kilometre od skupnih 4,5. Prav ožine v rovih ovirajo skupino reševalcev. Sedaj sodeluje pri zahtevni akciji 14 reševalcev, ki jim pomagajo posebne skupine delavcev, ki širijo ozke prehode. Prav zaradi omenjenih morajo pošiljati v jamo vedno novo opremo in ljudi. V akciji sodelujejo tudi letala italijanskega vojaškega letalstva in dva helikopterja, ki jih je dala na razpolago jugoslovanska vlada.

Reševalci pa gledajo z zaskrbljenostjo barometer. Morebitno poslabšanje vremena bi lahko znatno otežkočilo akcijo. Težave bi nastale, ker bi helikopterja letela s težavo, samo Brezno je zelo "mokro", dež pa povzroča močne vdore vode, kar je seveda nevarno.

Kot smo že pisali, pa s prenosom pokojnega reševalca Massimiliana Puntarja preko meje ne bi smelo priti do posebnih težav. V Trstu in vsej deželi Furlaniji-Julijski krajini pa je odmevov na dogodek veliko. Puntarja je doletela tragična usoda, da je izgubil življenje med reševanjem prijatelja Maria Bianchettija. Ob žalosti je strokovnjakom in javnosti jasno, da je reševalna akcija nekaj izrednega. Vse je potekalo v najboljšem redu in v sodelovanju med italijanskimi in slovenskimi reševalci. Za Puntarjevo smrt je bila kriva kruta usoda, saj so reševalci dali od sebe vse, kar so zmogli. Pri reševanju so uporabljali tudi najsodobnejšo opremo, vse to pa bo služilo kot velika izkušnja.

Video club v Verdiju

Jutri se pričnejo v tržaškem gledališču Verdi srečanja Video cluba. Za pobudo je poskrbela tržaška operna hiša, prikazali pa bodo nekatere izjemne video posnetke. Obiskovalci si bodo lahko ogledali posnetek s koncerta, ki ga je imel Leonard Bernstein z orkestrom Wiener Philarmoniker. Na koncertu je nastopil tudi pianist Krystian Zimerman. Prihodnji ponedeljek pa si bodo ljubitelji lahko ogledali posnetke s koncerta, na katerem je sodeloval pokojni Herbert von Karajan, ko je vodil Berlinsko filharmonijo.

TK TRŽAŠKA KNJIGARNA Knjižne izdaje

Vas vabita na predstavitev nove Javorškove knjige

SPOMINI NA SLOVENCE I., II.

ki bo v prostorih Tržaške knjigarne v Ul. sv. Frančiška 20, v četrtek, 25. t. m., ob 18. uri.

gledališča

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

Jutri ob 18. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi na sporedu drugi ciklus predvajanj VIDEO FILMOV v organizaciji gledališča Verdi s sodelovanjem Krožka za kulturo in umetnost, deželnega sedeža RAI, Cappelle Underground in Tržaškega koncertnega društva. Predvajali bodo Brahmsov koncert št. 1 za klavir in orkester v izvedbi dunajskega Filharmoničnega orkestra pod vodstvom Leonarda Bernsteina in solistom-pianistom Krystianom Zinermanom. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

V ponedeljek, 29. t. m., ob 18. uri pa bodo predvajali video s protagonistom Herbertom von Karajanom in pianistom Alexisom Weissenbergom.

V petek, 26. t. m., ob 20. uri bo v gledališču Verdi na sporedu premiera Leharjeve opere VESELA VDOVA (red A). Dirigent Daniel Oren, režiser Gino Landi. V glavni vlogi bo nastopila Luciana Serra, ostali interpreti so: D. Mazzucato, R. Frontali, M. R. Cosotti, G. Riva, E. Pandolfi G. Vanzelli, D. Zerial, G. Botta, R. Susovski, M. Volo, M. Lubini, P. Zuzich, G. Jenco.

ROSSETTI

Danes ob 16. uri (red 2. nedelja) bo gledališka skupina Teatro delle Arti ponovila Wilderjevo delo PICCOLA CITTÀ. Režija: Ermanno Olmi. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Zadnja predstava.

Od 23. do 28. t. m. bo skupina Osi 85 predstavila Gardnerovo delo RAPPORT. Režija E. Coltorti. V abonmaju odrezek št. 10 A. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 30. t. m. do 4. februarja se bosta v gledališču Rossetti predstavila Dario Fo in Franca Rame z delom IL PAPA E LA STREGA Daria Foja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes, 21. t. m., ob 16.30 bo v gledališču Cristallo ponovitev glasbene komedije Ashmana in Menkena LA PICCOLA BOTTEGA DEGLI ORRORI.

šolske vesti

Osnovna šola Marica Gregorič - Stepančič pri Sv. Ani obvešča, da poteka vpisovanje za prvi razred za šolsko leto 1990/91. Otroci lahko obiskujejo popoldanski pouk do 16. ure. Za informacije tel. 812214 od 8. do 16. ure.

Osnovna šola Ivan Grbec v Škednju obvešča, da poteka vpisovanje za prvi razred za šolsko leto 1990/91. Šola ima tudi popoldanski pouk do 16.15 z vključenim kosilom. Za informacije tel. na št. 814379 od ponedeljka do petka od 8.15 do 16.15, ob sobotah od 8.15 do 12.15.

razne prireditve

KD Fran Venturini vabi na POPOLDNE POSVEČENO HARMONIKI. Nastopajo gojenci društvenih šol za klavirsko in diatonično harmoniko danes, 21. t. m., ob 17. uri v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju.

Jutri, 22. t. m., bo v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu govoril SOCIOLOG PROF. JOŽE PUČNIK, ki je na čelu Združene slovenske demokratične opozicije. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 z začetkom ob 20.30.

Danes, 21. t. m., popoldne bo čarodej Vikj čaral za tržaške skavte in skavtinje. Predstava bo v Marijinem domu v Ul. Risorta 3. Začetek točno ob 16. uri.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Scene di lotta di classe a Beverly Hills**, ZDA 1989, r. Paul Bartel, i. Jacqueline Bisset, □

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 **Orchidea selvaggia**, i. Mickey Rourke, Jacqueline Bisset, □□

EXCELSIOR AZZURRA - 15.15, 21.45 **Oliver & Company**, ris., prod. Walt Disney.

NAZIONALE I - 15.50, 22.15 **Vittime di guerra.**, i. Michael J. Fox, Sean Penn.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **Sorvegliato speciale**, i. Sylvester Stallone.

NAZIONALE III - 15.30, 22.15 **Ho vinto la lotteria di Capodanno**, i. Paolo Villaggio.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Sono affari di famiglia**, i. Dustin Hoffman, Sean Connery.

GRATTACIELO - 16.30, 22.10 **Ritorno al futuro 2**, r. Robert Zemeckis, i. Michael J. Fox.

MIGNON - 15.00, 22.00 **Alla ricerca della valle incantata**, ris., prod. Steven Spielberg.

EDEN - 15.30, 22.00 **Penetrazione profonda**, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Willy Signori... e vengo da lontano**, r.-i. Francesco Nuti, Isabella Ferrari.

LUMIERE - 15.30, 22.15 **Indiana Jones e l'ultima crociata**, pust., i. Harrison Ford, Sean Connery.

ALCIONE - 17.15, 22.00 **L'attimo fuggente**, i. Robin Williams.

RADIO - 15.30, 21.30 **La signora e la bestia**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

Danes slavi v Hrpeljah svoj rojstni dan BOŽAN VATOVEC. Veliko zdravja in ljubezni v družini mu želi sestra Dora z družino.

Jutri praznuje rojstni dan mama IRMA. Vse najboljše ji želijo Karin, nono Srečko, Pierina in Tiziana.

MIMI BOGATEC iz Križa je včeraj praznovala 70. rojstni dan. Iskreno ji čestita in ji želi vse najboljše Danila.

CASS02/3

crt CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE
TRŽAŠKA HRANILNICA

SPOROČILO

Tržaška hranilnica - Cassa di Risparmio di Trieste, ki je pooblaščena za izvajanje nove službe izterjevanja davkov v okviru tržaške pokrajine obvešča davkoplačevalce iz občin Trst, Milje, Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor, da se bodo morali od **23. januarja 1990 posluževati za vplačevanje v sezname vpisanih davkov** (z uporabo pozivnice) naslednjih okenc:

TRST: Ul. Nordio 11 (urnik: 8.00-12.00, razen sobote)

MILJE: Ul. Mazzini 2 (urnik: 8.20-12.20, razen sobote)

kot tudi poštnih uradov z uporabo poštnega tekočega računa

št. 176347

naslovljenega na: **SERVIZIO DI RISCOSSIONE TRIBUTI (Služba za izterjevanje davkov) CONCESSIONE DI TRIESTE (Koncesija v Trstu)** CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE (Tržaška hranilnica)

Tržaška hranilnica - Cassa di Risparmio di Trieste nadalje spominja, da je od 2. januarja 1990 že v teku krožno izterjevanje neposrednih vplačil (Versamenti Diretti) z uporabo položnice (odtegljaji pri viru, IRPEG in ILOR za pravne osebe itd.), in sicer tako pri zgoraj naštetih okencih z navedenimi urniki kot tudi v poštnih uradih z uporabo posebnih položnic s

št. 175349

naslovljenih na: **SERVIZIO CENTRALE DI RISCOSSIONE (Osrednja služba za izterjevanje) CONCESSIONE DI TRIESTE (Koncesija v Trstu)** CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE (Tržaška hranilnica)

SSG SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Tennessee Williams

TETOVIRANA ROŽA

Režija Mario Uršič

Premiera v petek, 26. t. m ., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Abonma RED A.
Ponovitvi: v soboto, 27. t. m., ob 20.30 - Abonma RED B
v nedeljo, 28. t. m., ob 16. uri - Abonma RED C

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ulica sv. Frančiška 20/II

vabi **23. t. m. ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano v Ul. sv. Frančiška 20** na redni torkov večer z naslovom:

Titovci, Babičani in Magnacucchi: po sledovih protistalinizma v italijanski levici

O liku in delu **Valda Magnanija** bo spregovoril zgodovinar in profesor z univerze v Bergamu

STEFANO BIANCHINI

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava kiparja PETRA JOVANOVIČA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - razstavlja svoje najnovejše grafike ZORA KOREN ŠKERK.

V muzeju Sartorio je še danes, 21. t. m., na ogled razstava o ruskih baletih DIAGHILEVA. Urnik: od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o ČAROBNIH SVETILKAH.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je na ogled razstava slikarja CLAUDIA CERNI-GOIA.

V Peterlinovi dvorani - Ul. Donizetti - je do 1. februarja na ogled grafična razstava osmih slikarjev z naslovom OD DUNAJA DO JADRANA. Urnik ob delavnikih od 18. do 20. ure.

razna obvestila

Obvestilo ZSKD - 31. t. m. zapade rok za predložitev prošenj na Pokrajino za prispevke v smislu deželnih zakonov 68/81, 15/87, 49/83 in 43/80, ki so osnovni zakoni s katerimi podpira naša Dežela kulturno, glasbeno, rekreacijsko in športno dejavnost. V ta namen priredi ZSKD jutri, 22. t. m., ob 19. uri v Gregočičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, POSVETOVANJE oz. INFORMATIVNO SREČANJE za sestavo prošenj, na katerega vabi včlanjena društva in godbe, ki so v prejšnjih letih že zaprosili za prispevek in tudi društva oz. skupine, ki to mislijo storiti prvič.

Predsedstvo VZPI-ANPI Trst obvešča vse člane pokrajinskega odbora, da je seja zaradi bolezni nekaterih članov preložena na prihodnji četrtek, 25. t. m., ob 19. uri v Domu na Opčinah. Prosimo za polnoštevilno udeležbo.

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca prireja tradicionalno družabno večerjo v soboto, 10. februarja, v hotelu Maestoso - Lipica. Zabavali vas bodo Veseli godci iz Boljunca in orkester iz hotela Maestoso. Vpisovanje pri posameznih vaških sekcijah do 8. februarja.

CPSS01/1

C.P.S. POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV MONTAŽA TV ANTEN

Gabrovec 87 - Zgonik (Ts) - Tel. 229492

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - Jutri, 22. t. m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila Natalja GUTMAN in Elisso VIRSALADZE.

Glasbena matica vabi ljubitelje glasbe in abonente na premiero operne predstave Kogojevih ČRNIH MASK, ki bo v torek, 30. t. m., ob 19. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani. Prijave sprejema tajništvo Glasbene matice, tel. 418605.

Palača Ferdinandeo - Danes, 21. t. m., ob 11. uri bo v koncertni dvorani palače Ferdinandeo zaključni del festivala komorne glasbe C. Barison. Nastopil bo oboist Francesco Quaranta, kateremu bodo podelili letošnjo nagrado Cesare Barison, in komorni ansambel Aurora Ensemble. Na sporedu so skladbe Mozarta, Brittna, Bottesinija in Salierija.

KD France Prešeren iz Boljunca vabi na koncert: IGOR KURET - violina, FRANCESCA FRIGOTTO - harfa, ki bo v petek, 26. t. m., ob 20.30 v mali dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu.

mali oglasi

DRUŽINA išče varuško s Tržaškega, z vozniškim dovoljenjem, za dveletnega otroka. Tel. 575198 ob večernih urah.

24-LETNA študentka iz Nove Gorice s pasivnim znanjem italijanskega jezika, išče resno zaposlitev v Gorici. Tel. (003865) 54543.

PRI POSTAJI prodam 6-sobno prazno stanovanje, primerno tudi za urade, dvigalo in avtonomna kurjava. Tel. 943182 ob urah kosila.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje v Gorici išče uslužbenko/ca za komercialno dejavnost, tudi začetnika. Zahteva se poznanje jezikov. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored XXIV. maja št. 1, 34170 Gorica, pod šifro "Komerciala".

MLADA GOSPA išče službo par ur dnevno za vsa gospodinjska dela, posebno pridna kuharica. Tel. v večernih urah na št. 575145.

KUKUKEVI v Doberdobu so odprli osmico. Nudijo svež kruh in vino; v shrambi pa visijo dobrote iz jesenskih kolin.

INŠTRUIRAM angleški in slovenski jezik. Imam izkušnje s poučevanjem učencev slovenskih srednjih šol v Gorici. Tel. (003865) 23733 v popoldanskih urah.

NUDIM inštrukcije iz italijanščine in latinščine. Tel. 948080.

ZAZIDLJIVO zemljišče v tržaški ali zgoniški občini iščem. Plačilo v gotovini. Tel. 413142 po 20. uri.

FINANČNO PODJETJE V TRSTU išče sodelavce z univerzitetno diplomo iz prava, ekonomije, socialnih ved, političnih ved ter informatike in sodelavce z diplomo višje srednje šole znanstveno/tehnične smeri in večletno delovno izkušnjo v komercialnem ali upravnem poslovanju v podjetjih terciarnega sektorja. Potrebno odlično znanje slovenskega in italijanskega jezika; dobrodošlo znanje srbohrvaščine, nemščine in angleščine. Zaželeni: odprtost, prilagodljivost, komunikativnost. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro **"Finance"** do 31. januarja 1990.

HOČEŠ imeti zadoščenje pri delu tudi kot part time? Če imaš več kot 23 let in imaš lasten avtomobil javi se jutri, 22. t. m., od 18. do 19. ure v Ronkah, Ul. Roma 76.

PRODAM motor cagiva 125 v dobrem stanju, letnik '87. Cena po dogovoru. Tel. 774103 v popoldanskih urah.

PRODAM omologiran stolček za avto za otroke do 9 mesecev starosti. Tel. ob urah kosila na št. 228785.

PRODAM renault 20 TS v dobrem stanju. Tel. 228616.

PRODAM golf GTI, 16 ventilov, letnik '88, v dobrem stanju, za 18.000.000 lir. Tel. na tel. št. 364511.

PRODAM nedozidano hišo z vrtom v bližini bolnice Burlo. Tel. 364977.

PRODAM zelo dobro ohranjeno leseno otroško posteljico. Prilagojena za novorojenčka in do pubertetnika. Tel. 639536.

PRODAM traktor ferrari LRM, 30 KM in fiat 500, 54 KM - Tel. (0481) 531741.

IZREDNO ugodno prodam alfo 33, letnik '87, odlično vzdrževano. Tel. na št. 213233.

PRODAM fiat 127 super, letnik '81, v odličnem stanju, prevoženih 90.000 km, za 2.200.000 lir. Tel. na št. 232265 ob uri kosila.

PRODAM Jakčev pastel z motivom Ljubljane. Tel. (003861) 443242 od 8. do 14. ure.

RENAULT 18 GTS v dobrem stanju prodam za 2.500.000 lir. Tel. (0481) 533535 ob uri kosila.

LOKAL dajem v najem v Ulici Rismondo, uporaben za različne dejavnosti. Tel. 742363.

ČE POTREBUJETE majhno šiviljsko popravilo, se lahko zglasite vsako sredo dopoldne na Skladu Mitja Čuk na Opčinah, v pritličnih prostorih.

DRVA za kurjavo in akacijeve kole prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

DRAGULJARNA A. B. - Ul. Foschiatti 9, TRST, tel. 774090 - nudi široko izbiro zlatih in srebrnih izdelkov po konkurenčnih cenah, ter daril za vse priložnosti. Velike kupčije v mali trgovini.

IMMOBILIARE CENTROSERVIZI SI' daje v najem poslovne prostore potrebne popravila v mestu, primerna lokacija in metratura za picerijo, restavracijo, prodajo sladoleda. Tel. 040/382191.

IMMOBILIARE CENTROSERVIZI SI' išče monolokale, neopremljena ali opremljena stanovanja za oddajo v najem strankam z začasnim bivališčem in priporočili; brez stroškov za lastnike. Tel. 040/382191.

IMMOBILIARE CENTROSERVIZI SI' išče zazidljivo zemljišče ali vilo na področju od Sesljana do Doline za svojega klienta, ki nudi do 400 milijonov. Tel. 040/382191.

IMMOBILIARE CENTROSERVIZI SI' prodaja zasedena stanovanja različne velikosti, primerna za urade v trgovskem delu mesta. Priložnost za dobro investicijo. Tel. 040/382191.

IMMOBILIARE CENTROSERVIZI SI' daje v najem strankam z začasnim bivališčem novejše bungalowe s pogledom na morje: spalnica z dvema posteljema, dnevna s kuhinjskim kotom, sanitarije. Tel. 040/382191.

IŠČEM inštrukcije iz angleščine za prvi razred višje šole. Tel. 764206.

VIKY01/3

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika Vikj

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr: Ul. Rossetti)
TRST Telefon 772996

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 21. januarja 1990
NEŽA

Sonce vzide ob 7.38 in zatone ob 16.55 - Dolžina dneva 9.17 - Luna vzide ob 3.17 in zatone ob 11.51.

Jutri, PONEDELJEK, 22. januarja 1990
VINKO

PLIMOVANJE DANES: ob 4.37 najvišja 27 cm, ob 13.18 najnižja -35 cm, ob 21.24 najvišja 10 cm, ob 23.42 najnižja 8 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 5.52 najvišja 30 cm, ob 13.46 najnižja -44, ob 21.05 najvišja 17 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 7,1 stopinje, zračni tlak 1032,8 mb raste, brezvetrje, vlaga 66-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 stopinje.

LOTERIJA

BARI	1	8	72	70	39
CAGLIARI	78	2	15	67	34
FIRENCE	6	58	63	9	12
GENOVA	6	75	13	49	74
MILAN	1	35	57	42	55
NEAPELJ	58	89	17	61	87
PALERMO	70	19	83	26	84
RIM	8	22	66	90	61
TURIN	64	52	34	63	65
BENETKE	37	88	46	20	70

ENALOTTO

1 2 1 1 1 X 2 1 2 X 2 1

KVOTE:

12	69.900.000 lir
11	1.638.000 lir
10	145.000 lir

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulia Bruno, Giuliano Tamaro, Gabriel Marino, Stefano Sever, Gabriele Sbarberi, Eleonora Cnes.

UMRLI SO: 68-letna Gioconda Sain vd. Canziani, 76-letna Giustina Morsut vd. Minut, 76-letni Mario Sbrizzai, 68-letni Vittorio Ferluga, 78-letni Ferruccio Mazzaro, 79-letni Fernando Passagnoli, 89-letni Michele Albanese, 81-letna Anna Poldrugovaz, 68-letna Liubiza Cossi por. Canzi, 89-letna Maria Kanadisek vd. Campacci, 65-letna Beatrice Sindicic vd. Viezzoli, 74-letna Emma Pecenko por. Vatta, 97-letna Maria Besso, 74-letna Anna Ursich vd. Bortolini, 82-letna Rosa Pitton, 89-letna Angela Ratissa, 79-letna Iolanda Fragiacomo vd. Bernabic, 79-letna Anna Grdic por. Macovaz.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 21. januarja 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 20.30
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Ul. Flavia 89 (Žavlje).
NABREŽINA (tel. 200466) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. januarja 1990
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, UL. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Film: I tre capelli d'oro (fant., It.-Jug., r. Martin Tapak)
8.30 Risanke: Čebelica Maja in Psammed
9.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija (2. del)
13.00 Nedeljski tednik
13.30 Dnevnik
13.55 Igra: Toto-TV
14.00 Variete: Domenica in... (vodita Edwige Fenech in Pupo)
14.20 Športne vesti
15.20 Športne vesti
16.20 Športne vesti
18.15 90. minuta
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 TV film: Un cane sciolto (dram., It.-Fr. 1989, r. Giorgio Capitani, i. Sergio Castellitto, Marc Adjadj, Nancy Brilli, 1. del)
22.05 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.10 Film: La costa dei barbari (pust., ZDA 1935, r. Howard Hawks, i. Miriam Hopkins)

RAI 2

7.00 Otroški variete: Patatrac in risanke
7.55 Aktualno: Mattina due
10.25 Moški slalom
11.25 Varieteja: Spremenljivo jasno, 12.00 Ricomincio da due
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Šport in vreme
13.30 Rubrika: Nonsolonero
13.45 Variete (2. del)
14.30 Nad.: Quando si ama
15.15 Variete (3. del)
16.40 Film: Vienna amori al congresso (kom., Avs. 1965, r. Geza von Radvanyi, i. Kurd Jürgens)
18.20 SP v smučanju: ženski in moški slalom (povzetki)
18.50 Italijanski nogomet A lige
19.45 Dnevnik in športne vesti
20.30 Variete: Dudu Dudù
22.00 Film: No grazie il caffè mi rende nervoso (kom., It. 1982, r. L. Gasparini, i. Massimo Troisi), vmes (22.50) dnevnik
24.00 Rubrika o protestantizmu
0.30 L'aquilone
1.30 Umbria Jazz '89: Dizzy Gillespie, Phil Woods All Stars

RAI 3

9.00 Nanizanka: Professione pericolo - La copia perfetta
9.50 Nedeljski dnevnik
10.30 Film: Sono stato io! (kom., It. 1938, r. Raffaele Matarazzo, i. Eduardo in Peppino de Filippo)
12.40 Drobci
12.55 SP v smučanju: moški slalom (2. tek, iz Kitzbühla)
14.00 Deželni dnevnik
14.10 Drobci
14.15 Variete: Prove tecniche di trasmissione
16.30 Blob Cartoon
16.45 Film: Lo spione (krim., Fr. 1962, r. Jean Pierre Melville, i. Jean Paul Belmondo)
18.35 Športna oddaja: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti in deželni šport
20.00 It. nogomet B lige
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto (vodita Donatella Raffai in Luigi di Majo)
23.00 Filmske novosti
23.10 Dnevnik
23.25 Deželni nogomet

TV Ljubljana 1

8.00 Otroška matineja: Živ žav, 8.50 nan. Pika Nogavička (18. del)
9.25 SP v smučanju: ženski slalom (v Mariboru, 1. tek), 10.20 moški slalom (v Kitzbühlu, 1. tek)
11.25 20 let Ptujskega festivala
11.50 Risanka
12.00 SP v smučanju: ženski in moški slalom (2. tek)
13.40 Nad.: Dediščina Guldenburgovih (3. del)
14.25 Rock koncert skupine Zebra Image
14.45 Križkraž
16.30 Dnevnik in poslovne informacije
16.45 Film: Kraljeva končnica (dram., Jug. 1987, r. Živorad Tomić, i. Irfan Mensur, Ena Begović)
18.20 Nanizanka: Alò, alò
18.50 Risanka, TV Mernik
19.20 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Žarišče
20.35 Žrebanje Prodam dobim
20.50 Nad.: Glembajevi (Miroslav Krleža, zadnji del)
21.30 TV Okno in Zdravo
22.55 Dnevnik, šport, vreme

TV Koper

9.30 Športna oddaja: Juke box
10.00 Nedeljska rubrika o nogometu: Calciomania
11.30 Teniški turnir Australian Open
13.30 TVD Novice
13.45 Športna oddaja: Noi la domenica, vmes (14.30) košarka NBA, (17.45) avtomobilizem - Formula Indy
20.30 Rubrika: A tutto campo
22.00 Teniški turnir Australian Open (povzetki)
23.15 Rubrika: A tutto campo (pon.)
1.00 Športna oddaja: Juke Box

TV Ljubljana 2

13.05 Kmetijska oddaja
14.05 Športno popoldne
17.05 Gala humanitarna prireditve v Cankarjevem domu (posnetek)
19.00 Da ne bi bolelo
19.30 Dnevnik in TV Okno
20.00 Dokumentarec: Kartoteka zemlje
20.50 Dok.: Netopir pod srajco
21.35 Športni pregled
22.05 Poskusni satelitski prenosi

CANALE 5

8.30 Nabožna oddaja
9.15 Dokumentarec: I re dell'avventura (pon.)
10.00 Nanizanka: Mannix
11.00 Rubrika: Block-Notes
12.00 Aktualno: Anteprime
12.30 Variete: Rivediamoli
13.00 Superclassifica Show
14.00 Popoldanski variete, vmes film: Mamma Roma (dram., It. 1962, r. Pier Paolo Pasolini, i. Anna Magnani)
16.30 Aktualnosti: Novosti
16.55 Nonsolomoda
17.25 Nanizanka: Ovidio
18.00 Kviza: O.K. il prezzo è giusto, 19.45 La ruota della fortuna
20.30 TV film: L'artiglio insanguinato (kom., It. 1989, r. Fosco Gasperi, i. Gigi Sammarchi, Andrea Roncato)
22.20 Nanizanka: Baby Boom
22.50 Aktualnosti: Nonsolomoda
23.20 Italija sprašuje
0.20 Nan.: Top Secret, 1.20 Lou Grant, 2.20 Bonanza

RETE 4

8.00 Jutrišnji svet
8.30 Rubrika: Veliki golf
10.00 Nad.: Topazio
11.00 Rubrika: Ciak
11.50 Rubrika: Regione 4
12.00 Iz parlamenta
12.45 Nanizanka: Fox
13.45 Opera: I pagliacci (R. Leoncavallo, orkester Scale, dir. Herbert Von Karajan)
15.00 Nan.: Sceriffo a New York
16.30 Film: Governante rubacuori (kom., ZDA 1948, r. W. Lang, i. Robert Young)
18.30 Film: Il capitalista (kom., ZDA 1952, r. Douglas Sirk, i. Charles Coburn, Piper Laurie)
20.30 Film: La pista degli elefanti (pust., ZDA 1954, r. William Dieterle, i. Elizabeth Taylor, Peter Finch)
22.30 Dok. oddaja: Big Bang
23.15 Koncert v Scali z dirigentom Giulinijem
0.05 Film: Una sera... un treno (dram., Bel. 1968, r. André Delvaux, i. Ives Montand, Anouk Aimèe)
1.50 Nanizanki: Dragnet, 2.20 Adam 12

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Mednarodni nogomet
12.00 Športna oddaja: Viva il mondiale
12.30 Ob nog. prvenstvu
13.00 Tednik: Grand Prix
14.00 Film: Solimano il conquistatore (pust., It. 1961, r. Mario Tota, i. Edmund Purdom)
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, risanke
18.00 Nanizanka: O'Hara
19.00 Risanke
20.30 Variete: Emilio
22.15 Variete: I grandi sceneggiati - Sandokan
23.00 Nogomet: pokal Zico, Italija-Brazilija
1.05 Nan.: Crime Story, 2.00 Gli intoccabili

ODEON

7.00 Risanke
8.00 Nanizanki: Le spie, 9.30 Quattro in amore
13.00 Guinnessovi primati
13.30 Nanizanka: Galactica
14.30 Variete: Sugar
15.30 Obnova nadaljevank
18.00 TV film: Strano interludio (dram., r. Herbert Wise, i. Glenda Jackson)
19.00 Filmske novosti
19.30 Variete: Sportacus
20.00 Dok.: Človek in zemlja
20.30 Film: Il prode Anselmo e il suo scudiero (kom., It. 1972, r. B. Corbucci, i. A. Noschese, E. Montesano)
22.30 Film: L'inquilina del piano di sopra (kom., It. 1977, r. F. Baldi, i. P. Franco)
0.30 Nanizanka: I classici dell'erotismo

TMC

9.25 SP v smučanju: ženski in moški slalom
12.00 Papežev blagoslov
12.10 Variete: Domenica Monte Carlo, vmes ženski in moški slalom
13.30 Film: La Vecchia banda colpisce ancora (kom., r. George McGowan, i. Walter Benne, Fred Astaire, Edgar Buchanan)
15.00 Glas. oddaja: Elvis Preslay - 68 Special - duša,ritem in srce 60.let
17.00 Odbojka
19.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew
20.00 Vesti: TMC News
20.30 TV film: Doppio delitto (krim., ZDA 1985, r. Jud Taylor, i. Richard Crenna)
21.30 Film: Zabriskie Point (dram., ZDA 1970, r. Michelangelo Antonioni, i. Mark Frechette)
23.20 Dokumentarec: Segreti e misteri
24.00 Film: Omertà (dram., ZDA 1951, r. John Sturges, i. Spencer Tracy)

TELEFRIULI

10.20 Rubrika o obrtništvu
11.00 Zelena dežela
12.00 Nan.: Boys and Girls
12.30 Velike razstave
13.00 Rubrika z županom
14.30 Variete: Buinesere Friul
16.30 Music box
18.00 Nanizanka: Family
19.00 Dnevnik - šport
20.30 TV film: Julien Fontanes magistrato
22.30 Nanizanka: Il grande teatro del West
23.00 Športne vesti
1.40 Vesti: News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Pet prijateljev na otoku zakladov; 10.30 Country glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Nabožna oddaja; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 V studiu z vami: Sergej Verč, vmes (14.10) Yesterday ali Od jutri ne kadim več, kabaret Verča in Kobala, (15.30) Šport in glasba; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Dnevni koledar; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Igra za otroke: Ostržek; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Matineja; 10.35 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Pojo amterski zbori; 17.30 Zabavna radijska igra; 18.30 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-4.30 Nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)

14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Polje kdo bo tebe ljubil; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Nedeljska zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Glasbena oddaja: Lestvica popevk Radia Koper - Vročih deset; 18.00 Pesem desetletja; 18.30 Nedeljska humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.30 Nedeljska oddaja; 8.00 Vseradio; 8.25 Pesem tedna; 9.30 Dragi Luciano; 10.10 Superpass; 10.35 Družina; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Najlepših sedem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba, športni dogodki in komentarji; 16.45 Made in Yu; 18.00 Glasba; 18.30 Najnovejši LP; 19.40 Športna nedelja; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Glasba po željah; 15.00 Športna oddaja; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nanizanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Variete: Ci vediamo
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Variete: Piacere RAI 1
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Occhio al biglietto!
14.10 Dok.: Kvarkov svet
15.00 Sedem dni v parlamentu
15.30 Ponedeljkov šport
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Kratke vesti in loto
18.05 Aktualnosti: Italia ore 6
18.40 Kviz: Lascia o raddoppia?
19.40 Almanah, vremenska napoved in dnevnik
20.30 TV film: Un cane sciolto (dram., It.-Fr. 1989, r. Giorgio Capitani, 2. in zadnji del)
22.20 Dnevnik
22.35 Rubrika: Cinema!
23.25 Koncert: Simfonični orkester in zbor milanske RAI (dir. Gianandrea Gavazzeni)
0.20 Dnevnik in vreme
0.45 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

7.00 Otroški variete: Patatrac in risanke
8.30 Nadaljevanka: Capitol
9.30 Božanska komedija
10.00 Oddaja o židovski kulturi
10.30 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 16.15 (Non) Entrate in questa casa, vmes (15.50) nanizanka Alf
17.00 Kratke vesti in loto
17.05 Aktualno: Odprti prostor
17.25 Rubrika: Tutto sul due
18.20 Šport nocoj
18.35 Nanizanka: Miami Vice
19.30 Aktualno: Rosso di sera
19.45 Dnevnik, šport, vreme
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.40 Film: Dai sbirro (krim., Fr. 1975, r. Pierre Granier-Deferre, i. Lino Ventura)
23.20 Dnevnik, vreme, horoskop
23.35 Film: Caccia al montone (kom., Fr. 1975, r. Gerard Pires, i. Jean Louis Trintignant, Lea Massari)

RAI 3

12.00 Dokumentarec: Meridiana - Rossellini, l'officina della storia
14.00 Deželne vesti
14.30 Otroški laboratorij: Otroci, šola, zvoki in glasba
15.00 Otroški laboratorij: Govorica sporazumevanja - risani filmi
15.30 Šport: ženska odbojka in biatlon
16.20 Dokumentarec: Popotovanje po Italiji - Rim
17.15 Nanizanka: I mostri - Il clandestino
17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (ured. Gigi Grillo in Claudio Pasanisi)
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti in šport
20.00 Variete: Blob - Di tutto di più
20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Barbato
20.30 Aktualno: Dan na preturi (ured. Nini Perno, Roberta Petrelluzzi)
22.25 Dnevnik - nocoj
22.30 Ponedeljkov šport (ured. Aldo Biscardi)
24.00 Nočni dnevnik

TV Ljubljana 1

8.50 Video strani
9.00 Zimski počitniški spored: Risanke, 9.35 Periskop, 10.30 Kam, kje, kako med počitnicami, 10.40 Sokoli (6. del), 10.55 dokumentarna oddaja Dekan, 11.35 risanka, 12.05 mladinski film Lolek in Bolek na Divjem zahodu (Pol. 1987)
13.20 Video strani
16.15 Žrebanje Podarim dobim
16.30 Dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Mozaik. Zdravo (pon.)
18.10 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček, 18.25 Miti in legende islamskih ljudstev - Kaj je to islam (1. del)
19.00 Risanka
19.15 TV Okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in šport
20.00 Vremenska napoved
20.05 TV drama: Deški bič (M. Pletl- S. Jovanov)
21.55 TV Okno
22.00 Osmi dan
22.45 Dnevnik, šport in vreme
23.05 Človek in glasba (7. del)
23.55 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.45 Teniški turnir Australian Open: osmina finala (iz Melbourna)
18.45 Dnevnik
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Rubrika: Sedem dni
20.30 Golden Juke Box (vodi Dan Peterson)
22.00 Teniški turnir Australian Open: osmina finala (iz Melbourna, vodijo Rino Tommasi, Gianni Clerici in Ubaldo Scannagatta)

TV Ljubljana 2

16.30 Poskusni satelitski prenosi
18.30 Turnir v malem nogometu (iz Titovega Velenja)
19.00 Dokumentarna oddaja: S poti po Indiji - Okamenela kultura
19.30 Dnevnik in TV okno
20.00 Dok.: Po sledeh napredka - Merilni dajalniki
20.25 Sedma steza
20.40 Večer hitov: Zagrebfest 89
21.15 Poskusni satelitski prenosi

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro in Koledar; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 In exilium (pon.); 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Glasba; 9.40 Simboli in še kaj; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Kantavtorji; 12.00 Naravoslovje malo drugače; 12.20 Melodije; 12.40 Revija ZCPZ; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.25 Gospodarstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Igrajmo se skupaj!; 15.00 Medigra; 15.10 Oddaja ekologiji; 15.25 Jazz; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (15. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka, 8.25 Ringaraja; 8.40 Nova pesmica; 9.05 Matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Zabavni ansambli; 12.30 Kmetijstvo; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 19.00 Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 15.00 Na valu Radia Koper; 15.15 Od enih do treh; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primorski dnevnik in Aktualna tema; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Glasba; 8.00 Razglednica; 8.20 Matineja; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival; 10.10 Superpass; 10.35 Družina; 11.00 Knjižne novosti; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Radijsko popoldne; 16.45 Made in YU; 17.00 Srečanje z...; 17.05 Bubbling; 18.00 Mixage; 18.40 Mi in vi; 19.00 Souvenir d'Italy.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.00 Glasba za vsakogar; 10.00 Dobro jutro in horoskop; 12.00 Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi; 22.00 Nočna glasba.

CANALE 5

7.30 Nanizanke: Fantasilandia, 8.30 Hotel, 9.30 Love Boat
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo é servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.35 Film: Rocky IV. (dram., ZDA 1985, r.-i. Sylvester Stallone, i. Talia Shire)
22.20 Dokumentarec: I re dell'avventura
23.05 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.55 Variete: Striscia la notizia (pon.)
1.10 Nanizanki: Lou Grant, 2.10 Bonanza

RETE 4

8.00 Nan.: Il Virginiano
9.30 Nad.: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nan.: Strega per amore
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.25 La valle dei pini, 16.00 Veronica il volto dell'amore, 17.00 General Hospital, 17.35 Febbre d'amore
18.30 Variete: Star 90
19.00 C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Mai dire sì
20.30 Film: Viaggio al centro della terra (pust., ZDA 1959, r. Henry Levin, i. Pat Boone, James Mason)
22.50 Film: Il campo di cipolle (dram., ZDA 1979, r. Harold Becker, i. John Savage, James Woods)
0.55 Film: Il giorno di San Valentino (krim., Kan. 1981, r. George Mihalka, i. Paul Kelman)
2.40 Nanizanki: Dragnet

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Caffèlatte in risanke
8.30 Nan.: SuperVicky, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I.
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.20 Italijanske smešnice
15.30 Nanizanka: Batman
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Arnold, 18.35 A-Team, 19.30 I Robinson
20.00 Risanke: Denver
20.30 Film: Bagdad Cafè (kom., ZRN-ZDA 1987, r. Percy Adlon, i. Marianne Sägebrecht, Jack Palance)
22.30 Nanizanka: I-Taliani
22.50 Dokumentarec: Sorrisi e filmini
23.00 Be Bop a Lula
24.00 Rock opolnoči: Salsa
1.10 Nan.: Crime Story

ODEON

12.30 Nan.: Good Times
13.00 Otroški variete: Sugar
15.00 Nadaljevanke: Anche i ricchi piangono, 16.00 Pasiones, 17.00 Mariana, il diritto di nascere
18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo
18.30 Dok.: Človek in zemlja
19.30 Risanke in smešnice
20.15 Variete: Sportacus
20.35 Film: L'isola del dottor Moreau (dram., ZDA 1977, r. Don Taylor, i. Burt Lancaster, Michael Jork)
22.30 Variete: Sportacus
22.45 Film: Transformations (srh., r. Jay Kamen, i. Pamela Prati)
0.30 Nan.: Un salto nel buio

TMC

10.15 Nanizanka: Il giudice
10.45 Nad.: Terre sconfinate
11.30 Aktualno: Ženska TV in Ogledalo življenja
13.30 Dnevnik in šport
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Risanke: Snack, nato nan. Segni particolari - genio
16.00 Film: Il paradiso non può più attendere (fant., ZDA 1978, r. E. Pintoff, i. Nancy Walker, Billy Crystal)
18.00 Aktualno: Ženska TV in Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Il caso Laig (krim., ZDA 1972, r. David Lowell Rich, i. Roy Scheider, Richard Basehart)
22.20 Variete: Ladies & Gentlemen
22.50 Vesti in šport
24.00 Film: Cacciatore di taglie (vestern, ZDA 1971, r. E. Bellamy, i. Sammy Davis jr.)

TELEFRIULI

12.00 Nanizanka: La squadra segreta
12.30 Potovanje po Italiji
13.00 Dnevnik
13.30 Nadaljevanka: I diamanti della morte
15.30 Music box
17.15 Nad.: Diciott'anni, Versilia 1966, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika o nogometu
21.00 Ponedeljkov šport
23.00 Rugby: Crup Pordenone-A.S. Rugby MIlano
23.30 Nočne vesti
0.40 Vesti: News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

Namesto trgovskega centra zelenice - menijo v Stražicah

Potreba po zelenih površinah, za kompenzacijo vse večje prisotnosti betonskih konstrukcij tudi v našem mestu, je bila izrečena tudi na zadnji seji rajonske konzulte za Stražice, ki jo je vodil predsednik Ezio Dell'Osto in katere sta se udeležila tudi občinski odbornik za urbanistična vprašanja Nicolò Fornasir in arhitekt Rocco, ki je na županstvu zadolžen za ljudske gradnje. Zavest občanov, ki nočejo, da bi se »dušili« v betonu, je očitno prodrla tudi med svetovalce rajonskih svetov, ki z več krajev opozarjajo občinske može na neumestnost pretiravanja v to smer.

Kar zadeva vprašanje, o katerem je tekla beseda v Stražicah, je treba povedati, da so se predstavniki konzulte enoglasno izrekli proti morebitni gradnji trgovskega središča, ob koncu Ul. Brigata Pavia, kjer so v zadnjih letih zgradili kompleks vrstnih hiš.

V okviru takratnega načrta naj bi namenili večjo površino (900 kvadratnih metrov) za potrebe trgovskega središča ali bolje rečeno veletrgovine z jestvinami.

Že od vsega začetka se je konzulta izrekla proti taki rešitvi, saj v tem kraju zares ni potrebe po takem trgovskem središču, ker imajo krajani v neposredni bližini na voljo kar tri večje veleblagovnice. Ob tem pa se je postavilo tudi vprašanje parkirišč, za katera ni bilo primernega zemljišča. To pa bi pomenilo, da bi obiskovalci veleblagovnice puščali svoja vozila kar vzdolž glavne in stranskih cest in s tem še izdatneje prispevali k težavam v prometu.

Predlog konzulte v Stražicah, ki so ga na seji vnovič potrdili, je, da se namesto blagovnega središča uredi zelena površina, ki naj bi služila potrebam tamkajšnjega prebivalstva. V primeru, da Občina ne bi sprejela tega predloga pa so predlagali, da bi prvotnih 900 kvadratnih metrov za potrebe trgovskega središča skrčili le na 300.

Krog posvetovanj občinskih upraviteljev z rajonskimi svetovalci se je v glavnem sklenil. Razprava se bo preselila zdaj v občinski svet, ki bi moral v kratkem tudi sprejeti konkretne odločitve. V kratkem, pomeni še pred zapadlostjo mandata.

Poslanica goriškega prefekta

Novi goriške prefekt dr. Giovanni Rosa, ki je v ponedeljek, 15. t. m., prevzel funkcijo, je javnosti, preko sredstev obveščanja, naslovil krajše pismo. V njem zagotavlja, da bo dolžnosti opravljal vestno in s posebnim pristopom, za zagotovitev urejenega in omikanega sožitja na celotnem področju ter za gospodarski in družbeni napredek v pokrajini. Prefekt Rosa zaključuje z upanjem, da bo pri reševanju dolžnosti lahko računal na pomoč in sodelovanje vseh.

Predsednik Trgovinske zbornice v Bonnu

Pošiljka Vina miru predsedniku Weizsackerju

Ob nedavnem Opern-Gala koncertu v Bonnu, ki ga vsako leto prireja Združenje za pomoč kardiopatikom, (predseduje mu gospa Barbara Genscher, soproga ministra za zunanje zadeve ZRN), je predsednik Trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua izročil Predsedniku Nemške zvezne republike dr. Weizsackerju konfekcijo Vina miru iz krminske zadružne kleti. Dr. Bevilacqua je predsedniku pojasnil kako je prišlo do uresničitve pobude za zasaditev vinograda, kjer je zbranih nad štiristo trsov iz celega sveta in kako je vino miru simbol prizadevanj ljudi na Goriškem za utrjevanje prijateljstva in sodelovanja med narodi, skratka, simbol prizadevanj za trajni mir.

Dr. Weizsacker se je zahvalil za darilo in posebej pohvalil pobudo. Zahvalil se je tudi predstavnikom drugih italijanskih ustanov in podjetij, ki so prispevale k uspehu manifestacije. Med temi konzorcij za proizvodnjo pršutov v San Danieleju, konzorcij za zaščitno znamko sira Montasio itd.

Predstavniki Goriške trgovinske zbornice so se odzvali vabilu župana tega mesta, naj predstavijo briška vina v nemški prestolnici.

Misovce moti Pahorjev protestni shod

Goriški misovci so v skrbeh, da bi protestna manifestacija, ki jo je prof. Samo Pahor napovedal za danes v Gorici motila sožitje med pripadniki italijanske in slovenske narodnosti. Včeraj so se pisno obrnili do goriškega kvestorja in prefekta, da bi preklicala izdano soglasje za napovedano manifestacijo.

Očitno so bili pobudniki vloge napačno informirani kdo organizira javni protestni shod, saj so v utemeljitvi navedli, da pripravljajo manifestacijo slovenska društva.

Profesor Pahor bo protestiral danes med 11.30 in 12.30 na Travniku, v neposredni bližini prefekture.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE GORICA

prireja ob 100-letnici rojstva Virgila Ščeka predavanja Marka Tavčarja

VIRGIL ŠČEK POBUDNIK KATOLIŠKIH ORGANIZACIJ NA GORIŠKEM

Predavanje bo v četrtek, 25. januarja 1990, ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici.

Živahna razstavna dejavnost v Kulturnem domu

Barvne pravljice F. Novinca

V petek so v prostorih Kulturnega doma v Gorici odprli samostojno likovno razstavo akademskega slikarja Franca Novinca. Gre za prvo likovno srečanje v novem letu, je uvodoma povedala predsednica upravnega odbora Kulturnega doma Nada Komjanc in spada v sklop razstav, ki želijo neposredno prikazati delovanje umetnikov iz matične domovine. Novinčevo razstavo je omogočil likovni svet Ljubljanske banke. V imenu pokroviteljev je nato spregovoril generalni direktor Ljubljanske banke dr. Anton Slapernik, ki je med drugim omenil pomembnost podobnih kulturnih dogodkov. Franc Novinc se je rodil pred 52 leti v Godešičih pri Škofji Loki. Slikarstvo je študiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, pod vodstvom prof. Maksima Sedeja. Diplomiral je leta 1964, nakar je nadaljeval svojo plodno pot kot docent na ljubljanski akademiji. Živi in likovno ustvarja v Škofji Loki, sodeloval pa je že na več kot sto skupinskih razstavah doma in po svetu. Naj omenimo le nekatere važnejša mesta, kjer je slikar že razstavljal: Zagreb, Atene, Beljak, Bukarešta, Celovec, Helsinki, Innsbruck, Kairo, New York, Szombathely in Videm.

Akademskega slikarja sta obiskovalcem predstavila likovna kritika Aleksander Bassin in prof. Joško Vetrih. Novinc pripada miselnemu krogu slovenske generacije likovnikov, ki so se na koncu šestdesetih let opredelili na ekspresivno figuraliko. Umetnikov pravi bivalni prostor je in ostaja priroda, je med drugim dejal Bassin, ki vsebuje pravljično bizarnost, ki izhaja iz bajanja in pričevanj, istočasno pa se umetnik sooča s sodobnim industrijskim rastrom.

Novinčeva likovna dela bodo obiskovalcem na ogled do konca tega meseca.

Na sliki (foto Čubej)**: prizor z odprtja razstave.**

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 14. 1. do 20. 1. 1990.

RODILI SO SE: Natasha Bosco, Michael Turus, Simone Turco, Ilaria Morsut, Arianna Ruchini, Lorenzo Biaggi, Giulia Boscarol, Piergiulio Tronkar.

UMRLI SO: 89-letna upokojenka Maria Trolis, 92-letna gospodinja Lucia Trolis vd. Bergold, 87-letna gospodinja Ada Benussi, 79-letni Arturo Čumar, 76-letna upokojenka Anna Medeot, 85-letna upokojenka Lidia Guglielmi por. Surace, 83-letna Maria Lutman vd. Brumat, 91-letna gospodinja Carmela Schwab, 86-letni upokojenec Giuseppe Cecot, 81-letna trgovka Emma Tomasin, 86-letna upokojenka Giovanna Radesich vd. di Grauso, 55-letna trgovka Palmira Roddaro por. Bressan, 83-letna gospodinja Giustina Bofulin vd. Stacul, 76-letna upokojenka Lucia Buttignon, 69-letni industrijski vodja Romano Alberti, 75-letni upokojenec Daniele Leban, 75-letna upokojenka Olimpia Corolli vd. Montuori, 86-letna gospodinja Maria Buiatti, 73-letni upokojenec Gelindo Barcarolo, 77-letna gospodinja Giuseppina Madriz, 61-letna upokojenka Maria Pia Ricetti.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Orchidea selvaggia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 15.00-22.00 »The Abyss«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Ma tu mi ami?«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE (Občinsko gledališče) 16.00-22.00 »Skin deep. Il piacere è tutto mio«.

EXCELSIOR 14.45-22.00 »Leviatan«.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 16.00-20.00 »Maškarada«.

SVOBODA - Šempeter 18.00 »Operacija Banzai«, 20.00 »Sefica pozna vsebino«.

DESKLE 17.00-19.30 »Zob za zob«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Alesani — Catterinijev trg — Piazza Medaglie d'oro — Tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 — Ul. A. Manlio 14 — Tel. 480405.

pogrebi

Jutri ob 9.30 Guido Grandi iz kapele glavnega pokopališča na tamkajšnje pokopališče, ob 10.20 Remissildo Valin iz bolnišnice sv. Justa v Krmin, ob 11. uri Livio Plet iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 12.30 Marija Sirk por. Cotič iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 13. uri Silvio Cozzan iz splošne bolnišnice v Palazzolo, ob 13.15 Mario Visintin iz splošne bolnišnice v Šlovrenc, ob 13.15 Francesca Znidarcic iz splošne bolnišnice v Faro.

KULTURNI DOM GORICA

ZSŠDI

SREČANJE Z JUGOSLOVANSKO REPREZENTANCO V KAJAKU IN KANUJU

Sodelovali bodo jugoslovanski reprezentantje, člani Soških elektrarn, ki so se proslavili v svetovnih preizkušnjah.

Mala dvorana Kulturnega doma, v torek, 23. januarja, ob 18. uri.

Peška podlegla poškodbam prometne nesreče v Tržiču

Včeraj okrog 16. ure se je v Tržiču v Ul. Garibaldi pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubila življenje 77-letna peška Miranda Verzegnassi iz Tržiča, Ul. Nievo 18. V nesreči sta bila vpletena še 19-letna voznica avtomobila Manuela Vetta iz Tržiča in 16-letni motociclist Andrea Fantini iz Ronk. Priletno žensko so takoj prepeljali v tržaško bolnišnico na Katinari. Tu so ji ugotovili globoko nezavestno stanje in so jo zato sprejeli na oddelek za oživljanje. Verzegnassijeva je kmalu nato umrla zaradi hudih notranjih poškodb.

Dinamika nesreče ni znana, zapisnik o nesreči pa sestavlja goriška prometna policija. Motociklista so sprejeli na kirurški oddelek tržiške bolnišnice. Okreval bo v treh tednih.

Najbolj smo srečni, ko sin mirno spi.

Tomaž Šalamun

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Branka Mozetiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se ga na kakršenkoli način spomnili in nam bili ob strani v trenutkih težkega slovesa.

SVOJCI

Gorica, 21. januarja 1990

A.W.S. GORICA

PRESTIAUTO

- *Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let*
- *V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI*
- *(0481) 387333 NEPOSREDNA ZVEZA PRESTIAUTO Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo*

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

V knjigi je teža predvsem na domači cerkveni zgodovini

Koristen prispevek o zgodovini Podgore

Že sam dvojezični naslov knjige Podgora-Piedimonte pritegne pozornost, še zlasti v trenutku, ko so, zgleda na pobudo predsednika naše deželne vlade, iz seznama dvojezičnih krajev v znanem Maccanicovem zakonskem osnutku črtali Podgoro - nekdanjo samostojno slovensko občino, več kot šestdeset let le predmestje Gorice - češ da v njej ni Slovencev.

Vsaka knjiga o krajevni zgodovini je dragocen prispevek k spoznavanju naših krajev. Knjigo Podgora-Piedimonte sta napisala sedanji podgorski župnik Mauro Belletti in Antonio Jakoncic, sedanji predsednik mestnega podjetja v Gorici in nekdanji občinski svetovalec in odbornik, dolgoletni pripadnik demokristjanske stranke. Ideja o knjigi se je najbrž porodila pred nekaj leti, ko je Jakoncic v župnijski dvorani v Podgori priredil razstavo starih razglednic, dokumentov in zemljevidov o Podgori. Takrat je povedal, da mu je marsikdo ponudil še nekaj slik in dokumentov, dal mu je nove sugestije za nadaljnje raziskovalno delo.

Knjiga z značilnim in poštenim naslovom je sedaj pred nami. Takoj moramo povedati, da je knjiga napisana v italijanskem jeziku, pa čeprav je v njej tudi nekaj slovenskih tekstov. Namenjena je torej italijanskim bralcem. Na samem začetku je v slovenščini objavljen spis prof. Kazimirja Humarja o Stanku Staniču, dolgoletnem podgorskem župniku, kot je bil objavljen v Slovenskem primorskem biografskem leksikonu. Humarjev spis je seveda preveden v italijanščino. Sledi dobesedni prepis v slovenščini napisane knjižice Stanka Staniča z naslovom Zgodovinske drobtinice iz Podgore - V spomin sv. misijona v letu 1926 svojim Podgorcem poklonil St. Stanič. To je bila prva publikacija o Podgori in njeni preteklosti, ki je izšla tik pred priključitvijo podgorske občine goriški. V njenem okviru so poleg Podgore takrat bili še Pevma, Oslavje, Štmaver in Podsabotin. Tudi ta Staničev spis je preveden v italijanščino (prevod Vojka Makuca). Prevajalcu sicer zamerimo, da je tudi osebna imena župnikov in drugih ljudi, omenjenih v Staničevem spisu, prevedel v italijansko obliko, neupoštevajoč izvirno slovensko ime vpisano v raznih cerkvenih in občinskih knjigah v prejšnjem stoletju do tistega časa, ko je fašizem vsilil samo italijansko obliko osebnih imen. S slovenskimi imeni so se takrat rojevali in umirali. Zakaj jim post festum pišemo potujčena imena? Staničev tekst je Mauro Belletti opremil s pojasnili, od katerih nekatera dopolnjujejo in popravljajo Staničevo pisanje, kar se da razvideti iz kasnejšega hvalevrednega pristopa v nekatere arhive.

Kaj pa drugi prispevki v 240 strani obsegajoči knjigi? Mauro Belletti objavlja spise o pastoralnih obiskih prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa, seznam podgorskih župnikov, vrsto dokumentov o podgorski župniji, ki jih hranijo v goriškem naškofijskem arhivu, seznam podgorskih cerkvenih bratovščin itd.

S toponomastiko in zemljevidi se spoprijema Antonio Jakoncic. Objavlja seznam ledinskih imen, kot tudi domača imena nekaterih Podgorcev in nekaterih tamkajšnjih družin. Prav tako izpod Jakoncicevega peresa so dragoceni podatki o tamkajšnjem gospodarstvu, o kmetijstvu, obrtnikih in tovarnah. Jakoncic objavlja tudi spis o plemiški družini Attems in o njeni nekdanji palači v Podgori. Poleg tega so v knjigi objavljeni še nekateri spisi italijanskih ter nemških avtorjev o življenju v mirnem času kot tudi med prvo svetovno vojno na podgorskem ozemlju.

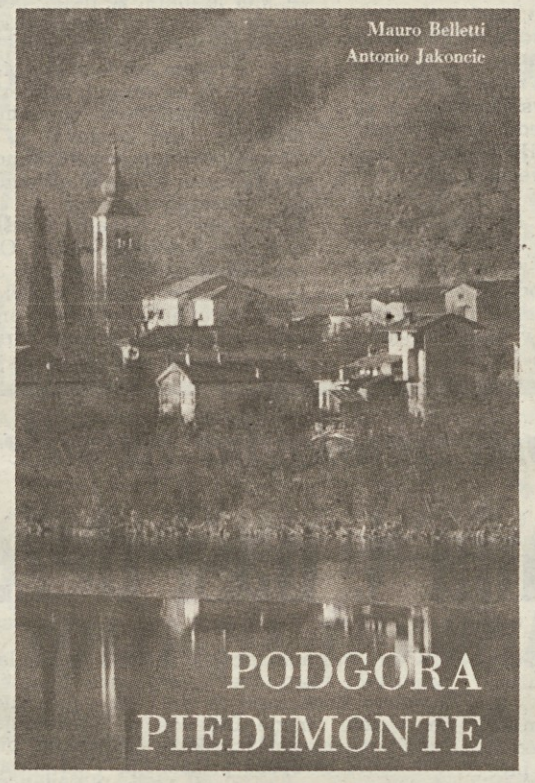

Knjiga je bogato opremljena z ilustracijami. To so stare razglednice, občinski dokumenti, zemljevidi, fotografije itd. Iz vseh je jasno razvidno, da gre za slovensko vas.

Vsakdo, ki se ukvarja z zgodovino, vsakokrat ko dobi v roke novo knjigo, najprej pogleda strani na katerih je objavljena bibliografija. V knjigi Bellettija in Jakoncica je registriranih precej knjig in člankov. Omenjene so tudi nekatere slovenske publikacije. Žal ne vse. O Podgori je bilo namreč napisanega veliko več od tistega, kar sta avtorja vzela v pretres. Očitno nista dobila najboljših mentorjev v zbiranju že objavljenega gradiva. Tu bi še zlasti omenil podatke o občini in županstvu, podatke o šoli, podatke o bogatem društvenem in tudi političnem življenju. Vse te podatke dobimo v številnih slovenskih listih, ki so v vseh časih, tako pred prvo vojno kot po njej in tudi po drugi svetovni vojni, izhajali in še izhajajo v Gorici in tudi drugod v našem primorskem prostoru.

Avtorjema gre vsa čast, da sta se lotila tako zajetnega dela in ga tudi uspešno izpeljala. Knjiga Podgora-Piedimonte prikazuje v glavnem življenje tamkajšnje župnije. V njej je največ podatkov prav o verskem življenju Podgorcev. Vse to je dragocen prispevek k poznavanju krajevne zgodovine.

Nekateri Podgorci so nam povedali, da so nekatera slovenska imena v knjigi napisana napačno. Brez dvoma bosta avtorja to dobrohotno upoštevala.

Pred nami imamo torej bogato ilustrirano knjigo o neki naši vasi, v kateri je obdelana predvsem tamkajšnja cerkvena zgodovina. Sicer pa smo tudi o življenju društev in bratovščin, ki so bili v okviru župnišča veliko več brali v slovenskem časopisju. Prav tako o delovanju drugih društev, o delovanju delavcev v tem kraju, kjer so zrasle tovarne, ki so zaposlile tisoče ljudi iz vse goriške okolice.

Prav bi bilo, da bi se pisanje v pravkar izšli knjigi dopolnilo z opisom delovanja slovenske občine in njeni vsiljeni priključitvi goriški, z opisom slovenskega društvenega in šolskega življenja v tem kraju, kot tudi o vaškem življenju med dvema vojnama, v času narodnoosvobodilnega boja (tudi o tem času so podatki objavljeni v brošuri, ki je izšla ob otvoritivi spomenika padlim) in seveda o življenju v zadnjih desetletjih. Nimamo niti spisa o delavskih bojih v tem kraju. O Podgori imamo marsikaj napisanega, veliko pa še manjka in čaka na vešče pero, ki bi zaokrožilo zgodovinsko dogajanje v Podgori.

MARKO WALTRITSCH

V petek so knjigo že predstavili

Knjigo so uradno predstavili v petek zvečer v dvorani P. Cocolin v Gorici. Zanimivega večera sta se med drugimi udeležila tudi odbornika za kulturo Občine in Pokrajine Gorica Ubaldo Agati oziroma Giovanni Battista Panzera. Poslušalcev je bilo res veliko, saj so napolnili dvorano do zadnjega razpoložljivega kotička.

Bila sta seveda prisotna avtorja, Jakoncic in Belletti.

O knjigi sta nato spregovorila profesorja Luigi Tavano in Lojzka Bratuž. Podgora je danes nekako odmaknjena od goriškega doživljanja, sta med drugim dejala, saj se je promet skozi vas v zadnjih desetletjih znatno zmanjšal. Nekoč je ležala Podgora na najvažnejši cestni vpadnici za Gorico, saj se je skozi vas vila t. i. cesta Italije. Ko so nato zgradili prve industrijske objekte in Attemsovo vilo, je vas postala pravi kulturni in socialni center. V Podgoro je ob praznikih večje število Goričanov rado zahajalo na sprehod in so zato tu prirejali prijetna praznovanja.

Najboljšo oceno si seveda lahko ustvari vsakdo sam tako, da knjigo vzame v roko.

Dvajset let rekreacije SPDG Doslej je zajela nad 450 oseb

K rekreacijski vadbi SPDG bi lahko prihajali ali pa prihajajo že otroci tistih rekreativk in rekreativcev, ki so se pred dvema desetletjema prikazali v dvorani Zlatega pajka na Verdijevem korzu v Gorici. Če rečemo otroci, potem pomeni, da so že v letih, ko je za njih že primerna rekreacija, če seveda niso člani kakšnega tekmovalnega moštva.

Okroglo številko bo Rekreacija SPDG zabeležila s priložnostnim večerom v soboto, 17. februarja, v prostorih Kulturnega doma v Gorici. Prireditev napovedujemo dovolj zgodaj zaradi tistih udeležencev rekreacije, ki to več niso, ki pa so je bili deležni za katerokoli obdobje pred tremi, sedmimi, dvanajstimi ali dvajsetimi leti. Sedanji rekreativci jih vabijo in pozivajo, naj si tisti večer prihranijo za srečanje med prijatelji, znanci, za obujanje spominov na različne telovadnice, na potenje, na tekmovanja, na srečanja z drugimi skupinami, na mala in velika orodja, ki jih morda že predolgo časa niso videli in preizkusili. Skratka gre za večer povezovanja med ljudmi, ki so doživljali podobno če že ne iste "usode", glede na to, da je vseh teh dvajset let vaditelj ostajal isti.

Ker je umetno ustvarjanje družabnosti težavno zlasti med ljudmi, ki so se zaradi časa med seboj morda malo odtujili, naj povemo, da bo najprej v veliki dvorani prireditev s prikazom profesionalnih plesalcev, kar menimo, da je zanimivo za vse, ne glede na čustveni naboj, ki ga lahko vsakdo ima ali pa nima več do svoje bivše dejavnosti in povezanosti. Sledila bo primerno organizirana družabnost v mali dvorani in ostalih spodnjih prostorih Kulturnega doma z glasbo, povezovanjem, kakšnim nagrajevanjem. Tudi nekaj kalorij bo porazdeljenih po mizah.

Za vse, ki so kdajkoli obiskovali redno vadbo, ne bo prostora, kajti po približnih izračunih gre za 450 ljudi. Morda bo primerno, da se pravočasno zanimate pri sedanjem trdnem jedru rekreacije, kako bo s kakšnim stolom in mizo.

Poseben poziv pa gre moškim. Ti so res polnoštevilno zaželeni zaradi vzpostavljanja ravnotežja, saj je bilo vsa ta leta razmerje z dekleti 1:5. Rekreacija je pač ženskega spola, če je zraven še glasba pa sploh; žoga, palica, kolebnica, švedska lestev, blazina, prožna deska, mreža, telovadnica tudi. Toda družabni večer je moškega spola, zato ne smete manjkati, kljub bolečinam v križu ali kolenih, le da je srce v redu.

Vaditelj

Pripis: Kdor se je zanemaril, tudi kdor se je naveličal večletnega dela, kdor ni res imel časa še v tej sezoni, vsi ki bi se radi še lepše počutili na obletnici, tako psihofizično, kot pravimo s sodobnim izrazom, naj se februarja vključijo v vadbo. Za en mesec; zaradi trme proti lastni lenobi. Vedno ob torkih in petkih ob 21. uri.

OBČINA GORICA

obvešča, da je na njeni oglasni deski razobešen razpis za prodajo zaplenjenih dobrin z zasebnim pogajanjem.

Ponudbe na nekolkovanem papirju in v zaprti ovojnici je treba posredovati občinskemu uradu za protokol, in sicer do 12. ure dne 15. februarja 1990.

Na ovojnico s ponudbo je treba pripisati: »Ponudba za zaplenjeno blago«.

Občni zbor sekcije WWF

V mali dvorani Kulturnega doma se bo danes zjutraj ob 10. uri začel redni občni zbor goriške sekcije Mednarodnega sklada za varstvo narave WWF. Na skupščini, ki jo bo uvedla načelnica goriške sekcije Elena Russo, bodo ocenili delovanje v zadnji sezoni ter se dogovorili za bodoče pobude.

V petek sedmič Sovodenjska poje

Sedma izvedba tradicionalnega pevskega večera Sovodenjska poje bo v petek, 26. januarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Zanjo bo poskrbelo kulturno društvo Sovodnje, ki je s to zamislijo hotelo zbrati vse delujoče skupine iz sovodenjske občine. Že od svojega začetka je Sovodenjska poje naletela na odobravanje občinstva in se vse bolj zasidrala v bogato zborovsko prireditveno dejavnost, ki se je pred novim letom začela s Cecilijanko ter se bo v naslednjih mesecih nadaljevala s Primorsko poje, ki je največja tovrstna manifestacija v obmejnem prostoru.

Na letošnji izvedbi bo nastopilo osem skupin, kar je vsekakor razveseljiv podatek, če pomislimo, da z izjemo ene vse delujejo na Sovodenjskem. Občinstvu se bodo najprej predstavili najmlajši, to so otroški zbori kulturnega društva Sovodnje, Sovodnje in Rupa/Peč.

Drugi del sporeda bodo uvedle pevke ženskega zbora Sovodnje, katerim bodo sledili mešani zbor Rupa/Peč, moški zbor Skala iz Gabrij ter Sovodenjska dekleta. Zadnji dve skupini bosta nastopili tudi v mešani zasedbi.

Kot gost sovodenjskega večera pa bo nastopil moški zbor Igo Gruden iz Nabrežine. Skupina, ki jo vodi dr. Aleksander Rojc, je lani praznovala 20-letnico svojega delovanja. Za to priložnost je v domačem kraju pripravila slavnostni koncert, na katerem so nastopila tudi Sovodenjska dekleta. Tokrat bo moški zbor iz Nabrežine vrnil obisk in prispeval, da se tudi med goriškimi in tržaškimi zbori prepletata prijateljstvo in sodelovanje.

Il Territorio: pokroviteljstvo De Michelisa

Minister za zunanje zadeve, poslanec Gianni De Michelis, je sprejel pokroviteljstvo nad dvojno številko revije Il Territorio, ki jo izdaja Javno večnamensko kulturno središče v Ronkah in ki je namenjena osvetlitvi problematike pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji ter tistih, ki živijo v Italiji.

Za pripravo posebne številke je bilo vloženega skoraj dve leti intenzivnega dela za raziskave, ankete itd.

Podobna pobuda v podporo revije Il Territorio je prišla pred kratkim tudi s strani Ministrstva za kulturne dobrine, ki je odkupilo precejšnje število izvodov.

Posvetovanje UIL o povezavi šole in gospodarstva

Sindikalna zveza UIL priredi v petek, 26. t.m., v konferenčni dvorani na Espomegu posvetovanje o povezavi med šolstvom in proizvodnjo. Uvodno poročilo bo imel pokrajinski tajnik UIL Flavio Snidero, poročila o specifičnih vprašanjih pa deželni odbornik Carbone, predsednik (deželni) združenja mladih industrijcev Fantoni, univerzittetni profesor Enrico Feoli ter šolski skrbnik Leotta. Posvetovanja se bo udeležil tudi vsedržavni tajnik UIL Giorgio Benvenuto, ki bo ob koncu posveta tudi strnil zaključke.

Ministrstvo za šolstvo bo na omenjeni manifestaciji predstavljala podtajnica Laura Fincato.

ŽENSKI BUTIK

SILVIA

SEZONSKI POPUSTI

GORICA - Ul. Boccaccio 2 - Tel. (0481) 33224

obv. občini

SILV04/3

KULTURNI DOM GORICA

Vabi na "srečanje z avtorjem"

Miran Košuta

Rapsodija v treh stavkih

Ace Mermolja

Premišljevanja na meji

V četrtek, 25. januarja, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Iščemo vestnega raznašalca Primorskega dnevnika z lastnim motorčkom za Gorico. Provizija po dogovoru. Pojasnila na upravi v Gorici, Drevored XXIV. maja 1. Tel. 533382.

Lep večer v Kulturnem domu

Abonmajski koncert GM z domačimi umetnicami

Na četrtkovem abonmajskem koncertu Glasbene matice v Kulturnem domu v Trstu, sta se predstavili tržaškemu občinstvu znani domači slovenski ustvarjalni umetnici, mlada harfistka Jasna Corrado-Merlak in njena mati pianistka Neva Merlak. K sodelovanju sta povabili sopranistko Olgo Gracelj iz Ljubljane.

Skoraj preobširen program je obsegal dela od baroka do sodobne glasbene ustvarjalnosti. Zaradi različnih glasbenih osebnosti in posebnih točk programa in različnih zasedb, v izvedbi nismo zasledili »rdeče niti«, ki bi povezovala glasbeni večer v zaokroženo glasbeno vsebinsko celoto.

Koncert je odprla Jasna Corrado-Merlak s tremi starimi italijanskimi plesi (Siciliana, Italiana, Passacaglia), ki jih je napisal za klavir Ottorino Respighi. Za harfo je prvega priredil Grandjany ostala dva pa sama Jasna Corrado-Merlak. Plesom je sledil Händlow Koncert za orgle v B-duru v Grandjanyjevi priredbi za harfo. Mlada harfistka je obe skladbi podala z vrhunsko igro. Iz množice harmonsko spremljajočih tonov so zazvenele teme v vsej lepoti harfnega zvoka. Njene interpretacije pa so kazale čutveno prevlado nad razumsko doživetostjo in dojemljivostjo glasbenega dela in njegove vsebine.

Prvi del je sklenilo šest samospevov, trije Huga Wolfa in trije Richarda Straussa. Olga Gracelj in pianiska Neva Merlak sta doživeto podali čustvene romantične utrinke.

V drugem delu so bili na programu samospevi skladateljev 20. stoletja. Marija Kogoja, živečega tržaškega skladatelja Fabia Vidalija in angleškega skladatelja Beniamina Brittna. Tudi te intonančno in interpretativno zahtevne pesmi je podala Olga Gracelj ob odlični klavirski spremljavi Neve Merlak na dovolj visoki umetniški ravni.

Glasbeni večer sta sklenila mati in hči z izvedbo Sonate za harfo in klavir sodobnega ameriškega skladatelja Carlosa Salzeda. V tem delu je skladatelj uporabil nove zvokovne izrazne možnosti harfe (poleg trzanja po strunah, tudi drsanje po strunah).

Poslušalci so izvajalke nagradili z dolgim aplavzom in v zahvalo poslušali dva dodatka.

MIRKO SLOSAR

Lanski obračun Tržaškega okteta dobra popotnica za jubilejno leto

Obračuni v kulturni sferi se delajo običajno dvakrat: ob koncu prireditvene sezone pred nastopom poletnih počitnic in ob koncu koledarskega leta. Za Tržaški oktet ga bomo tokrat naredili kar za vse leto 1989, to pa še toliko bolj zaradi tega, kar vstopa ta naš vokalni ansambel z letošnjim letom v dvajseto, torej jubilejno leto svojega rojstva.

Sezono 1989 je Tržaški oktet začel 12. januarja z nastopom na tradicionalnem srečanju oktetov Primorske v Babni hiši v Ricmanjih. V istem mesecu je priredil celovečerni koncert v osnovni šoli na Škofijah v počastitev Prešernovega praznika, pred iztekom meseca pa še pedagoško koncertno uro na nižji srednji šoli »Ivan Cankar« v Trstu.

Po februarskem in marčnem premoru ga je prva pot vodila na gostovanje v Concordio Sagittario pri Portogruaru, kjer je sodeloval na tamkajšnji tradicionalni reviji pevskih zborov. V aprilu je potem priredil še pedagoško koncertno uro na nižji srednji šoli »S. Gregorčič« in celovečerni koncert za abonmajsko sezono v Novi Gorici. Vmes je še pel na sedežu Glasbene matice za snemanje za ljubljansko televizijo, namenjeno za oddajo o skladatelju Ubaldu Vrabcu. Posebej pa velja za ta mesec omeniti tudi sprejem Tržaškega okteta v novem sedežu dnevnika »Il Piccolo«.

Zelo intenzivno je oktet nastopal v maju, saj ga je pot vodila na gostovanje v Švico in sicer v njen francoski del, kamor ga je povabil zbor francoske jezikovne skupnosti. V Švici je imel dva celovečerna koncerta v kraju Montagny le Mons, v Freiburgu pa je z liturgičnim petjem spremljal mašo za italijanske vernike. Na poti v Švico se je ustavil še pri starih znancih v Gaverini Terme in imel prav tako celovečerni koncert. Po povratku iz Švice je imel oktet nato, vedno v maju, še dva koncertna nastopa, prvega v Bazovici v okviru proslave 90-letnice KD Lipa in drugega na Opčinah skupno z otroškim in cerkvenim zborom ob koncu majskih šmarnic.

Junija je bil oktet ponovno na gostovanju v Italiji in sicer v kraju Colzate, kjer je tokrat že tretjič pel v slikovitem svetišču sv. Patrizia, ki počiva na visoki skalnati čeri doline Val Seriana. V istem mesecu je priredil še koncert ob kresovanju pri Ferlugih.

Po avgustovskem predahu je septembra oktet gostoval v vipavski Podragi s celovečernim koncertom v tamkajšnjem kulturnem domu ob priliki »vipavske trgatve«.

Oktober bo v analih Tržaškega okteta ostal posebej obeležen. Ob obisku predsednika SZDL Slovenije J. Smoleta v Kulturnem domu, je prvič v Trstu zapel Zdravljico kot komaj proglašeno uradno slovensko himno. Zdravljica je pri nas res skoraj vedno na sporedih naših zborov, toda ob tej priložnosti je učinkovala še posebno slovesno in sploh pomenljivo. V istem mesecu je oktet pel še ob odprtju novega sedeža Hranilnice in posojilnice na Opčinah.

November pa je bil spet kar natrpan z nastopi. Najprej je pot vodila oktet na gostovanje z dobrodelnim koncertom v Novo Štifto v tamkajšnji izjemno aktustični cerkvi. Sledil je nastop na sedežu Turistične ustanove v Sesljanu ob proslavi 10-letnice Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Sledil je nastop v tržaškem Kulturnem domu na proslavi 120-letnice slovenskega športa na Tržaškem. 28. je oktet nastopil najprej v Kulturnem domu v Izoli ob spominu na 45-letnico smrti tržaške partizanke Vojke Šmuc, dan kasneje pa imel celovečerni koncert v Kulturnem domu v Kopru.

V novembrski kroniki Tržaškega okteta pa bo ostal zapisan še en dogodek. Slovenski senator v rimskem parlamentu, Stojan Spetič, je predsedniku Sovjetske zveze Mihailu Gorbačovu ob njegovem obisku v Rimu izročil kasete, plošče in publikacijo o Tržaškem oktetu. Kdo ve, mogoče pa se bo ob kakšni urici relaksa, če mu bo dovoljena, spomnil na ta dar.

Kot smo že poročali je letošnje leto oktetovo jubilejno - dvajseto leto. Uvodni koncert vanj je imel, prvič odkar obstaja, v Miljah. Nadaljnji spored skozi leto še ni do kraja izdelan, najbolj sveža pa je vsekakor vest, da je prav te dni prejel vabilo za abonmajski koncert pod okriljem Cankarjevega doma v Ljubljani, ki pa ne bo v Cankarjevem domu pač pa v dvorani Slovenske filharmonije 24. aprila. V vabilu je izrecno rečeno, da bo ta koncert namenjen ljubljanski počastitvi oktetove dvajsetletnice. Za konec leta pa pripravlja Tržaški oktet svoj slavnostni jubilejni koncert v Trstu. **(j.k.)**

Slovenski pravopis

Pri Državni založbi Slovenije je tik pred izidom Slovenski pravopis. Jezik se razvija in spreminja, razvija in spreminja se tudi jezikovna zavest. Od izida prejšnjega Slovenskega pravopisa je minilo več kot dve desetletji, pa tudi od objave Načrta za novi slovenski pravopis, ki je dvignil precej prahu, je že lep čas.

Pravopisna komisija pri SAZU vsa ta leta ni mirovala in v kratkem bo pred nami prvi rezultat njenega dela: pravopisna pravila. Drugi del — slovarski — bo izšel pozneje. Pravila dopolnjujejo in v marsičem spreminjajo stare pravopisne dogovore. Sestavljena so natančno, razumljivo in pregledno. Največ sprememb prinašajo pri rabi velike začetnice, pri ločilih, pri pisanju skupaj in narazen, pri prevzemanju tujih prvin, pri krajšavah in nečrkovnih znamenjih. Že po tradiciji zajema Slovenski pravopis tudi pravorečje in podatke o posebnostih v oblikoslovju in besedotvorju. Posebni poglavji sta posvečeni zvrstnosti in oznakam za zvrst, stil in drugo ter preglednicam.

Ob vseh pomanjkljivostih tudi pomembna antologija za šole

Prikaz književnega ustvarjanja v naši deželi

Pred časom smo že pisali o antologiji, ki je predmet obravnave tudi tokrat. Razmišljanje Husove objavljamo zato, ker osvetljuje še nekatere značilnosti oziroma pomanjkljivosti knjige.

Zaslediti v italijanskem založništvu antologijo, ki daje širši prikaz književnega ustvarjanja v Furlaniji-Julijski krajini in osvetljuje tudi delež slovenskih avtorjev pri bogatenju kulturne zakladnice naše dežele, je za nas zelo spodbudno. Antologijo Friuli-Venezia Giulia, ki je izšla pri založbi La Scuola (Brescia 1989) v zbirki Letteratura delle regioni d'Italia, je uredil Pietro Sarzana, ki je tudi avtor spremne besede, zgodovinskega in literarnega pregleda ter izbora umetniških besedil. Zbirka, v kateri je antologija izšla, želi zadostiti potrebi po popolnejši informaciji o italijanski stvarnosti in skladno s tem prikazati in ovrednotiti dela avtorjev, živečih na stičišču treh kultur — italijanske, slovenske in furlanske.

To vsekakor hvalevredno dejanje pa žal priča o začetniško pomanjkljivem poznavanju slovenske primorske literature. Bralca preseneča, da avtor ne pozna slovenskih in italijanskih virov, ki vsebujejo bolj celostno podobo slovenskega literarnega ustvarjanja na obravnavanem področju. Iz bibliografije, ki jo navaja za zgodovinskim pregledom in ki je za italijansko književnost zelo izčrpna in bogata, zvemo, da se je avtor za slovensko književnost opiral le na delo Enciclopedia del Friuli-Venezia Giulia (Videm 1979), za slovensko zamejsko literaturo avtorica Mara Debeljuh Poldini in na leksikon Slovenska književnost (Cankarjeva založba 1982). Spregledal pa je na primer pomembno delo Bruna Meriggija *Le letterature della Jugoslavia* (Sansoni - Accademia 1970) in zanimivo knjigo esejev Arnalda Bressana *Le avventure della parola* (Il Saggiatore, Milano 1985): v slednji bi Sarzana dobil še natančnejše podatke o Kosovelu, Rebuli in Bartolu. V citirani literaturi pogrešamo temeljna dela kot na primer Zgodovino slovenskega slovstva (Slovenska matica, I - VI, 1956-69), Primorski bibliografski leksikon (Mohorjeva družba, Gorica, 1-15, 1974-89), Slovensko književnost (I - II, 1967), Pogačnikovo Slovensko zamejsko in zdomsko slovstvo (ZTT 1972) in knjigo Branka Marušiča *Z zlatimi črkami* (ZTT 1987): slednja daje obsežen pregled dela pomembnih primorskih mož.

Človek sicer v antologiji z zadovoljstvom prebira pesmi Srečka Kosovela in Miroslava Košute, odlomek iz Rebulovega romana in Pahorjevo novelo, moti pa dejstvo, da je seznam naših avtorjev v primerjavi z italijanskimi tako nekritično okrnjen. Neopravičljivo je, da je sestavljalec pri izbiri italijanskih avtorjev upošteval tudi tiste, ki so zunaj Furlanije in Julijske krajine, npr. Istrane in oba Nieva (Ippolito Nievo in Stanislao Nievo), pri Slovencih pa je opustil Gradnika, pesnika goriških Brd, ki spada s čustvovanjem in motiviko v primorski kulturni prostor. Avtorjevo izhodišče glede uvrščanja italijanskih pisateljev v območje Furlanije-Julijske krajine je dosledno in jasno, saj v spremni besedi pojasnjuje, da je vključil v izbor tudi italijanske avtorje, ki so živeli v Istri in tiste, ki so po duhu in srcu pripadali tej deželi. Tega se pa ne drži pri Slovencih, kjer po neznanem kriteriju uvršča med primorske Slovence onstran meje le Gregorčiča in Kosovela. Če pa je hotel zajeti širši duhovni prostor (verjetno o njem lahko govorimo), bi moral upoštevati vsaj še Jožeta Pahorja iz Sežane in še druge. Verjetno pa je mogoče pripisati pomanjkljiv izbor predvsem neustrezni izbiri literature, oziroma ponesrečeni izbiri svetovalcev za slovenski delež.

Pri pregledu slovenske književnosti našega stoletja ne zasledimo Goričana Damirja Feigla — "slovenskega Julesa Verna", kot ga je krstil Drago Bajt; prav tako je sestavljalec antologije spregledal delo Andreja Budala, Štandrežca, ki je bil ploden publicist, pripovednik, pesnik in tudi prevajalec, saj je poslovenil Manzonijeva *Zaročenca*, Boccacciov *Dekameron*, Fogazzarov *Svetnik*, *Moje ječe* Silvia Pellica, novele Grazie Deledde in Giovannija Verge. Med pomembnimi tržaškimi slovenskimi pisatelji ni niti danes evropsko priznanega Vladimirja Bartola; slednjega ne omenja niti Mara Debeljuh Poldini v svojem pregledu slovenske zamejske književnosti v že navedeni Enciklopediji Furlanije-Julijske krajine. V zgodovinskem orisu avtor sicer izpostavlja pomembno vlogo, ki sta jo imela kot reformatorja pri slovanskih narodih Peter Pavel Vergerij in Matija Vlačić, vendar pa tendenciozno zmanjšuje delež Primoža Trubarja, prezre njegovo vlogo kot reformatorja in kot začetnika slovenske književnosti, ne omenja tudi pomembnih stikov med Trubarjem in tržaškim škofom Pietrom Bonomom, kar bi dopolnilo sliko kulturnega obzorja tedanjega časa.

Kljub navedenim pomanjkljivostim pa vendarle lahko izid antologije štejemo med pomembnejše kulturne dogodke, saj se v splošnem pregledu ne omejuje le na italijansko književnost, oblikuje se raznolika in zato še posebej privlačna kultura tega narodno stičnega področja.

Želimo, da bi knjiga doživela dober sprejem v italijanskih šolah; prav tu lahko odigra vlogo posrednika med različnimi kulturami; kljub okrnjenemu slovenskemu delu daje možnost italijanskim dijakom spoznati tudi slovensko in furlansko književnost, ki sta bili doslej v italijanskih šolah zanemarjeni. Za naše specifične zamejske razmere bi bila zelo koristna objava antologije, ki bi večinskemu, se pravi italijanskemu narodu prikazala vsaj v glavnih obrisih razvoj slovenskega slovstva z izborom iz naše besedne umetnosti in tudi z ustreznimi prevodi. Tako bi bil narejen korak naprej k medsebojnemu spoznavanju in razumevanju.

VANDA HUSU

Revija »Metodi e Ricerche« izhaja v Vidmu

Zanimivi prispevki o tržaški zgodovini

Zadnja številka revije »Metodi e Ricerche«, ki že osem let redno izhaja v Vidmu, objavlja v zadnji številki več zanimivih prispevkov o tržaški zgodovini in o krajevni književnosti. Elisabetta Navarra piše o družini in o poroki v Barkovljah od srede 18. do srede 19. stoletja. S pomočjo župnijskih knjig je raziskala življenje barkovljanskih družin, vedenjske modele tamkajšnjega prebivalstva in strategije družinskih jeder. V teku časa, ki ga je raziskovalka vzela v pretres, so Barkovlje bile še povsem ruralna vas, ki je doživljala postopen demografski porast. Število prebivalstva se je iz desetletja v desetletje večalo, tudi zato, ker so se s Krasa in iz Vipave priselile mnoge nove družine. Demografski porast je spremenil ravnovesje, ki je tedaj uravnavalo razmerje med številom prebivalstva in razpoložljivo obdelovalno površino. Takrat je zemlja jamčila Barkovljem še preživetje, vendar zaradi rasti družinskih jeder in delitve posesti se je večalo število Barkovljanov, ki so se ob poljedelstvu ukvarjali še z drugimi dejavnostmi. Navarrova ugotavlja, da so se Barkovljani najpogosteje poročali v samih Barkovljah ali v soseščini (posebno na Greti) ter da so pri svojih poročnih izbirah zasledovali socialno in narodnostno endogamijo. Izbiro partnerja so določali predvsem gospodarski interesi družin. Žal se ta raziskava konča prav v času, ko doživijo Barkovlje izrazitejši vpliv mesta. Industrializacija Trsta, novi proizvodni odnosi in konkurenca furlanskih ter istrskih pridelkov sprožijo tudi v Barkovljah, kot v drugih krajih tržaškega podeželja, ostro gospodarsko in družbeno krizo.

Loredana Panariti Vesnič proučuje razvoj manufakture in svilarstva na Goriškem in Gradiščanskem. V duhu merkantilistične politike si je habsburška monarhija prizadevala, da bi se tudi znotraj meja Avstro-Ogrske razvila tekstilna industrija. Patent Marije Terezije iz leta 1756 je spodbujal posestnike z Goriškega in Gradiščanskega, da posadijo na svojih posestvih od 10 do 30 murv, medtem ko je v Fari ob Soči prišlo do odprtja prvega manufakturnega obrata, ki je predeloval svilo.

V tej številki zgoraj omenjene revije Giovanni Del Bosso piše o tipoloških kvalifikacijah srednjeveških in modernih grbov, Andrea Tilati pa o izvolitvi doža Pasquala Malipierija. Avtor ugotavlja zapletenost beneškega volilnega sistema, ki je predvideval ostro selekcijo kandidatov, tako da izvolitev doža ni bila rezultat posameznih interesov ali pritiskov. Bruno Mayer se vrača v kraje Svevove proze, razmišlja o možni legi Zenove hiše, o rojstnem kraju Alfonsa Nittija in še o nasprotujočem odnosu in ocenjevanju, ki sta ga Svevo in Joyce imela do D'Annunzia kot človeka in pesnika. Gabriella Ziani objavlja prispevek o tržaški pesnici Nelli Doria Cambon navdušeni iredentistki, ki je dolgčas meščanskega življenja preganjala z dekadentnimi stihi in s spiritualističnim obujanjem velikih književnikov. V njeni hiši so se shajali najvidnejši tržaški politiki, umetniki in znanstveniki, a tudi vsi tisti, ki so ji omogočili stik z onostranstvom. Njen umetniški vzor je bil D'Annunzio.

Pavle Merkù v recenziji knjige »La cultura slovena del Litorale«, ki objavlja prispevke z istoimenskega simpozija v Gorici, ugotavlja pozitivne in negativne plati omenjene publikacije. Merkù je mnenja, da je sicer to delo pomemben priročnik za italijansko govorečega izobraženca, ki želi spoznati slovensko kulturo, čeprav je prikaz te kulture v tej knjigi le delen. Objavljeni prispevki osvetljujejo le eno plat slovenske kulture, predvsem zato, ker ohranjajo dihotomije med učeno in ljudsko kulturo, poleg tega izkazujejo pozornost posebno književni in likovni umetnosti, pozabljajo pa na zgodovinopisje in glasbo.

MARTA VERGINELLA

»Rappaport« v Rossettiju

V gledališču Rossetti bo v torek spet nova premiera. Igralca Mario Scaccia in Fiorenzo Fiorentini bosta v režiji Ennia Coltortija predstavila »Rappaport« Herba Gardnerja. Gre za dobro in uspešno komedijo, ki pripoveduje o dveh osemdesetletnikih. Spoznata se in spoprijateljita, to pa jima daje nov življenjski zagon. Predstave, ki sodijo v abonmajsko sezono Teatra stabile, bodo do 28. januarja.

Ker je razredni boj postal pomembnejši od reševanja odprtih narodnostnih vprašanj

Kavkaz postal sod smodnika

Iz zemljevida, ki ga je objavilo ljubljansko Delo, je razvidno, da je Nahičevanska ASSR v podobnem položaju kot Gorski Karabah, Nahičevan pa je lahko azerbajdžanski, Gorski Karabah pa ne sme biti Armenski

Armenci, zakavkaški Židje

Tragična dogajanja v Zakavkazju bodo nedvomno lažje razumljiva, če osvetlimo vsaj nekaj zgodovinskih in etnografskih značilnosti tega narodnostno najbolj raznolikega območja Sovjetske zveze. Izhodišče je seveda tragična usoda Armencev, ki je v marsičem podobna židovski usodi, tako da ni pretirana ugotovitev, da so Armenci zakavkaški Židje.

Izvor Armencev je še vedno sporen, manj sporna je njihova jezikovna pripadnost indoevropski satem skupini. Prav tako je jasno, da je to kulturno razvit narod z bogato zgodovinsko dediščino. Po zgodovinskem izročilu je Armence pokristjanil sv. Gregor Lusavuorič (Razsvetljeni) v 3. stoletju, tako da so Armenci še danes kristjani, v glavnem pripadniki avtokefalne Cerkve vzhodnega obreda, ki se po njihovem ustanovitelju imenuje gregorijanska. Florentinski koncil leta 1439 je poskusil združiti armensko Cerkev s katoliško, dosegel pa je, da je ob vzhodni armenski Cerkvi nastala še katoliška armenska Cerkev.

Bolj kot cerkvena vprašanja, ki so nedvomno pustila globoke korenine v armenski zgodovini, je za Armence tragično, da so izgubili svojo samostojnost z vdorom Seldžukov leta 1079. Kasneje so jih podjarmili Mongoli (1206) nato Tatari (1387), njihova tragična usoda pa se je začela, ko so leta 1.473 prišli pod Turke. V antagonizmu med Turki in Perzijci so jo dosledno vedno skupili Armenci, tedaj se tudi začenja armensko izseljevanje, tako da imajo tudi Armenci podobno kot Židje svojo diasporo. Leta 1768 je izbruhnila perzijsko-ruska vojna, ki se je končala z rusko zmago, tako da je z gulistanskim mirom (1813) del nekdanje Armenije prišel pod rusko carstvo, večina Armencev pa je še vedno ostala pod Turki. Po ruskem zgledu so tudi Armenci v letih 1887-1890 ustanovili nihilistične revolucionarne odbore ali celice Hnčak (zvon), ki so se združile v zvezo Dašnakcuthivn, da bi se postavili po robu turškemu nasilju. Po atentatu na Otomansko banko v Carigradu (avgust 1896) je turški sultan dovolil, da so Kurdi leta 1895-96 nadaljevali s prvim množičnim pokolom Armencev, tako v Carigradu kot v Armeniji. Življenje je izgubilo več kot 100 tisoč Armencev. Podoben pokol je bil še leta 1909 v armenski Adani.

Nedvomno pa je za Armence najbolj tragično obdobje prve svetovne vojne, ko je turška nacionalistična organizacija Mladi Turki poskusila za vedno rešiti armensko vprašanje. Začela se je sistematična deportacija Armencev z ukazom, da je treba poklati vse, ki ne bi sprejeli muslimanske vere. Pet let je trajala ta tragedija, v kateri je življenje po vsej verjetnosti izgubilo 1.900.000 Armencev. Po tem pokolu, ki ga je za vedno vtisnil v spomin oportunističnih zahodnih velesil in njihove javnosti pisatelj F. Werfel v svojem romanu Štirideset dni na Musa Daghu, se je začela prava armenska diaspora. Dobršen del preživelih turških Armencev je zbežal v novoustanovljeno armensko republiko, drugi pa predvsem v ZDA.

Armenska republika pa je trajala le nekaj let. S padcem carske Rusije so Gruzijci, Armenci in Azerbajdžanci ustanovili po direktivah gruzijskih in armenskih manjševikov Zakavkaško federativno republiko, ki pa ni zgladila etničnih sporov, saj je prišlo do pravih spopadov Gruzijcev z Armenci in Azerbajdžancev z Armenci. Ponovno jo je torej skupil armenski narod. Nova boljševiška oblast je te spore odpravila s tem, da je podprla gruzijske in azerbajdžanske zahteve. To je torej obdobje, v katerem nastanejo klice sedanjega zla. Armenski Gorski Karabah so leta 1923 priključili Azerbajdžanski SSR, prav tako narodnostno mešani Nahičevan. Leta 1936 so Zakavkaško FSSR razpustili, posamezne federalne enote so se ločile, krivice pa so ostale.

Stran napisal in uredil Vojko Colja

Globoke korenine medetničnega sovraštva od azerbajdžanskih fevdalcev do Stalina

Za razliko od Armencev, ki so zelo zgodaj izgubili svojo samostojnost z njo pa tudi svoje plemiče in fevdalce, so Azerbajdžanci vse to ohranili, in bili neke vrste vladajoči razred na celotnem območju, tudi ko so jih drugi podjarmili, saj so jim pustili široko avtonomijo. Nič čudnega torej, da se predvsem sovjetski Azerbajdžanci še danes čutijo nekaj več in da z zaničevanjem gledajo na Armence in druge kavkaške narode, kot na manjvredno rajo. Pri tem so v marsičem podobni Gruzijcem, ki imajo prav tako kompleks večvrednosti, kljub temu da so Azerbajdžanci muslimani, Gruzijci pa kristjani. Po vsem sodeč je te psihološke momente uradna sovjetska etnologija prezrla, ker je vse poskušala razlagati z ekonomsko-proizvodnimi izhodišči in je bila prepričana, da bodo medetnične spore rešili, ko bodo odpravili razredne razlike. Po vsem sodeč se to ni zgodilo, še več, tradicionalni manjvredni raji so se leta 1723 pridružili Rusi. Tega leta je namreč car Peter Veliki zasedel Baku, severni Azerbajdžan so si Rusi prilastili z adrianopolskim mirom leta 1829, južni Azerbajdžan pa je ostal v Perziji. Carska Rusija je na Kavkazu in v Zakavkazju dosledno izvajala načelo deli in vladaj ter je še pripomogla pri poglabljanju medetničnega sovraštva.

Po boljševiški revoluciji je 28. maja 1918 azerbajdžanska nacionalistična stranka Musavet proglasila samostojno republiko, ki se je nato združila v zakavkaško federacijo. V aprilu leta 1920 je socialistična stranka Kumet zrušila Usubekovo nacionalistično vlado in odprla vrata rdečearmijcem. Nekaj dni kasneje je Azerbajdžan postal sovjetska socialistična republika v sklopu Zakavkaške FSSR, po njenem razpadu je postal zvezna republika leta 1936.

Da bi še bolje razumeli korenine današnjega medetničnega zla, ne moremo mimo dejstva, da je v obdobju od leta 1907 do leta 1911 občasno v Bakuju deloval Josip Visarionovič Džugašvili-Stalin, ki je v tek letih med bakujskimi delavci postal poklicni revolucionar. Stalin ni nikoli pozabil svojih azerbajdžanskih tovarišev. Zgovoren je primer Gorskega Karabaha, ki je od leta 1920 do leta 1923 pripadal armenski republiki, in so ga leta 1923 mimo volje armenskega ljudstva in proti Leninovim načelom priključili Azerbajdžanu. Stalin je kot Gruzijec, ki bi moral dobro poznati razmere v Zakavkazju, podprl oba šovinistična nacionalizma, gruzijskega in azerbajdžanskega, s tem pa še bolj zapletel kavkaški nacionalni Gordijski vozel. V Gorskem Karabahu je bilo ob priključitvi k Azerbajdžanu več kot 90 odstotkov ljudi Armencev, danes jih je le 70 odstotkov. Nekdaj narodnostno mešana Nahičevanska ASSR je danes azerbajdžansko čista.

Z Azerbajdžanci pa je imel Stalin daljnosežne načrte, ki jih je razkril v drugi svetovni vojni, ko je zasedel perzijski Azerbajdžan in vsestranko podprl domače nacionaliste, ki so se hoteli ločiti od Perzije. Sovjetske čete so južni Azerbajdžan zapustile šele leta 1946.

Pogreb v spopadih ubitega Azerbajdžanca (Telefoto AP)

Gorski Karabah glavni kamen spotike

Iz orjaških vojaških transportnih letal prihajajo v Zakavkazje ojačenja (Telefoto AP)

Kronologija sedanjega armensko-azerbajdžanskega spora, ki že prerašča v pravo vojno med obema narodoma, je v svoji suhoparnosti nadvse tragična.

23. 2. 1988: več kot 120 tisoč Armencev je v Erevanu zahtevalo, naj se Gorski Karabah vrne v sklop matične domovine.

28. 2. 1988: v azerbajdžanskem Sumgaitu izbruhnijo nemiri, v katerih je ubitih 26 Azerbajdžancev in 6 Armencev.

15. 6. 1988: armenski vrhovni sovjet se izreče za priključitev Gorskega Karabaha, sklep obsodi Mihail Gorbačov, ki zagovarja nedotakljivost obstoječih meja v SZ.

5. in 7. 7. 1988: na erevanskem letališču izbruhnijo spopadi med Armenci in varnostnimi silami.

21. 11. 1988: v azerbajdžanskem Kirovabadu pravi pogromi proti armenski manjšini, ki v desetih dneh terjajo 28 mrtvih.

22. 11. 1988: pol milijona Azerbajdžancev v Bakuju zahteva, da ostane Gorski Karabah v sklopu Azerbajdžanske SSR.

11. 12. 1988: osrednja oblast aretira člane armenskega odbora za Gorski Karabah.

7. 2. 1989: po prvih uradnih podatkih je armensko-azerbajdžanski spor v enem letu terjal 91 mrtvih in 1.600 ranjenih.

6. 5. 1989: splošna stavka v Gorskem Karabahu in manifestacije v Erevanu.

junija 1989: osvoboditev priprtih članov odbora za Gorski Karabah.

13. 8. 1989: začetek splošne stavke v Azerbajdžanu, ki jo organizira Azerbajdžanska narodna fronta, in blokada Gorskega Karabaha.

19. 8. 1989: stotisoči v Bakuju na pobudo Azerbajdžanske narodne fronte zahtevajo politično in gospodarsko avtonomijo Azerbajdžana.

4. 9. 1989: Azerbajdžanci s splošno stavko prekinejo vse železniške povezave z Armenijo.

11. 10. 1989: poziv odbora za Gorski Karabah ljudstvu, naj ne kloni in naj se pripravi na samoobrambo.

12. 10. 1989: po trditvah agencije TASS so Azerbajdžanci prekinili blokado Armenije.

28. 10. 1989: vrhovni sovjet SZ razpusti posebni upravni odbor za Gorski Karabah in ustanovi zvezno nadzorno komisijo, ki je neposredno odvisna od vrhovnega sovjeta.

1. 12. 1989: armenski vrhovni sovjet soglasno proglasi priključitev Gorskega Karabaha.

2. 12. 1989: konec splošne stavke v Azerbajdžanu.

2. 1. 1990: azerbajdžanski nacionalisti zrušijo komunistično oblast v Dželilabadu. V Nahičevanski ASSR azerbajdžanski nacionalisti začnejo najprej rušiti obmejne ovire na meji z Iranom in nato še na sovjetsko-turški meji. Moskva in Teheran s strahom spoznata, da se je prebudil azerbajdžanski nacionalizem. Medtem ko prva skuša z vojsko gasiti požar, ga druga preusmerja na panislamska pota.

10. 1. 1990: vrhovni sovjet SZ proglasi za protiustavne vse republiške sklepe o Gorskem Karabahu.

12. 1. 1990: v Bakuju se azerbajdžanska demonstracija sprevrže v protiarmenske pogrome, položaj se izrodi, kar sledi pa je že kronika današnjih dni, ko smo priča pravi vojni med dvema narodoma.

Dragocena in draga italijanska ponudba za naslednjo zimsko sezono

Športni in klasični modeli za moške, ki ljubijo udobje

V času, ko so se po trgovinah pravzaprav šele začele sezonske razprodaje letošnje jesensko-zimske mode, so v Milanu in Firencah že predstavili moške modele italijanskih stilistov za naslednjo jesen in zimo. Na tem področju italijanska proizvodnja zaenkrat nima takšnih konfliktualnih odnosov npr. s francosko ponudbo, verjetno tudi po zaslugi stilistov in podjetij, ki so nastopili na dveh najpomembnejših tovrstnih prireditvah. Na pobudo sklopa prireditev, ki nosi skupni naslov »Pitti Immagine« se namreč dogovarjajo, da bi na vsedržavni ravni ustanovili nekakšen koordinacijski odbor, ki bo usklajeval modne prireditve v Milanu in Firencah.

Tako bi se torej italijanska pripravljena moda (to zvrst namreč predstavljajo v omenjenih mestih, tako s področja moške oziroma ženske mode) zavarovala pred napadalnostjo tuje konkurence. Istočasno pa so italijanski stilisti in modni proizvajalci ob dnevih luksuzne moške mode v Milanu oziroma na »Pitti Uomo« v Firencah ponovno podčrtali, da nekatera tuja podjetja kratkomalo »prerišejo« italijanske modele.

Sicer pa je cena po mnenju tujih strokovnjakov, ki vsekakor hvalijo modo »made in Italy«, ena izmed glavnih težav, na katero naletijo prodajalci, ko ponujajo italijanske modele pripravljene mode. Stilisti se branijo, češ da je samo v izredni kvaliteti, ki seveda precej stane, prihodnost italijanske modne proizvodnje.

Vrhunski ustvarjalci zavračajo nadalje kritike sklicujoč se na izredno pozitivne obračune prodanega blaga. Celoten sektor italijanske mode je npr. v prvih devetih mesecih prejšnjega leta izvozil raznovrstnega blaga za 19.000 milijard lir. Za takšen uspeh se seveda morajo italijanski proizvajalci zahvaliti nekaterim zvestim odjemalcem, kot so predvsem na področju moške mode Japonci. Kupci iz te države so med drugim v prejšnjih dneh pokupili več kot polovico italijanske ponudbe moške mode za naslednjo jesensko-zimsko sezono.

Modeli, ki so jih pred približno desetimi dnevi prikazali najbolj znani italijanski ustarjalci v Milanu, par dni kasneje pa nad 450 proizvajalcev v Firencah, niso navdušili samo japonskih kupcev. Vendar pa so verjetno njih najmanj presunile cene, ki so bile visoke prav pri vrhunskih modnih kreatorjih. Sicer so svojo ponudbo sami ocenili za luksuzno-udobno, po vzorcu nekdanjih angleških plemičev, ki so se oblačili istočasno izbrano, vendar dovolj športno.

Seveda so med posameznimi mojstri zaznavne razlike v stilu in zatorej tudi v posameznih modelih. Skupna nota pa je vsekakor težnja, da bi moškega v zimi '90-'91 oblačili v udobna oblačila iz dragocenih tkanin. Glede na dosedanjo ponudbo se je spremenila tudi barvna paleta, saj je velika večina stilistov ob običajnih odločneje kot v zadnjih letih posegla po rdeči barvi, pojavljajo se tudi razni odtenki v modrem, medtem ko so mlajšim predlagali tudi nežnejše, pastelne barve.

Čeprav so se seveda klasične moške obleke obdržale, se stilisti bolj ogravajo za športnejše komplete, v katerih so puloverji zamenjali srajce in si zato moški okoli vrata namesto kravate zavežejo lepe šale v cvetličnih vzorcih.

V športnejši modi kraljuje trikotaža, kateri so vsi stilisti tokrat namenili veliko pozornost. Pri volnenih puloverjih so še zlasti radi uporabljali dragocene kašmirske nitke, zaradi česar so puloverji izredno dragi. Nekatera podjetja so se celo odločila, da dajo v prodajo oštevilčene primerke, tako kot je običaj za izredno dragoceno buteljčno vino.

Poleg izvirnosti v barvah pa so se italijanski stilisti tokrat prepustili tudi večji domiselnosti v krojih: tako so predstavili kratke suknjiče, ohlapnejše plašče in precej široke hlače. Ti modeli pa so predvsem namenjeni mlajšim, medtem ko so za vse ostale predstavili športnejše ali bolj klasične komplete kot ponavadi odličnega kroja. (bip)

Najboljše oblečeni moški po okusu »made in USA«

Evropejci na splošno ne zaupajo v ameriški okus, še zlasti ne na področju mode, čeprav so Američani odlični odjemalci italijanske in francoske modne produkcije. Po zadnji odločitvi ameriškega združenja mode »Fashion Foundation of America«, ki je za najboljše oblečene moške v letu 1989 proglasilo predsednika ZDA George Busha, sovjetskega političnega voditelja Mihaila Gorbačova, poljskega sindikalista Lecha Waleso in igralca Alana Kinga, bodo verjetno evropski ljubitelji mode imeli še več pripomb nad okusom »made in USA«.

Združenje »Fashion Foundation of America« v bistvu pripravlja lestvice najboljše oblečenih moških že slabega pol stoletja. Navedena imena pripadajo zmagovalcem 48. tovrstne pobude. Trenutno znane moške osebnosti »tekmujejo« v štirih kategorijah: ameriški predsednik Bush je namreč zmagal v kategoriji državnikov; Gorbačov je najboljše oblečeni moški, ki je javno nastopal; Walesa se najbolje oblači v mednarodnih sindikalnih vrstah, medtem ko je igralec King zmagovalec v pisanem svetu umetnosti.

Prav izbira Kinga za kralja dežele spektakla je v ZDA vzbudila precejšnje začudenje. Za zmagovalca je namreč že veljal svetovno znani pevec pop glasbe Michael Jackson.

Glede ostalih kategorij je seveda prevladal ključ priljubljenosti in tudi državne pripadnosti posameznih kandidatov. V tej luči gre verjetno brati priznanje ameriškemu predsedniku in sovjetskemu voditelju, pri Walesi pa je zelo zanimiv tudi pripis o motivaciji. Za najbolje oblečene sindikalista so ga izbrali zato, ker z nošnjo enobarvnih suknjičev, ki se tesno in z enim gumbom zapenjajo, poudarja svojo krepko postavo in tako poveličuje svojo vlogo na čelu sindikalne organizacije Solidarnost. (bip)

V besednem in organizacijskem spopadu za nadvlado v svetu ženske visoke mode italijansko glavno mesto trenutno izgublja

RIM: lepa ponudba za poletje

Uspeh na področju mode ne določajo samo pozitivni finančni obračuni, temveč tudi bolj ali manj vabljiv imidž. Že večkrat so strokovnjaki za ta sektor zapisali, da je prednost oziroma hiba Italije v odnosu do Francije dejstvo, da lahko italijanska vrhunska modna produkcija računa na več centrov, medtem ko se Francija inači s Parizom.

Zato se v ostrem besednem in organizacijskem spopadu, ki se je zadnja leta vnel na visoko specializiranem in navzven bleščečem področju visoke ženske, v bistvu spopadata Rim in Pariz in ne Italija in Francija. Ostali dve italijanski »izložbeni« središči, se pravi Milan in Firence, nista sicer ostali povsem ravnodušni ob polemikah, ki so spremljale letošnje dneve visoke mode v Rimu. Sicer pa so razprtije tokrat nastale predvsem v ozkem in zelo ekskluzivnem krogu italijanske visoke mode, ki so jo nekateri najbolj znani »zastavonoše« zapustili ali vsaj zanemarili.

Deloma se je Rimu izneveril slavni Valentino, ki je že lani sprožil polemiko o slabem odnosu, ki ga večno mesto kaže do tako donosne in prestižne panoge. Zato se je tudi on odpravil v francosko glavno mesto, kateremu so spet potrdili status prestolnice luksusa. Tokrat je Valentino z okrnjeno kolekcijo nastopil v Rimu, medtem ko je več modelov za letošnjo žensko spomladansko-poletno sezono namenil Parizu, v katerega se ob modnih prireditvah zgrne veliko več kupcev in tudi novinarjev kot v Rim.

Sicer pa so hude kritike ob letošnjih rimskih prireditvah, na katerih so italijanski mojstri prikazali svoje dragocene ženske modele za pomlad in poletje '90, letele predvsem na organizacijske strukture in na javne uprave. Italijanski mojstri namreč trdijo, da jih »politična oblast« ne podpira v zadostni meri. Povedati je sicer treba, da se je »made in Italy« uveljavil bolj zaradi prodora italijanske pripravljene mode, ki ima vseeno sprejemljivejše cene, kajti krog odjemalcev visoke mode je zaradi cen veliko bolj omejen.

Kot se večkrat zgodi, je bil hrup pred in med rimskimi dnevi visoke mode večkrat pretiran, kajti ob običajnih zastojih in zamudah se je vse v bistvu odvijalo po utečenih tirnicah. Manj je sicer bilo mondenega blišča, kar naj bi pomenilo, da »moda v Rimu ni več v modi«.

Zastopstvo italijanske visoke mode pa je bilo vseeno dovolj številčno in predvsem kakovostno. Kot ponavadi je o smernicah skoraj nemogoče govoriti, kajti med posameznimi mojstri so bistvene razlike, ki med drugim predstavljajo njihov svojstveni in lahko razpoznaven pečat. **(bip)**

Na sliki (foto AP) **»metuljčkast« model Renata Balestre.**

Pariz: mojstri na posodo

Na zgornji sliki (foto AP) **eden izmed izredno številnih modelov, ki so ga v prejšnjih dneh prikazali na pariških defilejih visoke ženske mode za spomladansko-poletno sezono '90. Gre za predlog enega izmed najbolj izzivalnih francoskih stilistov mlajše generacije Christiana Lacroixja.**

EMPO01/5

Emporio Fiorentino
ŽENSKA OBLAČILA

TRST
Ul. San Maurizio 16
(vogal Trga Ospedale)
☎ 775741

SEZONSKI POPUSTI DO 28. FEBRUARJA
PLAŠČI - PLAŠČI - PLAŠČI
IN PRI VSEH ZIMSKIH OBLAČILIH

obv. občini 13/1/90

Na turističnem potovanju ni dovolj, če si ogledamo samo muzeje ali katedrale

Nekdanja slava in sedanja revščina v Lizboni

Portugalska je najbrž predaleč, da bi tja potovali z avtomobilom, pa čeprav bi lahko po Italiji, Franciji in dobrem delu Španije potovali po sodobnih avtocestah. Zaradi tega do Lizbone najraje pridemo po nekaj urah letalske vožnje. Letališke zgradbe nam ne povedo, da smo pristali na letališču milijonske prestolnice. Za razliko od drugih važnih mest pa imamo srečo, da se z letališča kmalu pripeljemo v mestno središče. Ni velikih razdalj, z avtom vozimo hitro; na prvem delu široke ceste, ki nas veže z mestom ni veliko prometa. Kaj kmalu se znajdemo na ulicah, kjer najdeš vozilo poleg vozila in kjer se zelo lahko izgubiš, če pravilno ne upoštevaš enosmernih ulic. Da je mesto zelo veliko ugotoviš še zlasti če priletiš v Lizbono ponoči. Milijoni žarnic na široko razpredenih ulicah ti povedo, da si prispel v veliko mesto.

Pred skoro petnajstimi leti so mladi polkovniki v Lizboni strli več desetletja trajajočo diktaturo Salazarja. Po nekaj letih so ti romantični polkovniki morali stran. Portugalska je opustila kolonije, včlanila se je v Evropsko skupnost, sem so prihiteli zahodnonemški in angleški podjetniki, ki so odprli svoje tovarne. Delovna sila je bila in je še cenejša od tiste v bolj razvitih državah Evropske skupnosti. Domači podjetniki so se takoj vrgli v nove donosne posle.

V Lizboni na vsakem koraku opaziš, da v deželo prihaja novo blagostanje. Takoj za vogalom pa vidiš revščino, kakršne najbrž ni videti v nobeni drugi državi evropskega Zahoda. V novih mestnih predelih, tja v smeri letališča, rastejo nove poslovne zgradbe, sodobni nebotičniki. V njih so bogato založene trgovine, v njih so uradi velikih družb. V starih mestnih predelih pa hiše razpadajo, v trgovinicah in gostilnicah dobiš blago po zelo nizkih cenah. Na ulicah pa opaziš veliko revščino. Vidiš jo že na oblačilih ljudi. Tvojo pozornost vzbudi dejstvo, da veliko ljudi prosjači. Med temi je veliko invalidov. Iz pogovora izveš, da je veliko teh ljudi bilo pohabljenih v vojnah z domačini v afriških deželah, ki so še pred kakim destletjem bile portugalske kolonije. To so vojni ranjenci, ki so nogo ali roko izgubili v afriških goščavah, v Angoli ali v Mozambiku.

Na ulicah je nešteto ljudi, ki ti prodajajo vse: od loterijskega listka do sličič nogometnih asov, od vžigalic do svinčnikov. Vsiljive prodajalce dobiš na vsakem koraku. Ko vstopiš v trgovine v starem mestnem središču se ti zdi, kot da se je čas ustavil. Ob stenah so še vedno postavljene lesene police in omare, ki so bile najbrž izdelane na začetku stoletja. Turistu se vse to najbrž tudi dopade, saj pomisli, da je v naših trgovinah staro pohištvo moralo pustiti prostor enoličnim in anonimnim plastičnim ter kovinskim policam. Tu pa imaš še vedno možnost videti omaro, ki jo je pred tolikimi leti z ljubeznijo naredil skromni mizar. Istočasno pa pomisliš, da trgovec, čeprav privilegiran v primerjavi z revnim delavcem ali kmetom, ni imel denarja, da bi posodobil svojo trgovino.

Enak vtis dobiš, ko gledaš pročelja hiš. V dobršni meri so to lepe stare stavbe. Vse pa je nače zob časa. Najbrž že kako stoletje niso bile popravljene, pročelja niso bila prepleskana. Enako je najbrž tudi z notranjostjo stavb, kar lahko ugotoviš če pogledaš v kako vežo. V starih mestnih predelih opaziš, da so, bolje bi rekli, da so bile stene pokrite s keramičnimi ploščicami. Azulejos jim pravijo Portugalci. V največ primerih so to bele ploščice z modrimi risbami. Umetniki in obrtniki so na tak način pročelja hiš, vodnjake, fasade, slikovito prekrili z verskimi motivi in z motivi morskega življenja, tistega ribičev kot tistega svetovno znanih potovalcev in admiralov. V največ primerih so nekatere teh ploščic odpadle, nihče jih ni zamenjal.

Portugalska je živela in uspevala na morju. Iz lizbonskega pristanišča so ladje plule v vse smeri. Ob izlivu reke Tago v Atlantski ocean te stolp Belem spominja na ta potovanja. Nedaleč od stolpa je postavljen drzen in slikovit spomenik tem potovalcem. Tam blizu je tudi velik muzej mornarice. V njem boš vse izvedel o drznih mornarjih, ki so obšli svet, ki so Portugalski prinesli kolonije, od katerih je največja svojčas bila Brazilija.

S keramičnimi ploščicami »azulejos« prekrita fasada cerkve v Lizboni

Nedaleč od tod je še en muzej vreden ogleda. To je muzej kočij. V njem je shranjenih nekaj desetin zares lepih kočij. Z njimi so se vozili portugalski kralji in princi. Veliko teh voz je domače izdelave, nekatere pa so portugalskim kraljem darovali evropski vladarji. Tudi darila z Dunaja so tam shranjena. Lizbončani pravijo, da je to najbogatejši muzej kočij na svetu.

Vsakokrat ko obiščemo kako mesto se ne smemo ustaviti samo v muzejih ali v katedralah. Moramo med ljudi, da bomo dobili popolno sliko. Osrednji mestni trg je Rossio. Tu se pričenjajo in zaključujejo vsi lizbonski dogodki. Tudi revolucije. Povpeti se moramo v dva stara okraja: na Alfamo in na Barrio Alto. Tu je vse polno gostinskih lokalov. Zvečer te bodo vanje vabili, ker skupine domačih umetnikov ti ponujajo fado, domačo glasbo, tu pa tam ljudje tudi zaplešejo.

V Lizboni ti le v malo gostiščih ponudijo mednarodne jedi. Bolj so zadovoljni, če boš naročil domače jedi, od zelene juhe »caldo verde« do najrazličnejših rib. Teh dobiš zelo veliko na vsakem koraku. Skoro vsaka gostilna ti jih ponuja v izložbi na ulico. Vprašaš se odkod toliko rib. Kmalu ugotoviš, da si v deželi, kjer se z ribištvom ukvarja zelo veliko ljudi. Nekateri ribiči, ki jim ni uspelo kupiti velikih in sodobnih čolnov, ribarijo na star način. Ribištvo ni razširjeno le na obalah pri Lizboni. Ribe dobiš na mizo na vsem Portugalskem, od severnega Porta pa do južnih predelov Algarvea, kjer nudijo izredno turistično ponudbo.

Obisk Lizbone ne bi bil popoln če ne bi po obalni cesti pohiteli proti severu do Estorila in Cascaisa in še dlje, kjer so velike peščene plaže. Že v aprilu je tam polno kopalcev. Prav tako ne bi bil obisk Lizbone popoln, če ne bi šli na jug, na drugi breg reke Tago, po velikem visečem mostu 25. aprila (poimenovali so ga po prazniku revolucije polkovnikov), ki se lahko kosa s podobnimi čudi svetovne tehnike v nekaterih krajih Amerike. Ker govorimo o čudih svetovne tehnike ne smemo pozabiti, da je inženir Gustave Eiffel pustil tudi na Portugalskem svoje sledove: železni stolp z dvigalom nedaleč od trga Rossio ter železni most čez reko Douro.

Še na nekaj ne smemo pozabiti ko gremo v Lizbono: na živopisanega petelina, ki so si ga Portugalci izbrali za svoj simbol.

MARKO WALTRITSCH

Zelo veliko jih je v Evropi in tudi pri nas

Poceni v kitajskih gostilnah

Marsikatera družina, ki gre na počitnice, si ne more privoščiti poštenega kosila ali večerje, saj so dandanes cene v gostiščih precej visoke. To velja še zlasti takrat, ko smo na počitnicah teden ali dva. Zaradi tega si marsikdo opomore na tak način, da si nabavi sendviče ali drugovrstno suho hrano. Zaradi tega prihaja v poštev piknik. V tujini, še zlasti v Franciji in Nemčiji, je ob vseh cestah veliko urejenih prostorov za piknike. Manj je takih urejenih prostorov ob cestah v Italiji, zaradi tega se je treba zadovoljiti kar s travnikom blizu ceste.

Nekoliko drugače je v tistih primerih, ko smo ob uri kosila v mestu, v katerem so zgodovinske stavbe in muzeji. Tam ni prostora za piknike. Zaradi tega se moraš zadovoljiti s sendviči. Lahko poiščeš preprosto gostilno, kjer ti bodo nudili turistični meni. Lahko pa boš našel tudi kitajsko gostilnico v kateri ti ne bo treba globoko seči v žep.

Kitajske gostilne so se uveljavile v vsem svetu. V ZDA, kjer so že več let cene v restavracijah visoke in zaradi tega za večino ljudi nedostopne, se v kitajskih restavracijah dobro naješ za ceno, ki je le ena petina cene v normalni restavraciji. Kitajskih gostilnic je vse polno tudi v Evropi. Tudi v državah, ki so kar se da tradicionalistične. V Avstriji in Nemčiji dobiš kitajsko gostilnico v skoro vsakem majhnem kraju. Tudi v teh primerih so cene v teh gostilnah nižje od tistih v domačih gostiščih.

Kitajske gostilne so se v zadnjih letih uveljavile tudi v Italiji. Prej so bile le v večjih mestih, kot so Rim, Milan in Firence, ali v mestih ob morju, kjer pristajajo trgovske ladje, na katerih je vkrcanih veliko kitajskih mornarjev. Nekaj takih gostiln je že več let v Trstu.

Skoro povsod pa so se kitajske gostilne uveljavile v zadnjih petih letih. Če pogledamo samo v naše kraje, jih je v Trstu že cel kup, nekaj jih je v Vidmu, po ena v Gorici in v Tržiču, vse polno v Venetu. V vsaki teh gostiln se lahko naješ za ceno, ki je običajno polovična od tiste v domači gostilni. Treba pa je vedeti, da je tudi hrana čisto drugačna.

V Rimu je danes kar 150 takih gostiln. Nekateri so svojčas izražali mnenje, da stoji za tem velikim številom kitajskih gostiln neke vrste mafija, podobna tisti, ki naj bi nadzorovala veliko število picerij.

Ugotovljeno je le eno, in sicer to, da se kitajske gostilne razširjene po nekem prej predvidenem ključu. Kitajci prihajajo v Italijo tako s Formoze kot iz Ljudske republike Kitajske. Najprej se zaposlijo v tovarnah. Ko si nabavijo avtomobile in stroje za izvajanje raznih del, si pridobijo tudi pravico do nekega »notranjega« posojila za odprtje gostinskih lokalov. Pravijo, da za ta posojila skrbijo kitajski finančniki.

Zakaj tako nizke cene v teh gostilnah? V njih je zaposlena vsa družina gostilničarja. Nimajo odvisnih delavcev, nimajo delovnega urnika. V marsikaterem takem gostišču ti ne izstavijo pobotnice in se tako marsikdaj izognejo davkom. Taki priseljenci nimajo velikih potreb, velikokrat številna družina spi v eni sami sobi. Priseljenci se seveda morajo šele privaditi evropskim življenjskim navadam.

V kitajskih gostilnah je oprema zelo enostavna in poceni. Ker je v Evropi zelo veliko število takih gostišč so nekatere skupine kitajskih delavcev, ki krožijo iz ene države v drugo, da bi opremili take lokale. Vse to je tipizirano, vse to je zelo poceni.

Zaradi tega je poceni tudi kitajsko kosilo. Za marsikaterega turista pa je to najvažnejše.

Na letošnjem pustovanju manj prireditev v Benetkah

Pustne prireditve v Benetkah bodo letos bolj umirjene v primerjavi s tistimi iz prejšnjih let. To se da razvideti iz sredstev, ki jih je občinska uprava v Benetkah dala na razpolago: 847 milijonov lir, enako kot lani. Razlika je v tem, da so lani največ denarja porabili za osrednje prireditve v Benetkah, letos pa bodo dober del tega denarja uporabili za prireditve na vsem občinskem teritoriju. Beneška občina pa je zelo razširjena, največ na kopnem. To pomeni, da bo manj denarja za osrednje prireditve na glavnih trgih in v gledališčih v Benetkah. Manj bo prireditvenih dni. Lanske prireditve so trajale ves mesec. Letos bodo te na sporedu le od 10. do 27. februarja. Na sporedu bo 150 prireditev.

Na Trgu sv. Marka naj bi na pustni torek igrala dunajska orkestra Volksopera in Johann Strauss. Na pust v Benetke pride tudi sovjetska rock skupina Avia Rock. Pred nekaj dnevi pa je v javnost prišla vest, da je načelnica Zavoda za spomeniško varstvo prepovedala, da bi bile pustne prireditve na Trgu sv. Marka. Nimajo dobrih izkušenj s prireditvami v prejšnjih letih, prav tako ne s poletnim koncertom skupine Pink Floyd.

V gledališču La Fenice bodo prireditve ob podelitvi nagrad Callas ter o beneškem poreklu pusta. V mestni igralnici bodo priredili razstavo o lepoticah beneške republike v času od leta 1.400 do 1.700. V zasebnih beneških palačah bodo tradicionalna praznovanja. V palači Grassi pa bodo 24. februarja odprli razstavo Andyja Warhola.

Že res, da pust v Benetkah ne bo več tisto, kar je bil v prejšnjih letih. Kljub temu pa bo v pustnih dneh v Benetke šlo veliko ljudi.

■ Nekatere manjše države srednje in zahodne Afrike imajo skupnega letalskega prevoznika Air Afrique, ki tesno sodeluje s francosko letalsko družbo Air France. Največ povezav med Afriko in Evropo imajo preko francoskih letališč. Pred kratkim, potem ko so nekatere afriške države prepovedale vrsto poletov evropskim letalskim prevoznikom, je Air Afrique odprla nove proge. Med temi je tudi proga Pariz-Marseille-Agades-Niamey. Agades je znano mesto, v katerega prihajajo karavane iz vse Sahare. Niamey pa je prestolnica republike Niger.

Vstopnina v državne muzeje neprijetna novost v Angliji

»To pay or not to pay - Plačati ali ne plačati«. To je vprašanje, ki sedaj razdvaja britansko javnost. Vstop v državne muzeje v Veliki Britaniji je bil doslej brezplačen. To je bila in je še pravica za vsakega angleškega državljana, enakovredna vsem drugim pravicam, ki jih uživajo državljani te države z večstoletno demokracijo.

Stroški za vdrževanje muzejev pa so se povečali in varčna politika načelnice konservativne stranke ter prve ministrice Thatcherjeve teži k zmanjšanju stroškov v državni upravi. Njena sekira je udarila tudi po muzejih. Zaradi tega so v nekaterih že morali uvesti za Angleže neprijetno novost: vstopnino. V nekaterih angleških državnih muzejih pobirajo prostovoljne prispevke. Ponekod se je to obneslo.

Odkar so v nekaterih muzejih pričeli pobirati vstopnino se je število obiskovalcev drastično zmanjšalo. V Victoria and Albert Museum imajo 35 odstot manj obiskovalcev; v narodnem muzeju Walesa pa se je število obiskovalcev zmanjšalo kar za 85 odstotkov.

V angleški javnosti je v zadnjem času veliko debat o tem vprašanju. Nekateri so predlagali, da bi angleški državljani morali imeti tudi v bodoče prost vstop v muzeje. Vstopnino naj bi plačali le tujci.

Vse to zadeva le državne muzeje. V zasebnih, ki jih je v Veliki Britaniji precej, pa je že doslej bilo treba plačati vstopnico. To še zlasti v številnih gradovih, ki jih upravljajo plemiči sami, ki si velikokrat naložijo tudi posel vodiča po graščini. Plemiči s tem dodatnim zaslužkom velikokrat plačajo visoke davke.

Turistična ponudba Jesola predstavljena na Dunaju

V prejšnjem letu je v turističnih krajih ob severni obali Jadrana bilo veliko manj turistov kot v prejšnjih letih. Zaradi cvetenja alg so v teh letoviščih zmanjkali predvsem avstrijski in zahodnonemški turisti, ki so prej tja prihajali v velikem številu. Časopisje v teh dveh državah je čez vsako mero pisalo o negativnem pojavu algah, tour operaterji pa so turiste poslali v druge sredozemske države.

Najbolj so pomanjkanje gostov občutili v Lignanu, Jesolu in Riminiju. Gostov je bilo kar za eno tretjino manj kot leto prej. Nemcev in Avstrijcev je bilo v resnici veliko manj, saj so italijanski turisti prišli v skoro enakem številu kot prej.

Hotelirji in drugi turistični delavci so že na delu, da bi nemškogovoreče turiste spet privabili v svoje kraje. Župan Jesola Pasqual in drugi turistični delavci iz tega kraja so pred kratkim na Dunaju imeli tiskovno konferenco. Povedali so, da so že namestili varnostne naprave, ki bodo onemogočile, da bi alge priplavale do obale. Podobne predstavitve bodo tudi v Salzburgu, Gradcu in Linzu.

Turistični operaterji iz Lignana, Jesola in drugih italijanskih letovišč na Severnem Jadranu bodo svoje nove naprave reklamizirali tudi na Češkoslovaškem, v Vzhodni Nemčiji, na Madžarskem in na Poljskem. Upajo v prihod turistov iz teh držav, pa čeprav se dobro zavedajo, da zaradi slabega gospodarskega položaja v teh državah ti turisti ne bodo zasedaj prinesli veliko denarja.

V nekaterih italijanskih krajih na Severnem Jadranu so se hotelirji domenili, da bodo brezplačno sprejeli določeno število turistov iz vzhodnoevropskih držav. Upajo, da bo to zanje zelo dobra reklama.

Tudi ob nedeljah vstopnina v Louvre

Od prihodnjega 4. februarja bo tudi ob nedeljah treba plačati vstopnico v znanem pariškem muzeju Louvre. Doslej je bil nedeljski obisk v Louvru brezplačen. To je bil eden redkih muzejev v Franciji, kjer ni bilo ob nedeljah treba plačati vstopnine.

Nedeljska vstopnica bo sicer znižana skoro za polovico: 14 frankov namesto 27 frankov ob delavnikih. Kot zanimivost lahko navedemo dejstvo, da je vstopnico v Louvre mogoče plačati tudi s kreditno kartico. Pod pred kratkim zgrajeno veliko piramido na dvorišču Louvra, kjer je vstop v muzej, je več avtomatov za kreditne kartice. S kreditno kartico je mogoče kupiti vse kar prodajajo v knjigarnah v tem in drugih francoskih državnih muzejih. Te knjigarne so zelo bogato založene.

Louvre je eden najbolj bogatih in znanih muzejev na svetu. V zadnjih letih so ga deloma preuredili, urejevalna dela so še vedno v teku.

Tretje povratno kolo v košarkarskem prvenstvu A-2 lige

Stefanel v Cremoni za zmago

V italijanskih košarkarskih prvenstvih bodo odigrali 3. povratno kolo. Tržaški Stefanel bo za A-2 ligo igral v Cremoni proti Bragi s precejšnjimi možnostmi uspeha. Ob odlični formi Tanjevićevih varovancev pa ne gre pozabiti, da je Braga, kljub ne preveč briljantemu položaju na lestvici, doma zelo uspešna ekipa. Premagala je že vodilna Ipifim in Garessio in očitno je, da pravi ritem ujame samo proti najboljšim. Braga ima na lestvici samo 12 točk skupno z Marrom. Za njima je samo goriški San Benedetto.

Goriški San Benedetto bo igral doma proti Marru. Nasprotnik, čeprav je dosegel že šest zmag, je za Goričane vsaj na papirju dosegljiv, težko pa je verjeti, da bo zmaga odločilno prispevala k preporodu Goričanov.

DANAŠNJI SPORED (ob 17.30): Braga - Stefanel, Filodoro - Fantoni, Hitachi - Ipifim, Jollycolombani - Garessio, Kleenex - Glaxo, Popolare - Alno, San Benedetto - Marr, Teorematour - Annabella.

V anticipirani tekmi A-1 lige je v Neaplju včeraj Paini odpravil Vismaro z 82:75.

Vodilne ekipe te lige bodo danes igrale na tujem, kar bi vsaj delno lahko izkoristil Enimont, ki doma proti Irgeju gotovo ne bo imel težav.

DANAŠNJI SPORED (ob 17.30): Arimo - Phonola, Enimont - Irge, Messaggero - Knorr, Neutroroberts - Ranger, Paini - Vismara, Riunite - Philips, Scavolini - Benetton, Viola - Panapesca.

V prvi jugoslovanski ligi

Poraz Ljubljančanov

SMELT OLIMPIJA - NOVI ZAGREB 77:84 (36:33)

SMELT OLIMPIJA: Tomović 2, Daneu, Zdovc 4, Bačar, Hauptman 4, Vilant, Vilfan 7, Čurčić 35, Kotnik 21, Džurišić 4.

NOVI ZAGREB: J. Vukičević 20, Gnjidić, Petrović 16, Mehaš 12, B. Vukičević 8, Vulić 2, Lukačević, Alanović 16, Bendaković, Ozmec 10.

LJUBLJANA — Nekoliko zbita Olimpija je sinoči v Ljubljani doživela vsekakor nepričakovan poraz proti novincu v ligi Novemu Zagrebu. Poraz je bil glede na razvoj ostalih tekem še posebno boleč, ker je Zadar izgubil proti zadnjemu na lestvici. Usodna za Olimpijo je bila izredno slaba igra bekov in edini, ki je zaigral dobro, je bil Čurčić, ki pa sam ni mogel ustvariti razlike.

OSTALI IZIDI: Jugoplastika - IMT 103:77; Cibona - Sloboda 97:88; Vojvodina - Crvena zvezda 79:84; Partizan - Bosna 85:101; Zorka - Zadar 88:78

LESTVICA: Crvena zvezda 25, Jugoplastika in Cibona 24, Bosna 23, Zadar 22, Olimpija in Vojvodina 21, Novi Zagreb 20, Partizan 19, Sloboda 18, IMT in Zorka 17.

Moška C-2 liga: za naše usoden tie-break

CRISMARE TRŽIČ - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 3:2 (5:15, 15:7, 16:14, 13:15, 15:10)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Giacca, Aiello, Marega, Stančič, Pernarčič, Meton, De Carli, Starc, Budin.

Na gostovanju v Tržiču so plavi tesno izgubili proti razigranemu Crismareju. Potem ko so zlahka osvojili prvi niz, so plavi nekoliko popustili in dovolili, da so se domačini razigrali. Tekmo so si borovci nedvomno zapravili v tretjem setu, ko so pri vodstvu 14:8 popustili in se pustili dohiteti in prehiteti od Crismareja. V tie breaku je bila igra izredno napeta in izenačena, v končnici pa je plavim zmanjkalo športne sreče in še sodnikova napaka je Tržičanom dovolila, da so obdržali točki doma. (Igor)

CIMA SACILE - MEBLO IMSA 3:2 (13:15, 11:15, 15:3, 15:6, 15:13)

MEBLO IMSA: Aleš Feri, Lutman, Rajko in Diego Petejan, Lovrenčič, Vogrič, Buzzinelli, Koršič, Tomšič.

Čeprav so naši stopili na igrišče z okrnjeno postavo, jim je za las ušel uspeh. V zadnjem setu in šele po tie-breaku ter po dveh urah zagrizenega boja so naši odbojkarji častno in tesno izgubili. Tekmo so gostitelji začeli zelo dobro, saj so igrali izvrstno predvsem v polju, tako da so povedli v setih kar z 2:0. V nadaljevanju srečanja pa je gostom zmanjkala moč, tako da jih je nasprotnik dohitel. (Zip)

OLYMPIA GORICA - VIVIL 2:3

Ženska C-2 liga: le slogašice uspešne

CELINIA - SLOGA KOIMPEX 0:3 (9:15, 5:15, 12:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Fabrizi, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Mijot, Sosič, Škerk, Ukmar, Žbogar.

Kot je bilo predvideno, je Sloga Koimpex sinoči gladko premagala letos precej pomlajeno Celinio, ki je predstavljala v prejšnjih sezonah za slogašice vedno trd oreh. V športni palači v Maniagu je bilo včeraj zelo težko igrati, saj je v njej zaradi popravil na ogrevalnih napravah vladal skoraj polarni mraz. Slogašice so poskušale izvajati razne napadalne kombinacije, kolikor se je seveda dalo, saj je bila glavna skrb vseh igralk ta, da ohranijo ogrete mišice. Temu gre pripisati tudi sorazmerno veliko število točk, ki jih je domača šesterka dosegla, saj je po realni moči razlika med ekipama neprimerno večja. Žal si je v prvem setu poškodovala gleženj Martina Ukmar. Zaenkrat seveda še ne vemo, če je poškodba huda, želimo pa ji, da bi čim prej okrevala in bila že v prihodnjem kolu na igrišču s svojimi soigralkami. (Inka)

AGOREST - MARTIGNACCO 0:3 (11:15, 10:15, 10:15)

AGOREST: Vižintin, Roner, Klemše, Peterin, Florenin, Braini, Marassi, Černic.

Tekma, kateri smo bili sinoči priča, odraža negativen moment, katerega naša združena ekipa Agorest doživlja predvsem zaradi bolezni, poškodb in smole nasploh. Agorest je sinoči nastopil res v improvizirani postavi, saj odstotnost poškodovane Zavadlalove, nastop Vižintinove, Marassijeve in Brainijeve z vročino je še kako pogojevala razplet tekme. Naša dekleta so se sicer skušala zoprstaviti nasprotnicam, saj so nadoknadile in iznačile rezultat pri vodstvu Martignacca 10:2. Igra je bila tedaj še kar dopadljiva. Vseeno pa igralke Agoresta niso mogle presenetiti solidno ekipo iz Martignacca. Odsotnost in bolezen ključnih igralk še kako vpliva na kvaliteto igre in rezultate naše združene ekipe. (R. I.)

FINCANTIERI - SOKOL INDULES 3:1 (15:11, 17:15, 11:15, 15:6)

SOKOL INDULES: Vidali, Ban, Pertot, T. in L. Masten, Kralj, Visentin, Brumat.

Sokol je po skoraj dveurnem boju izgubil proti odlični tržiški ekipi Fincantieri. Sokolovke so tudi tokrat nastopile v okrnjeni postavi. Dobro so servirale in s servisi so onemogočile sprejem nasprotnic, ki tako niso mogle izvajati običajne hitre igre. V prvih dveh setih so Nabrežinke popustile prav v končnici. To velja še predvsem za drugi set, ko so že vodile s 15:14, nato so domačinke s pomočjo sodnika in odličnih servisov osvojile niz. V naslednjem setu je Sokol Indules še bolje igral in kar je najvažneje v končnici ni popustil. V zadnjem setu so se Nabrežinke upirale nasprotnicam le do rezultata 6:6. Nato so popustile predvsem fizično in prepustile niz in tekmo domačinkam. (VIP)

Ženska D liga: Kontovelke in Brežanke spet izgubile

KONTOVEL - ASFRJ ČEDAD 1:3 (6:15, 12:15, 15:11, 8:15)

KONTOVEL: Janežič, Jogan, Regent, Drasič, Štoka, Križmančič, Conestabo, Garbini, Legiša.

Kljub včerajšnjemu porazu so Kontovelke res igrale bolje od prejšnje sobote, a tokrat so bile nasprotnice močnejše. Dokler so naše igrale organizirano in močno, so jih tudi v igri prekašale. A takoj, ko so popustile, so jih nasprotnice nadigrale. Naše so po začetni tremi zaigrale bolj zagrizeno in organizirano. Drugi set je bil namreč zelo enakovreden, a žal so naše v končnici seta naredile tri naivne napake in izgubile tudi ta niz. V tretjem setu pa so bile Kontovelke stalno v vodstvu in ga tudi zasluženo osvojile. Največja škoda pa je za izgubljen četrti set, saj so naše po začetnem vodstvu 6:1 naredile preveč nepotrebnih napak in omogočile nasprotniku, da je zaigral bolj sproščeno in uveljavil svoj napad, proti kateremu so bile Kontovelke popolnoma nemočne. (Jana Drasič)

BREG AGRAR - GAMMALEGNO CECCHINI 0:3 (10:15, 5:15, 13:15)

BREG AGRAR: Debenjak, Elena, Franka in Tatjana Žerjal, Slavec, Nataša in Tatjana Canziani, Gaburro, Pertot, Giorgi.

Tudi tokrat so Brežanke, kljub dobri igri, doživele na domačih tleh tesen poraz. Domačinke so se zelo dobro upirale učinkovitemu napadu nasprotnic. Najbolj izenačen je bil zadnji set. V tem nizu so namreč imele Brežanke pobudo do trinajste točke in so se predvsem ob prisotnosti Ksenije Slavec in drugih izkušenih igralk uspešno upirale nasprotnicam. (Giorgi)

Teniško prvenstvo Avstralije

Argentinka Gabriela Sabatini odstopila zaradi poškodbe

MELBOURNE — Za Argentinko Gabrielo Sabatini se je slabo končalo mednarodno teniško prvenstvo Avstralije. V srečanju z Zahodno Nemko si je namreč poškodovale gleženj v drugem nizu in je morala zapustiti igrišče potem, ko je zmagala v prvem nizu s 6:1 in povedla v drugem z 1:0. Kljub temu da ne gre za zlom, bo morala Sabatinijeva počivati najmanj tri tedne.

Podobno poškodbo je staknil tudi domačin Mark Woodforde, ki bo prisiljen k še daljšemu počitku in po vsej verjetnosti ne bo branil barve Avstralije v prvem kolu Davisevoga pokala s Francijo, ki bo v začetku prihodnjega meseca v Perthu. Letošnje mednarodno prvenstvo Avstralije poteka med protesti nastopajočih, med katerimi je najbolj oster Boris Beker, ki se pritužuje, da je nesmiselno igrati na igriščih z umetno snovjo in bržkone temu dejstvu gre pripisati omenjeni poškodbi.

Za veliko presenečenje je poskrbela Američanka Angelica Gavaldon, ki je premagal Hano Mandlikovo (ČSSR), ki je imela na tem turnirju velike ambicije.

S tem da se je Sabatinijeva poškodovala, ni mogla igrati v konkurenci dvojic z Grafovo in tako sta napredovali v 3. kolo Jugoslovanka Goleševa in Bolgarka Maleva.

Med važnejšimi izidi moramo omeniti zmago Bekerja nad Francozom Delastre (6:3,6:1,6:4), Mečir (ČSSR) je odpravil Riglewskega (ZRN) s 6:4, 6:2, 6:0, Lendl pa rojaka Novačeka s 6:4, 3:6, 6:4, 6:1, Šved Wilander pa je premagal domačin Masurja s 6:4, 5:7, 6:4, 1:6, 6:3.

Ženska namiznoteniška A liga

Spodbuden uspeh krasovk na gostovanju v Bocnu

BOCEN — V predzadnjem kolu povratnega srečanja namiznoteniške ženske A lige je Kras prepričljivo premagal ekipo Platter Auer iz bocenske pokrajine z rezultatom 5:3. Dekleta so zaigrala solidno in borbeno, čeprav je treba povedati, da je trener »zadel« postavo in bi celo lahko bilo vodstvo že na začetku s 3:0. Branka Batinić je suvereno nadigrala vse nasprotnice in se morala potruditi le s Poljakinjo Stellmachovo, kateri je preprečila vsakršni nadležni napad in bila stalno v vodstvu. Tanja Ravbar je dokazala svojo konstantno in gotovo igro, ki zaobjema »štopanje« in čisti udarec, tako da je dosegla svoj cilj v srečanju s Pernstichevo in tudi z ostalimi tekmovalkami. V obeh setih srečanja s Pernstichevo ni bilo nikoli dvoma, da je Tanja boljša. Obadovi se je poznala napetost, ki jo spremlja že nekaj časa, kajti je nadigrala le tretjo njihovo igralko, prepričani pa smo, da bi lahko z boljšo in preudarnejšo taktiko dosegla točko še proti levičarki Mattivi. Dekletom vsekakor čestitamo za delni uspeh, borba za obstanek pa se še nadaljuje.

PLATTER BOCEN - KRAS 3:5

Ravbar - Pernstich 2:0 (21:12, 21:10), Obad - Mattivi 2:1 (23:21, 3:21, 12:21), Batinić - Stellmach (21:15, 20:15), Obad - Pernstich (21:18, 19:21, 21:15), Ravbar - Stellmach (14:21, 6:21), Batinić - Mattivi (22:20, 21:17), Obad - Stellmach (9:21, 7:21), Batinić - Pernstich (21:12, 21:7). (S.M.)

ŽENSKA B LIGA: Bor Farco - Azzurra GO 5:4.

MOŠKA C LIGA: Alto Adige BZ - Kras 5:3.

Košarkarska D liga

Borovci osvojili zlata vredni točki

SACILE - BOR RADENSKA 83:84 (48:44)

BO RADENSKA: Korošec 12 (0:1), kocman, Bajc 7, Kneipp 2, Arena 17 (0:1), Pieri 26 (6:6), Blasina 8 (4:6), Smotlak 3 (1:3), Persi 9 (5:8).

PON: Korošec (27), Persi (35). TRI TOČKE: Korošec 2, Bajc 1, Arena 1.

SACILE — Borovi košarkarji so včeraj v prvem povratnem kolu prvenstva D lige izbojevali izredno dragoceno zmago v boju za obstanek.

V prvem polčasu sta obe ekipi precej grešili in tudi sodnika nista se kaj prida izkazala. V tem delu pa se je poškodoval Bruno Kneipp, ki se je moral zateči po prvo pomoč v bolnišnico in seveda ni več vstopil na igrišče.

V drugem polčasu naši niso pričeli najbolje. Naposled pa so z menjavo obrambe le držali korak z domačini in v zadnji minuti zaostajali le za dve točki. Dvajset sekund pred koncem pa je Arena pri stanju 83:81 za domačine dosegel trojko in tako priigral svojemu moštvu izredno dragoceno zmago.

Š. PEGAN

Ženska odbojkarska C-1 liga

Borovke prekinile črno serijo

BOR ELPRO - OTTICA TOMASINI CORDENONS 3:0 (16:14, 15:11, 15:13)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, Foraus, Stopper, Fučka, Grbec, Vitez, Ažman.

Po nekoliko medlem obdobju so tudi Borova dekleta končno prišla do prepričljive zmage. Proti ligaškemu novincu Cordenonsu, ki je imel na začasni lestvici enako število točk kot Bor Elpro, so naša dekleta stopila na igrišče s trdno voljo, da ohranijo točki doma.

V prvih dveh nizih so plave takoj pritisnile na plin, tako da je moral nasprotnik stalno igrati podrejeno vlogo zasledovalca. V tretjem nizu so Borovke zaigrale nekoliko bolj sproščeno, kar se je poznalo predvsem v manj učinkoviti obrambi. Pri rezultatu 14:8 je koncentracija plavih še nekoliko padla, tako da so se nasprotnice približale na trinajstico. Vsekakor pa rezultat ni bil nikoli v dvomu. Nekoliko bolje je v tej tekmi deloval sprejem, tako da so naše z dobrimi napadi nevtralizirale sicer dobro nasprotnikovo obrambo. (Igor)

OSTALI SINOČNJI IZIDI

Peroni Tržič - Dolo 1:3; Albatros Treviso - PAV Videm 1:3; AUSA Cervignano - OMA Trst 0:3; CMC Venezia-Mestre - Chemar 2:3, Vivil - Latisana 2:3.

Eurostyle - Sernagiotto 0:3

BRESCIA — V anticipirani tekmi italijanske odbojkarske A-1 lige je padovski Sernagiotto v gosteh premagal ekipo Eurostyle Montichiari z 0:3.

Zaradi trde glave ob naslov

SEUL — V boksarskem srečanju za svetovni naslov supermušje kategorije (WBC) je Kondau iz Gane nerodno zadel z glavo v arkado Korejca Moon Sung Kila in mu jo razbil. V devetem krogu je zato sodnik srečanje prekinil in Kondaua diskvalificiral.

Nogometaši Jugoslavije v Venetu

BENETKE — Jugoslovanska nogometna reprezentanca bo v torek, 23. januarja, odigrala prijatelsjko tekmo v Salzanu (Benetke) proti ekipi Fulgor, ki igra v meddeželni ligi. Vest je sporočilo vodstvo ekipe Fulgor.

V torek v goriškem Kulturnem domu

Srečanje z jugoslovansko kajaško reprezentanco

V zadnjem obdobju postajajo že tradicija, da v goriškem Kulturnem domu pripravijo razna srečanja z vrhunskimi športniki. Najprej so bili gostje člani jugoslovanska smučarska reprezentance z Matejo Svet na čelu, nato pa jugoslovanski odbojkarski reprezentantje, ki so v telovadnici odigrali tudi svojevrstno ekshibicijsko tekmo. Tokrat pa bo na vrsti jugoslovanska kajakaška reprezentanca, ki je v zadnjih letih redno posegala po najvišjih mestih na raznih svetovnih preizkušnjah.

Srečanje z jugoslovansko kajakaško reprezentanco bo v torek, 23. t. m., ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma. Prireditelja večera sta upravni odbor doma in TO ZSŠDI za Goriško.

Večer bo vsekakor predstavljal zanimiv dogodek, saj bomo imeli priložnost pobliže spoznati panogi, kot sta kanu in kajak, ki si utirata pot tudi v našem zamejskem prostoru, še posebno na Goriškem.

Spored večera se bo pričel s predvajanjem krajšega filma in diapozitivov o raznih nastopih jugoslovanske reprezentance. Za tem pa bo sledil pogovor z reprezentanti, ki bodo prisotni v Gorici. To pa so: Andrej Grobiša, svetovni prvak v kanuju dvosedu v spustu in zmagovalec svetovne serije v tej disciplini, Jernej Abramič, nosilec bronaste kolajne med posamezniki in zlate v ekipni vožnji kajakašev v slalomu na svetovnem prvenstvu v ZDA, Marjan Štrukelj, nosilec zlate kolajne na svetovnem prvenstvu v ekipni vožnji kajakaškega slaloma, Jožko Kancler, nosilec bronaste kolajne v spustu v ekipni vožnji kanuistov na svetovnem prvenstvu v ZDA, Zlatko Oblokar, zmagovalec med kajakaši na najdaljšem maratonu na svetu na Finskem.

Na prireditvi bodo sodelovali tudi zvezni jugoslovanski trener za slalomSilvan Poberaj, predsednik izvršnega odbora Kajak kluba Soške elektrarne iz Nove Gorice Albin Špacal ter sekretar organizacijskega odbora za pripravo svetovnega prvenstva na Soči leta 1991 Jože Tomažič. Program večera pa bo povezoval nogovoriški športni novinar Ervin Čurlič. (ik)

Včeraj v promocijski košarkarski ligi

Cicibonaši in domovci praznih rok

CGI - CICIBONA 79:76 (40:42)

CICIBONA: Volk, Kovačič 14 (1:5), Perčič 2, Čebulec (0:1), Smotlak 32 (12:14), Semen 5 (1:2), Furlan 2, Cupin 4, Gregori 2 (0:1), Barini 15 (1:5).

Vse kaže, da je miljski ekipi usojen prehod v višjo ligo. Slepa boginja se je bržkone zalotila zoper nasprotnike, ki jih CGI srečuje na domačih tleh. Cicibonaši so preizkusili vse razpoložljivo orožje, da bi se uspešno postavili po robu zlasti razigranemu Trimboliju, ki je izvrstno vodil soigralce in nezgrešljivo zaključeval napadalne kombinacije. Potek tekme je obetal srečen iztek za cicibonaše, ki so uspešno skakali pod košema in razmeroma brez težav prodirali pod nasprotnikov koš. Obramba je resnici na ljubo le občasno delovala učinkovito. V prvem polčasu so cicibonaši povedli za 12 točk, ob izteku pa so jih gostitelji dohiteli. V nadaljevanju sta se ekipi vseskozi izmenjavali v vodstvu, v končnici pa so gostitelji, ob nekaj spornih sodniških odločitvah, ohranili prisebnost in z nekaj pametno izpeljanimi napadalnimi potezami postavili izid na varno. (KOVOLK)

PETROLIFERA - DOM GOMETAL 91:79 (54:52)

DOM GOMETAL: Košuta 22, Ambrosi 5, Orzan 29, Semolič 9, Bric 4, Battello 4, Dornik 5, Prinčič 1, Komel, Kocjančič.

PON: Orzan in Dornik (39). ON: Dom 28; Petrolifera 34. TRI TOČKE: Orzan 4, Košuta 2.

Brumnovi varovanci so proti močni ekipi Petrolifere nedvomno odigrali eno boljših letošnjih srečanj. Belordeči so bili v prvem polčasu če že ne boljši vsaj enakovreden nasprotnik, saj so zrelo igrali tako v obrambi kot v napadu. Našim je bil usoden začetek drugega polčasa, ko so domačini že v prvih minutah dosegli prednost enajstih točk. Domovci so se sicer v 36. minuti približali nasprotniku na same tri točke (77:74), toda v zaključnih minutah jim je zmanjkalo moči in zmaga je tako splavala po vodi. Pohvalo si zaslužijo vsi igralci. (A. F.)

• Jadran

mu Montichiariju. Igrati bodo morali še bolje kot sinoči, če želijo osvojiti drugi zaporedni par točk in tako upati na obstanek v ligi. Sinočnje srečanje je bilo sicer zelo važno zaradi osvojitve predragocenega para točk, toda tudi ker je našim košarkarjem vlilo novega samozaupanja v lastne moči na še težki poti do obstanka v ligi.

JADRAN TKB - CESENA 104:97 (53:50)

JADRAN TKB: Oberdan 2 (2:4), Čuk 29 (7:7), Pregarc 19 (3:4), M. Sosič, V. Sosič, Pertot, Battini 3 (1:2), Rauber 27, Daneu 24 (4:5), Lisica.

CESENA: Boschi 2, Abati, Marzi 2, Grassi 22 (1:3), Terenzi 28 (8:9), Montanari 3 (1:1), Mancini 26 (6:8), Canciani 4, Falsini 10 (2:2), Scarponi.

SODNIKA: Serva iz Milana in Zinzi iz Pavie; TRI TOČKE: Rauber 5, Pregarc 2, Terenzi 4, Mancini 4, Grassi 1; PON: Canciani; GLEDALCEV 800.

U. ACERBI

Na včerajšnjem veleslalomu za svetovni pokal in 27. pohorsko lisico

Mateja Svet najboljša

MARIBOR — Skoraj zeleno Pohorje je bilo včeraj prizorišče preporoda Mateje Svet, ki je dosegla svojo šesto zmago v tekmovanjih za svetovni pokal. Svetovna slalomska prvakinja si je prvo mesto zagotovila z odlično vožnjo v prvem spustu, med drugo pa se je uspešno branila pred napadi nasprotnic. Ob tistih, ki so bile po prvi vožnji tik za njo, je bila glavna osebnost druge preizkušnje Vreni Schneider, ki se je korenito popravila z drznim kretanjem. K njeni dobri vožnji je prispevala tekoče postavljena proga, ki je dovoljevala hitro vožnjo.

Mateja Svet je našla na odlično pripravljeni strmini, prekriti z umetnim snegom, idealne pogoje za uspešen nastop. Bodrilo jo je približno 5 tisoč gledalcev, ki so z »ulovom« zlate lisice pozdravili letošnjo že drugo jugoslovansko zmago. Med navdušenemi gledalci je bil tudi predsednik predsedstva Jugoslavije Janez Drnovšek.

Jugoslovanska smučarka je v sklopu tekmovanj za SP zmagala po dveh letih. Po tekmovanju je Svetova povedala: »Posebno sem bila napeta pred drugim spustom. Letos nisem nikoli uspela prevoziti drugega spusta brez napake. Priznati moram, da mi je zelo dobro del dvodnevni trening na tekmovalni progi.«

Druga Jugoslovanka Katjuša Pušnik je dosegla več v prvi vožnji, v drugi pa so jo nekatere napake potisnile nekoliko niže na lestvici.

VRSTNI RED VELESLALOMA: 1. Svet (Jug.) 2'10"51; 2. Wachter (Av.) 2'10"87; 3. Walliser (Švi.) 2'11"04; 4. Kronberger (Av.) 2'11"51; 5. Schneider (Švi.) 2'11"93; 6. Quittet (Fr.) 2'12"38; 7. Roffe (ZDA) 2'12"67; 8. Aam (Norv.) 2'12"96; 9. Salvenmoser (Av.) 2'13"29; 10. Hansen (Norv.) 2'13"45; 11. Wolf (Av.) 2'13"50; 12. Pušnik (Jug.) 2'13"68; 13. Dedler (ZRN) 2'13"72; 14. Hurler (ZRN) 2'13"87; 15. Seizinger (ZRN) 2'13"96.

LESTVICA VELESLALOMA ZA SP: 1. Wachter 80 točk, 2. Roffe 59, 3. Kronberger 41, 4. Schneider 37, 5. Bouvier (Fr.) 33, 6. Greg (ZRN) 32, 7. Svet 29, 8. Meier (ZRN) 28, 9. Walliser 24, 10. Quittet in Mösenlechner (ZRN) 23.

SKUPNA LESTVICA SP: 1. Wachter 200, 2. Kronberger 190, 3. Greg 166, 4. Walliser 123, 5. Schneider 116, 6. Dedler 76, 7. Ströbl (Av.) 73, 8. Figini (Švi.) 73, 9. Mösenlechner 69, 10. Roffe 68, 14. Svet 58, 15. Šarec 56.

Danes bo v Mariboru še tekmovanje v slalomu, v katerem so favoritinje v glavnem iste kot včerajšnje najboljše. Slalom bo šesti v letošnjem SP. Doslej je tri preizkušnje osvojila Vreni Schneider. Veronika Šarec se je včeraj poškodovala in njen start danes ni gotov.

Nenavaden smuk v dveh vožnjah

Tesna in nepričakovana zmaga Norvežana Skaardala

KITZBÜHEL — Smučarji so za SP tekmovali v smuku, ki pa je bil podoben veleslalomu. Avstrijskim organizatorjem strogi zakoni o zaščiti okolja niso dopustili umetnega snega. Pravega so morali dobesedno strgati s tal v višjih legah in ga s tovornjaki voziti na slovito progo »Streif«. Kljub naporom so lahko pripravili le kakšno polovico proge in izvedbo tekmovanja je vodstrvo SP rešilo z dvema spustoma katerih skupni čas je dal vrstni red smuka.

Razplet je bil zelo napet saj je Norvežan Skaardal osvojil prvo mesto s samo 2 stotinkama sekunde prednosti, peti na lestvici pa je imel samo 37 stotink.

Italijan Runggaldier je bil zadovoljiv 10., rojak Ghedina pa je med prvim spustom padel in se nekoliko potolkel.

VRSTNI RED SMUKA: 1. Skaardal (Norv.) 2'26"20; 2. Höflehner (Av.) 2'26"22; 3. Zurbriggen (Švi.) 2'26"36; 4. Besse (Švi.) 2'26"37; 5. Ortlieb (Av.) 2'26"57; 6. Rupp (Av.) 2'27"10; 7. Fahner (Švi.) 2'27"12; 8. Mahrer in Heinzer (oba Švi.) 2'27"23; 10. Runggaldier (It.) 2'27"36.

LESTVICA SMUKA ZA SP: 1. Zurbriggen 49 točk, 2. Höflehner 41, 3. Ghedina 35, 4. Besse 29, 5. Skaardal 25.

SKUPNA LESTVICA SP: 1. Zurbriggen 181 točk, 2. Furuseth (Norv.) 148, 3. Bittner (ZRN) 129, 4. Mader (Av.) 115, 5. Gstrein (Av.) 81, 6. Eriksson (Šve.) 77, 7. Piccard (Fr.) 73, 8. Accola (Švi.) 72, 9. Girardelli (Luks.) 64, 10. Ladstätter (It.) 63.

V avstrijskem zimskošportnem središču bo danes na sporedu slalom, ki bo veljal tudi za kombinacijo. Na slednjo računa predvsem Zurbriggen, po nezgodi pa bo danes ponovno na startu Italijan Tomba.

Zeno Colò v bolnišnici

PISTOIA — Zeno Colò (olimpijski prvak '52 in svetovni prvak '50 v smuku) se v bolnišnici v Pistoii bori za življenje. Zaradi komplikacij na pljučih je Colò pod intenzivnim zdravljenjem. Colò je že pred časom utrpel težko operacijo, med katero so mu del pljuč odstranili.

Za današnjo tekmo A lige med Udinesejem in Milanom

Veliko pričakovanje v Vidmu

VIDEM — Nogometni privrženci iz naše dežele bodo danes prišli na svoj račun. V 21. kolu italijanske nogometne A lige bo namreč v Vidmu gostoval evropski in medcelinski prvak Milan, ki je v zadnjih devetih prvenstvenih nastopih zbral kar 17 točk. To pomeni, da so Sacchijevi varovanci v sijajni formi. Še zlasti razpoložen pa je zadnje čase Milanov srednji napadalec Marco Van Basten, ki je v minulem kolu proti Atalanti dosegel kar tri gole.

Zanimanje za to srečanje je v naši deželi seveda izredno, tako da je pričakovati, da bo stadion Friuli nabito poln.

Na tej tekmi je seveda favoriziran Milan, toda tudi Udinese ni brez možnosti. Že v nedeljo so Videmčani imeli dokajšnjo smolo v tekmi z vodilnim Napolijem, ko so vodili z 2:0, v zadnjih petih minutih pa so se pustili prsenetiti, tako da so gostje nepričakovano izenačili. Nogometaši Udineseja, ki bodo nastopili brez svojega strelca Balboja, pa se ne bodo vnaprej predali in obetajo novo presenečenje.

Sicer pa bo derbi današnjega kola v Milanu, kjer se bosta spoprijeli drugouvrščeni moštvi Interja in Sampdorie.

Vodilni Napoli pa bo igral proti zadnjeuvrščenemu moštvu Verone.

DANAŠNJI SPORED (14.30)

Ascoli - Juventus; Atalanta - Roma; Bari - Bologna; Cesena - Lecce; Genoa - Cremonese; Inter - Sampdoria; Lazio - Fiorentina; Napoli - Verona; UDINESE - Milan.

LESTVICA

Napoli 30; Sampdoria in Inter 28; Milan 27; Roma 25; Juventus 24; Atalanta 23; Bologna 20; Bari 19; Lazio 18; Fiorentina in Lecce 17; Genoa 16; Cesena 15; Cremonese in UDINESE 14; Ascoli 12; Verona 11.

Italijanska B liga

Triestina v Licati

Triestina bo v prvem povratnem kolu gostovala na nevarnem igrišču Licate, ki doma še ni izgubila tekme. V prvem delu so Tržačani sicer zmagali z 2:1, danes pa se zavedajo, da jih čaka zelo težka naloga, predvsem zato ker ne bosta nastopila izključena Danelutti in Polonia.

Tržaško moštvo bo v Licati igralo zelo oprezno in z dokajšnjo mero skromnosti, vsaj tako so dejali v taboru Triestine. Tak odnos do tekem na gostovanju je dal Tržačanom že več zadoščenj in trener Giacomini upa, da bo tudi danes tako.

DANAŠNJI SPORED (14.30)

Barletta - Pescara; Brescia - Ancona; Cagliari - Avellino; Cosenza - Padova; Foggia - Como; Licata - TRIESTINA; Messina - Catanzaro; Monza - Pisa; Parma - Reggina; Torino - Reggiana.

LESTVICA

Pisa 27; Torino 26; Parma 25; Reggina in Cagliari 23; Pescara 22; Ancona in TRIESTINA 21; Avellino, Brescia, Reggiana in Monza 19; Padova 17; Licata in Messina 16; Cosenza 15; Foggia in Barletta 14; Como in Catanzaro 12.

Disciplinski ukrepi UEFA

Šekularac izključen kar za sedem kol

BERN — Glede na zadnje nastope v evropskih nogometnih pokalih je evropska nogometna zveza posegla s trdo roko.

Trener beograjske Crvene zvezde Dragoslav Šekularac je bil namreč (glede tekme Köln - C. zvezda) izključen kar za sedem kol, ker je udaril domačega maserja in zaradi protestov proti sodniku. Štiri kola neigranja v pokalih je dobil tudi nogometaš C. zvezde Miloš Drizić, tri kola pa nogometaš Kölna Uwe Rahn. Za tri kola je bil izključen tudi nogoemtaš Dinama Kijeva Ivan Jaremčuk.

Italijanski klubi Juventus, Napoli in Fiorentina so dobili izdatne globe. Rekordno globo pa je prejela španska nogometna zveza (več kot milijardo in pol lir), ker je španska zveza dovolila prenašanje tekem po televiziji v Franciji, ne da bi predhodno vprašala za dovoljenje francosko zvezo.

V nedeljo, 28. t. m., v Gorici

Zelo koristen posvet o naši telesni kulturi

Osrednji telesnokulturni ustanovi, Združenju slovenskih športnih društev v Italiji, je v pozni jeseni lanskega leta dozorela zamisel, da bi priredili posvet o telesni kulturi Slovencev v Italiji. Do podobne pobude je prišlo pred mnogimi leti s strani Izvršnega odbora SKGZ in se je vršila v Dijaškem domu v Trstu.

Tokrat bo posvet v Gorici in sicer ob koncu tega meseca, 28. januarja, v Kulturnem domu. Razlaga te izbire izvira iz dejstva, da je na Tržaškem bila pred kratkim že velika manifestacija ob 120. obletnici slovenskega športa v Trstu in je torej primerno prirediti tokrat v Gorici večje zborovanje telesnokulturnih kadrov.

Posvet bo trajal od 9. ure zjutraj do 16. ure popoldne in na njem se bodo zvrstili številni referati na različne teme, ki bodo služili kot istočnica za razpravo. Podroben seznam referatov njihovih avtorjev objavljamo posebej. V tem članku pa lahko navedemo, da bo govor o organizacijski strukturi, o modelih organiziranosti društev in posameznih delov ozemlja, o vlogi telesne kulture v družbi, v okviru slovenske narodnostne skupnosti, v odnosu do krajevnih uprav in podobno. Naslovi posegov, ki so bili odobreni s strani IO ZSŠDI, so bili porazdeljeni desetim osebam, ki že kakšno desetletje delujejo v telesni kulturi, ki pa imajo pri podajanju snovi proste roke, kar pomeni, da jih lahko ostali udeleženci posveta dopolnijo, popravijo, ovržejo ali sprejmejo v celoti. Ni namreč namen posveta, da deseterica ljudi postavi piko na "i" sedanjega trenutka v telesni kulturi. Namen je, da zabeležimo stanje, da pomislimo na možne smernice razvoja, ki naj bo čim učinkovitejši v mnogih smislih - organizacijsko, tehnično, miselno, nravstveno, kadrovsko, v napravah, v naložbah, v poročanju, v nagrajevanju - a še največ, da sprožimo razmišljanje, ki naj bi nas vodilo pri delu v naslednjem desetletju.

Na posvet bodo izrecno vabljeni predstavniki športnih društev, vaditelji in vaditeljice, člani osrednjih odborov Združenja, občinski svetovalci za šport, predstavniki krovnih manjšinskih organizacij kot sta SKGZ in SSO, njihove članice in posebej Zvezi kulturnih društev ter Gospodarsko združenje, sredstva pisnega in ustnega obveščanja; sicer pa je posvet seveda odprt vsem, ki jih zanima telesna kultura.

Namen prireditelja je, da po posvetu izda brošuro, v kateri bodo zbrani najavljeni posegi in posegi iz razprave in morebitne sklepne listine ali izjave, ki bi se izoblikovale, kar vse naj postane pisana priča dojemanja in izvajanja telesne kulture v naši skupnosti v začetku devetdesetih let. (R. A.)

domači šport

DANES

NEDELJA, 21. JANUARJA 1990

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Cornu di Rosazzo: Corno - Juventina Radenska.

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebčah: Vesna - Zarja; 14.30 v Pierisu: Pieris - Primorje.

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Repnu: Kras - Primorec; 14.30 v Nabrežini: Hermada - Breg; 14.30 pri Sv. Ivanu: Stock - Gaja; 14.30 v Fossalonu: Fossalon - Sovodnje; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Sagrado.

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Dolini: Breg - Fortitudo; 8.30 na Proseku: Primorje - Montebello.

ZAČETNIKI

12.30 na Proseku: Primorje - Breg.

ROKOMET

MOŠKA C LIGA

10.00 v Trstu, športna palača: Libertas - Kras Trimac.

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Trstu, telovadnica Cobolli: Scoglietto - Kontovel Electronic Shop.

MINIBASKET

TROFEJA JADRAN

V Repnu: 15.00: Kontovel - Sokol; 16.30: Bor - Dom; 18.00: Breg - Polet.

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKE

11.00 v Dolini: Breg Agrar - Julia.

UNDER 16 MOŠKI

10.00 v Prati pri Pordenonu: Prata - Sloga; 11.00 v Villi Vicentini: Vivil - Teknoprogress.

UNDER 16 ŽENSKE

11.00 na Opčinah: Sloga - Zaule Rabuiese; 11.00 v Trstu, »1. maj«: Bor Friulexport - Kontovel Electronic Shop.

UNDER 14 ŽENSKE

9.30 v Trstu, šola Visentini: Club Altura - Kontovel Electronic Shop; 9.30 v Trstu, »1. maj«: Bor Friulexport B - OMA Trst.

obvestila

PRIMOTOR KLUB

obvešča člane, ki nameravajo tekmovati, da se morajo nujno javiti do konca tedna zaradi zdravniškega pregleda in ostale dokumentacije.

27. zlata lisica na Radiu Občine

Radio Občine se bo v okviru današnje športne oddaje Od nedelje do nedelje povezal z Mariborom, kjer se je zaključila 27. zlata lisica za svetovni pokal v ženskem smučanju.

Sledil bo neposredni prenos dveh nogometnih derbijev, in sicer iz 2. AL med Vesno in Zarjo in iz 3. AL med Krasom in Primorcem. Nakar bomo lahko pirsluhnili več komentarjem, in sicer s košarkarskih tekem Jadrana TKB proti Ceseni (B-2 liga) in Bora Radenske (D liga). V studiu bodo gostje rokometne ekipe Krasa Trimac, medtem ko bo Sonja Milič poračala o namiznoteniških srečanj Krasovih ekip. Govor pa bo kajpak tudi odbojki, in sicer o srečanjih Bora Elpro, Sloge Koimpex in Sokola Indules.

Jutri kot običajno bo tedenski športni komentar ob 18. uri.

CALZ02/5

LA CALZATURA

TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 363452

SEZONSKA RAZPRODAJA

ZA KOŠARKO ODBOJKO, TENIS IN PROSTI ČAS

kronos

Obvestilo občini

ZSŠDI

KULTURNI DOM GORICA

POSVET O TELESNI KULTURI

Kakšne perspektive, kakšna vsebinska zasnova, kakšna struktura slovenske telesne kulture v Italiji.

GORICA - KULTURNI DOM

Nedelja, 28.1.1990

POGRAM POSVETA:

Ob 9.00: Otvoritev

Ob 9.30: **Vladimir Budin** - Strukture in naloge krovne organizacije
Igor Komel - Telesna kultura - špica slovenske narodnostne skupnosti v večinskem prostoru
Mirko Špacapan - Telesna kultura in upravne enote (od občin do Dežele)
Odo Kalan - Finansiranje telesne kulture
RAZPRAVA

Ob 11.00: **Ace Mermolja** - telesna kultura v okviru ustvarjalnosti
Marko Lutman - Goriški model organiziranosti in odnosov
Livio Valenčič - Organiziranost velikega športnega društva
RAZPRAVA

Ob 12.30: Prigrizek

Ob 13.30: **Aldo Rupel** - Slovenstvo v telesni kulturi
Ivan Peterlin - Vprašanja moštvenih panog in tekmovalnost na šolah
Rudi Pavšič - Poročanje javnih občil o telesni kulturi
RAZPRAVA

Ob 15.30: Zaključek posveta

ŠE POSEBEJ POZIVAMO NA PRISOTNOST ODBORNIKE IN TRENERJE NAŠIH DRUŠTEV

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 4.- din (40.000.- din), naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000.- din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

nedelja, 21. januarja 1990

Včeraj je v Vatikanu sprejel delegacijo češkoslovaških diplomatov

Janez Pavel II. bo spomladi odpotoval na Češkoslovaško

Prvi češkoslovaški podpredsednik Carnogursky izroča papežu dragocena kristalna izdelka moravskih steklarjev (AP)

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. se spet pripravlja na potovanja v tujino. Že v četrtek bo namreč odpotoval v nekatere države zahodne Afrike, obisk pa bo trajal teden dni. Obiskal bo Zelenortsko otočje, Gvinejo Bisau, Mali, Burkino Faso in Čad. V vseh teh deželah, razen na Zelenortskem otočju, so katoličani v odločni manjšini, čeprav je prisotnost katoliške cerkve občutna. Katoliški misijonarji namreč tu vodijo predvsem šole, bolnišnice in ambulante.

Politično pomembnejši pa bo vsekakor obisk, ki ga bo papež Wojtyla imel prihodnjo pomlad na Češkoslovaškem. Ta obisk je včeraj uradno napovedal papežev glasnik Joaquim Navarro, ki je poudaril, da je papež s hvaležnostjo sprejel vabilo češkoslovaške Cerkve in vlade. Prav včeraj pa je bila na zasebnem obisku v Vatikanu delegacija češkoslovaških diplomatov. Med njimi so bili tudi prvi podpredsenih vlade Jan Carnogursky, zunanji minister Dienstbier, predsednik češkoslovaške demokrščanske stranke Vaclav Benda ter osebni tajnik predsednika Havla Saša Vondra. Cerkev sta zastopala nadškofa Jan Sokol in František Vanak, ki sta papežu pojasnila, da je na Češkoslovaškem zelo malo duhovnikov, prvi problem, ki ga bo morala Cerkev rešiti, pa je imenovanje novih škofov, ki so se morali v času komunističnega režima umakniti.

Datum papeževega obiska v ČSSR še ni znan, kardinal Navarro je pojasnil samo, da bo verjetno še pred junijskimi volitvami in bo trajal tri dni. V prihodnjih dneh bodo sestavili tudi točen program tega pomembnega obiska.

Trčenje letal v Atlanti

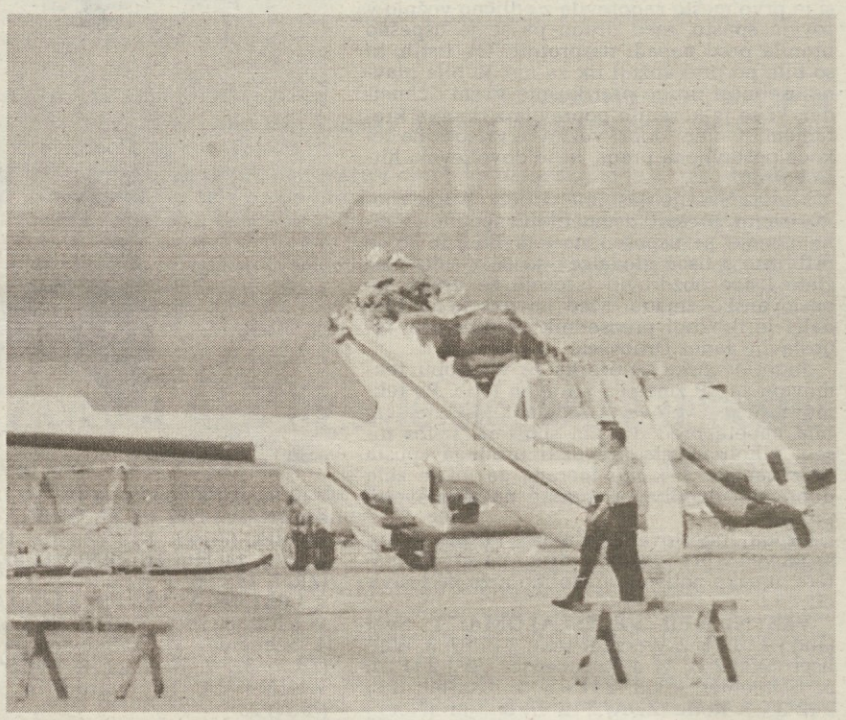

Na sliki (AP) **vidimo ostanke zasebnega jeta King Air, ki je na mednarodnem letališču v Atlanti končal pod kolesi pristajajočega boeinga 727. V nesreči je umrl pilot jeta. Obe letali sta imeli dovoljenje za pristanek in to na isti stezi, zato so v Atlanti odprli tudi preiskavo**

Djilas v Moskvi o informbiroju

MOSKVA — Eden izmed največjih komunističnih heretikov moderne dobe Milovan Djilas se je po 42 letih znova lahko sprehodil po Rdečem trgu.

Djilas je bil v zadnjih dveh dneh v Moskvi, saj je sodeloval na okrogli mizi o letu 1948 oziroma o resoluciji informbiroja, katere glavna žrtev je bila Jugoslavija. Okroglo mizo je organiziral ugledni sovjetski časopis Literaturnaja Gazeta in jugoslovanski tednik NIN.

Djilas je bil daljnega leta 1948 v Moskvi, kjer se je pogovarjal s Stalinom. Takrat še ni bilo jasno, ali bo Stalin izgnal Jugoslavijo iz svojega socialističnega »raja«, diktature in čistk, ko mu je Josip Broz Tito dejal »ne«.

Član uredniškega kolegija Literaturnaje Gazeta Prudkov je moskovskemu dopisniku Tanjuga dejal, da je okrogla miza potekala zelo uspešno. Dejal je, da je Djilas na začetku svojega govora omenil prav to, da je v Moskvi po 42 letih. Nato je pozitivno ocenil sedanje procese v vzhodnoevropskih socialističnih državah.

Na okrogli mizi so sodelovali še književnik Dobrica Ćosić, zgodovinar Branko Petranović in filozof Svetozar Stojanović. (dd)

Ob emilijski jadranski obali prvi znaki o zloglasni sluzi

RIMINI — Župani in turistični delavci iz Emilije-Romagne so trenutno zaposleni s pripravo manifestacije v obrambo Jadranskega morja, ki je predvidena za 30. januar v Bologni, medtem pa prihajajo že prve alarmantne vesti o pojavu zloglasne sluzi, ki je lani in predlani odgnala turiste z jadranske obale. Sluz so opazili raziskovalci na ladji-laboratoriju Daphne, ki raziskuje morje ob emilijski obali. Za zdaj je ta pojav opazen le v globini in več kot deset kilometrov od obale. Povedali so tudi, da se sluz ne pojavlja v obliki želatinaste mase, kot je bil to primer lani in predlani poleti, temveč gre za vlaknate oblike sluzi, ki jo poznajo pod imenom »morski sneg«. O tem pojavu sta dva biologa na posvetu o sanaciji Jadrana v Riminiju pokazala tudi nazoren filmski posnetek.

V Mongoliji priznavajo opozicijo ki pa že napoveduje nove proteste

ULAN BATOR — Po pisanju vzhodnonemške tiskovne agencije ADN so v Mongoliji priznali reformistično opozicijsko gibanje Mongolska demokratična zveza, ki se bori za ukinitev vodilne vloge komunistične partije v državi. Agencija ADN tudi piše, da naj bi se predstavniki opozicije dogovorili z vlado, da se že jutri začnejo pogovarjati o bodočnosti Mongolije.

Glasnik Mongolske demokratične zveze je včeraj tudi napovedal, da bo imela zveza svoj vsedržavni kongres 18. februarja. Takrat naj bi tudi predstavili svoj politični program. Predstavnik opozicije je še povedal, da reformisti ne želijo spopada z oblastmi in da so se s komunistično partijo pripravljeni pogovarjati in tudi sodelovati pri reformah.

Ob vseh teh vesteh o pomiritvi položaja v Ulan Batorju pa iz mongolske prestolnice prihajajo novice, da opozicija kljub prepovedi oblasti za danes pripravlja protestno manifestacijo, ki bi bila tako že četrta v zadnjem času in prva po četrtku, ko je vlada v Ulan Batorju prepovedale vse nedovoljene demonstracije v mongolski prestolnici.

Mongolsko demokratično zvezo sestavljajo delavci in intelektualci, ustanovili pa so jo decembra lani. Doslej je že organizirala tri demonstracije, na katerih so zahtevali reforme in ukinitev vodilne vloge komunistične partije. Nekaj reform je vlada že obljubila, pod pritiskom prebivalstva pa je z glavnega trga v Ulan Batorju odstranila enega zadnjih Stalinovih kipov **(na sliki AP arhivski posnetek)** v Aziji.

Vojno letalstvo SFRJ in YU-supersonik

LJUBLJANA — Med nedavnim obiskom na letalskotehničnem inštitutu v Žarkovu so članom zveznega izvršnega sveta predstavili dolgoročni program razvoja in posodobitve vojnega letalstva in protiletalske obrambe. Ko je predsednik ZIS Ante Marković podprl te programe, je menil, da so »... letalski razvojni programi v funckiji razvoja celotne države oziroma programa reform, za katerega se je ZIS odločil«.

Članom vlade so predstavili tudi projekt jugoslovanskega bodočega večnamenskega bojnega nadzvočnega letala - o tem so vsa sredstva javnega obveščanja objavila agencijsko vest - kar je nedvomno zbudilo veliko zanimanje javnosti. Kaj pomeni YU-supersonik za posodobitev in bojno pripravljenost VL in PZO, za razvoj znanstvene misli in letalske industrije, za tehnično-tehnološki napredek države, kako konkurenčen bo na svetovnem trgu. Ko bo »startal« kakšna je njegova cena, ali se in koliko se vključuje v jugoslovanske reformske opredelitve...

Na ta in druga vprašanja je odgovarjal poveljnik VL in PLO generalpolkovnik Anton Tus, ki je med drugim povedal, da je »odločitev, da bomo izdelovali nadzvočno večnamensko bojno letalo, logično nadaljevanje potez v nepretrganosti našega razvoja. YU supersonik bo pomemben spodbujevalec in gonilno znanstvenega in tehnično tehnološkega razvoja države v celoti, saj bo v industrijo vpeljal okrog 180 novih tehnologij in materialov. Čaka nas posodobitev "supergaleba" in "orla". Imamo velikanski znanstveni potencial, ki ga je treba še učinkoviteje uporabiti za razvoj družbe.« (dd)

NDR prodaja berlinski zid z zajamčenim poreklom

VZHODNI BERLIN — Simbol hladne vojne je naprodaj. Pa ne tako, kot mislijo nekateri in sicer kot podlaga za reklamne panoje, pač pa prav kot zid. Vzhodnonemška vlada je poverila svojemu zastopniku Moebiusu nalogo, da proda zid po najviši ceni. Do danes so že uskladiščili petdeset segmentov zidu, kupcev pa menda kar mrgoli.

Moebius trdi, da so nekateri ponudili kar 600 tisoč mark (približno 400 milijonov lir) za kos zidu, ki ima med drugim tudi zajamčeno poreklo, saj bo vzhodnonemška vlada poleg kamenja izročila novemu lastniku berlinskega zidu tudi potrdilo, da je »spominček« res originalen.

Neka restavracija iz Vzhodnega Berlina je pripravljena odšteti nič koliko mark, da bi si zagotovila enega od stolpičev, s katerih so streljali na ubežnike. Stolpič bi radi postavili sredi vrta, služil pa naj bi kot okras in zanimivost.

Mnogi Vzhodnoberlinčani so odločno protestirali zaradi razprodaje zidu, ker pravijo, da so morali zaradi zidu pretrpeti toliko gorja, da bi jim lahko oblasti prizanesle to farzo. Moebius pa trdi, da gre vendar za prodajo in ne za razprodajo, poleg tega pa ima berlinski zid svoj zgodovinski pomen in je zato prav, da se mu pripiše primerna prodajna cena.

Moebius je tudi dejal, da ga prav nič ne peče vest in da prav rad skrbi za prodajo teh zgodovinskih ostankov, ki jih je primerjal celo s kitajskim zidom. Poleg tega pa Moebius trdi, da je vsekakor bolje, če domačini prodajo svoj zid, saj bi se sicer gotovo našel kdo na Zahodu, ki bi ga prodal na lastno pest. No, res, prodajalcev kolosejev in kipov svobode je menda še nekaj na svetu.

CIMADORI
PRODAJA IN SERVIS V SESLJANU
FIAT
BREZPLAČNA KONTROLA IZPUŠNIH PLINOV
Sesljan 27/i (Drž. cesta 14) TRST
Tel. (040) 299018

A. PERTOT
Vam ponuja fantastično blago
za fantastično pustno obleko
PUST - PUST - PUST
TRST — Ul. Ginnastica 22
Tel. 761-029